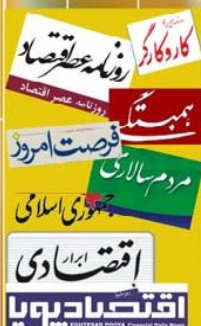

کشاورزی از نگاه مطبوعات

وزارت جهاد کشاورزی
مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی
گروه خبر، ارتباطات و اطلاع رسانی الکترونیک
www.pr.maj.ir/matbouat

ثبت و قبول ۱۰ هزار طرح اشتغال روستایی در سامانه کارا

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس جمهور درباره جزئیات ارائه تسهیلات اشتغالزایی روستایی گفت: متقاضی وام باید دست کم ۲۰ درصد از سرمایه طرح اشتغالزایی خود را داشته باشد و در کنار آن از وی وثیقه هم دریافت می‌شود. به گزارش تفاهم، معاون توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری با بیان اینکه فرد متقاضی وام باید حداقل ۲۰ درصد از سرمایه پروژه اشتغالزایی خود را داشته باشد، گفت: در کنار آن از متقاضی وثیقه هم اخذ می‌شود. ابوالفضل رضوی - معاون توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری گفت: استقبال از ارائه طرح تسهیلات به روستائیان عالی بود، زیرا نظام برای توسعه مناطق روستایی این طرح را مصوب کرده است. او افزود: ما از حدود یکسال پیش با بانک سینا پروژه‌هایی با سود ۸ درصد را داشتیم، لذا بیش از ۱۰ هزار پروژه در سامانه کارا ثبت و مورد قبول واقع شده که بخش اعظم آن مربوط به طرح های کشاورزی است. رضوی گفت: بانک های عامل کشاورزی، ۷۵۰ میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی گرفته و همین میزان را هم باید بیاورد و دو بانک توسعه تعاون و پست بانک و نیز صندوق کارآفرینی امید هم یک ۲۵۰ میلیارد تومان از صندوق توسعه گرفته و باید معادل همین رقم را هم بیاورند، ولی در مجموع ۶۰۰۰ میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی اخذ می‌شود که در مجموع با سود ۶ درصد به متقاضیان پرداخت شده و برای روستاهای مرزی همین تسهیلات با سود ۴ درصد پرداخت می‌شود. معاون توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری گفت: اشتغال پایدار یعنی هرشغلی که ۷ سال مداومت داشته باشد را می‌گویند که کارگروه فنی نیز باید این امر را تایید کند. او افزود: اشتغال پایدار، درآمدزا و نیز بومی بود طرح اشتغال از جمله عواملی است که موجب می‌شود تا فرد مشمول دریافت این تسهیلات شود. رضوی افزود: این سرمایه گذاری باید در روستاها و عشایر و نیز روستاهای مرزی صورت می‌گیرد. او گفت: خود سرمایه گذار باید ۲۰ درصد از سرمایه را خود بیاورد، وثیقه باید داشته باشد و بانک هم توجیه اقتصادی پروژه را هم تایید کند که بعد از طی این مراحل ۲۰ تا ۲۵ درصد از مبلغ تسهیلات به روستایی پرداخت می‌شود، در مرحله بعد بررسی می‌شود که پروژه در چه مرحله است تا اگر پیشرفت خوبی داشت، درصد دیگری از مبلغ تسهیلات پرداخت شود. او گفت: محل اجرا و استقرار ماشین آلات به عنوان وثیقه به حساب می‌آید که اگر کم بود، از سفته و نیز سند خانه مسکونی هم می‌توان استفاده کرد. معاون توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری افزود: به تمامی نواحی صنعتی نیز سرمایه در گردش اعطا می‌شود که کارمزد آن ۱۰ درصد است، تمام روستائیان از سال سوم شروع به پرداخت وام خود می‌کنند، ولی این پرداخت برای طرح سرمایه در گردش پس از ۶ ماه صورت می‌گیرد.

جزئیات ارائه وام اشتغال روستایی اعلام شد

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس جمهور گفت: متقاضی وام باید دست کم ۲۰ درصد از سرمایه طرح اشتغال‌زایی خود را داشته باشد و در کنار آن از وی وثیقه هم دریافت می‌شود.

به گزارش شبکه خبر، ابوالفضل رضوی درباره جزئیات ارائه تسهیلات اشتغال‌زایی روستایی اظهار کرد: فرد متقاضی وام باید حداقل ۲۰ درصد از سرمایه پروژه اشتغال‌زایی خود را داشته باشد ضمن اینکه از متقاضی، وثیقه هم اخذ می‌شود. وی با بیان اینکه استقبال از ارائه طرح تسهیلات به روستائیان عالی بود، افزود: ما از حدود یکسال پیش پروژه‌هایی را با بانک سینا با سود هشت درصد اجرا کردیم. لذا بیش از ۱۰ هزار پروژه در سامانه کارا ثبت و مورد قبول واقع شده که بخش اعظم آن مربوط به طرح‌های کشاورزی است. از امروز تمامی استانها پروژه‌هایی را به بانکها ارسال می‌کنند، تا مشمول دریافت تسهیلات شوند. معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس جمهور گفت: بانک‌های عامل کشاورزی، ۷۵۰ میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی گرفته و همین میزان را هم باید بیاورند و دو بانک توسعه تعاون و پست بانک و نیز صندوق کارآفرینی امید هم ۲۵۰ میلیارد تومان از صندوق توسعه گرفته‌اند و باید معادل همین رقم را هم بیاورند، ولی در مجموع شش هزار میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی اخذ می‌شود که در مجموع با سود شش درصد به متقاضیان پرداخت شده و برای روستاهای مرزی همین تسهیلات با سود چهار درصد پرداخت می‌شود. رضوی با اشاره به اینکه این سرمایه‌گذاری باید در عشایر و روستاها بویژه روستاهای مرزی صورت گیرد، افزود: سرمایه‌گذار باید ۲۰ درصد از سرمایه را بیاورد، وثیقه باید داشته باشد و بانک هم توجیه اقتصادی پروژه را تایید کند. بعد از طی این مراحل ۲۰ تا ۲۵ درصد از مبلغ تسهیلات به روستایی پرداخت می‌شود، در مرحله بعد بررسی می‌شود که پروژه در چه مرحله‌ای است تا اگر پیشرفت خوبی داشت، درصد دیگری از مبلغ تسهیلات پرداخت شود. وی ادامه داد: محل اجرا و استقرار ماشین‌آلات به عنوان وثیقه به حساب می‌آید که اگر کم بود، از سفته و نیز سند خانه مسکونی هم می‌توان استفاده کرد. به تمامی نواحی صنعتی نیز سرمایه در گردش اعطا می‌شود که کارمزد آن ۱۰ درصد است، تمام روستائیان از سال سوم شروع به پرداخت وام خود می‌کنند، ولی این پرداخت برای طرح سرمایه در گردش پس از شش ماه صورت می‌گیرد.

معاون وزیر کشاورزی:

واردات تخم مرغ بیشتر می شود

معاون وزیر کشاورزی از افزایش تلفات مرغ‌های تخم‌گذار در پی شیوع آنفلوآنزای طیور خبر داد و گفت: با توجه به این شرایط و افت تولید تخم‌مرغ در داخل، واردات این محصول ادامه دارد و افزایش هم می‌یابد. علی‌اکبر مهرفر در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: آنفلوآنزا یک بیماری تهاجمی است و طی سال گذشته و امسال بابت آن تلفات بسیاری در مرغداری‌ها داشته‌ایم؛ به گونه‌ای که اخیراً ۲۵ درصد گله‌های مولد ناشی از این بیماری از بین رفته‌اند و این آمار امروز به ۴۰ درصد رسیده است. وی افزود: با وجود اینکه مرغداری‌ها خود متضرر اصلی در این زمینه هستند و مراقبت‌های بسیاری هم می‌کنند، این بیماری یقه بسیاری از مرغداری‌ها را گرفته است. مهرفر اظهار کرد: در مناطقی که پاک بوده است، متناسب با این تلفات ظرفیت‌سازی برای تولید بیشتر در دستور کار قرار گرفته است که البته به دلیل ریسک بالا، برخی سرمایه‌گذاران نگرانند و با احتیاط به این مسئله ورود می‌کنند. در واحدهایی که جوجه‌ریزی صورت می‌گیرد هم شش ماه طول می‌کشد تا جوجه‌ها به محصول نهایی تبدیل شده و به بازار برسند. معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه تعرفه واردات تخم‌مرغ به حداقل خود یعنی پنج درصد رسیده است، ادامه داد: به همه اعلام کردیم که می‌توانند تخم‌مرغ از کشورهای مختلفی که مورد تایید سازمان دامپزشکی است وارد کنند. البته این کار با چالش‌هایی مواجه شده است؛ چراکه اگر تاجران بخواهند از برخی کشورها واردات انجام دهند، قیمت تخم‌مرغ وارداتی بالاتر از قیمت موجود بازار داخلی تمام می‌شود. به گفته مهرفر، هم‌اکنون قیمت هر کیلوگرم تخم‌مرغ در بازارهای اروپایی حدود ۱٫۸ تا ۲ یورو در خرده‌فروشی‌هاست اما قیمت این محصول در حال حاضر در بازار ایران که با آنفلوآنزا دست و پنجه نرم می‌کند ارزان‌تر است. وی با بیان اینکه قیمت هر شانه تخم‌مرغ در مرغداری‌ها حدود ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان است تا زمانی که به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد شانه‌ای ۱۲ هزار و ۶۰۰ تومان باشد، گفت: تخم‌مرغ یک محصول تجاری به حساب نمی‌آید و با وجود اینکه واردات این محصول را اعلام عمومی کرده‌ایم و همه می‌توانند با شرایط و ضوابط مشخص آن را وارد کنند، با برخی محدودیت‌ها از سوی کشورهای مختلف مواجه شده‌ایم؛ چراکه به عنوان مثال قیمت تخم‌مرغ در ترکیه هشت تا ۱۰ دلار به ازای هر کارتن افزایش یافته است. معاون وزیر کشاورزی با اشاره به اینکه در هر کارتن تخم‌مرغ ۱۰ شانه وجود دارد، اظهار کرد: هر کارتن تخم‌مرغ ۲۱ تا ۲۲ دلار قیمت داشت اما زمانی که تجار ایرانی به بازار ترکیه وارد شدند به کیلویی بیش از ۳۰ دلار رسید. این مقام مسئول در پایان گفت: البته در کنار ترکیه، واردات تخم‌مرغ از اوکراین نیز شروع شده است.

«سبزینه» نقش گلخانه‌ها را در حفاظت از گیاهان در گفت‌وگو با غلامرضا تقوی بررسی می‌کند

گلخانه‌ها سپر دفاعی گیاهان مقابل ریزگردها

ریزگردها به شکل لایه مومی روی نباتات و محصولات زراعی می‌نشینند و موجب اختلال در فرآیند فتوسنتز آن‌ها می‌شوند. همچنین روی عملکرد کمی و کیفی محصولات تأثیر منفی می‌گذارند. افزون بر این گرد و غبار روی محصولات باغ‌ها مانند مرکبات و میوه‌ها تأثیر منفی می‌گذارد و کیفیت و تولید میوه را کاهش می‌دهد؛ از طرفی بازاریسندی میوه هم کم می‌شود. در همین راستا غلامرضا تقوی، مدیرکل دفتر گلخانه، گیاهان دارویی و قارچ خوراکی وزارت جهاد کشاورزی، در گفت‌وگو با خبرنگار سبزینه درباره اثر ریزگردها روی محصولات کشاورزی گفت: گرد و غبار به ذراتی بسیار کوچک و سبک با قطر کمتر از پنج میکرون اطلاق می‌شود که در اثر فرسایش بادی و بیابان‌زایی توسط باد تا مسافت بسیار طولانی جابه‌جا می‌شوند و انتقال می‌یابند. این ذرات هم منشأ داخلی دارند و هم منشأ خارجی که بیش‌تر کشورهای سوریه، عراق و عربستان منشأ خارجی این ذرات هستند. همچنین خشک‌سالی، تخریب اراضی در جنگ‌های منطقه‌ای، احداث سد روی رودخانه‌ها، کشت غیراصولی و کاهش پوشش گیاهی منطقه نیز منشأ داخلی پدیده آورنده گرد و غبار هستند. در حال حاضر هفت تا ۱۰ استان به‌صورت مستقیم و ۲۴ استان به‌صورت غیرمستقیم درگیر ریزگردها هستند. مدیرکل دفتر گلخانه، گیاهان دارویی و قارچ خوراکی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به این‌که گرد و غبار موجب کاهش عملکرد بسیاری از محصولات کشاورزی از جمله سبزی و صیفی می‌شود، تصریح کرد: سالانه ۲۸ میلیون تن سبزی و صیفی در فضای باز و گلخانه تولید می‌شود که از این میزان حدود ۱۰ تا ۱۲ میلیون تن به‌طور مستقیم و در فصول مختلف در معرض گرد و غبار است. این گرد و غبار از جنبه‌های مختلف خطراتی ایجاد می‌کند. ورود ریزگردها از استان‌های مرزی به کشور از یک‌سو با افزایش تعداد روزهای ابری موجب کاهش میزان جذب نور توسط گیاه و از سوی دیگر بسته‌شدن روزنه‌ها و کاهش فتوسنتز و تنفس می‌شود و زمینه برای طغیان آفات و بیماری‌های گیاهی نیز افزایش می‌یابد. وی افزود: در حال حاضر تنش هوا که ناشی از ورود گرد و غبار است، کم‌اهمیت‌تر از بحران آب در کشور نیست؛ بنابراین فکر می‌کنیم که گلخانه‌ها می‌توانند به‌عنوان یک راهکار برای حفاظت سطحی گیاهان تلقی شوند و یک راهکار مناسب برای مدیریت ریزگردها باشند. فضای مربوط به گلخانه‌ها و سایبان‌ها می‌تواند محیط‌های کنترل شده‌ای باشد و گیاهانی که در معرض گرد و غبار هستند، محافظت و از سلامت بیش‌تری برخوردار می‌شوند. در این‌جا هم گلخانه‌ها راهکار است و هم مدل‌های دیگری تحت‌عنوان سایه‌بان‌ها را پیشنهاد می‌کنیم. اکنون که مجلس در حال بررسی و تصویب لایحه بودجه سال ۹۷ است، انتظار داریم علاوه بر این‌که در حوزه آسیب‌شناسی، ریشه‌یابی و مدیریت ریزگردها توجه ویژه مبذول شود، موضوع گلخانه‌ها را به‌عنوان یک راهکار که می‌تواند محصولات کشاورزی را از مخاطرات حفظ کند- خصوصاً در بحث سبزی و صیفی- به‌طور جدی‌تر در نظر گرفته و منابع این کار تأمین شود و تخصیص یابد. در بسیاری از استان‌ها مثل کردستان که در محصولات سبزی و صیفی به‌خصوص توت‌فرنگی شاخص هستند، زمانی که ریزگردها در فصل بهار و تابستان وارد منطقه می‌شوند، روند تولید این محصولات کاهش می‌یابد و خسارت شدیدی به بار می‌آید؛ ولی اگر حمایت شویم، می‌توانیم همین محصولات را زیر پوشش گلخانه‌هایی ببریم که می‌توانند از این گیاهان حفاظت سطحی کنند. از آن‌جایی که اقلیم در حال تغییر است، این تهدید را به‌طور جدی خواهیم داشت. در بسیاری از استان‌های نسبت به سال گذشته ۹۰ درصد کاهش بارندگی داشتیم؛ بنابراین باید فکری بکنیم و همان‌طور که گفتیم گلخانه‌ها علاوه بر این‌که می‌توانند از گیاهان حفاظت سطحی بکنند و مانع از خسارت به محصول شوند، فشار ناشی از منابع آبی را هم کاهش می‌دهند. یکی از علت‌هایی که موجب بروز ریزگردها شده این است که ما به منابع آبی در سال‌های گذشته فشار بیش از حد وارد کردیم. پیشنهاد ما این است که در مناطق حاد با استفاده از دو مدل گلخانه و سایه‌بان، بررسی و حفاظت سطحی گیاه و محصول اعمال و خسارت‌ها مدیریت شود. نکته دیگر این‌که در بسیاری از استان‌های مذکور اکنون گلخانه وجود دارد که اگر به آن‌ها رسیدگی نشود و منابعی تخصیص نیابد، خود این وضع می‌تواند به کل گلخانه‌ها خسارت وارد کند که در همین راستا تقاضا داریم در محاسبه بودجه بر این مسأله تأکید شود؛ یعنی اگر منابعی تخصیص می‌یابد، هم برای توسعه گلخانه‌ها به‌عنوان یک راهکار برای حفظ محصول از ریزگردها دیده شود و هم یک منبع برای بخش مربوط به هزینه‌های نگهداری، اصلاح و بازسازی گلخانه‌هایی که در اثر ریزگردها دچار خسارت خواهند شد، چون محصولات باغی که اصطلاحاً چندساله‌اند و مقاومت بیش‌تری دارند، از حساسیت کم‌تری برخوردار هستند؛ اما محصولات گلخانه‌ای که حساس‌ترند، در زمان برداشت با شروع ریزگردها خسارت می‌بینند. در این راستا برای جبران

ضرر احتمالی لازم است بیمه پشتوانه کشاورزان در مواقع بروز آسیب باشد و بودجه‌ای برای مناطقی که در معرض ریزگردها قرار دارند، در نظر گرفته شود. تقوی افزود: ایجاد پوشش‌های گیاهی، پوشش‌دار کردن محصولات به وسیله ایجاد سایبان و ساخت گلخانه در ممانعت از ورود ریزگردها به مزرعه تأثیر به‌سزایی دارد و لازم است برای اجرایی‌شدن این امر، با حمایت مالی بانک و تأمین سایر منابع، بودجه لازم و کافی تخصیص یابد. همچنین لازم است اجرای طرح‌های گلخانه‌ای در این مناطق با انعطاف و سرعت بیشتری صورت گیرد؛ چون معتقدیم که تولیدات ما در این مناطق نیازمند حفاظت است. شاید تا در چند سال آینده نیز به‌طور قطع نتوانیم ریزگردها را از بین ببریم؛ اما می‌توانیم میزان خسارت ناشی از آن‌ها را تا حد قابل‌توجهی کاهش دهیم. وی در مجموع، ساخت محیط‌های کنترل شده و بیمه محصولات را راهکاری برای جلوگیری از ضرر به کشاورزان دانست و در پایان از نمایندگان مجلس شورای اسلامی خواست در جهت حل و فصل مسأله ریزگردها گام‌های اساسی بردارند.

ذخیره سازی ۸۰ هزار تن سیب و پرتقال برای شب عید

رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: ۸۰ هزار تن پرتقال و سیب برای تنظیم بازار شب عید خریداری می‌شود و تاکنون بیش از ۱۹ هزار تن سیب و ۲۷ هزار تن پرتقال ذخیره شده است. به گزارش ایسنا، اوسط هاشمی در یک نشست خبری اظهار کرد: براساس برنامه ریزی صورت گرفته مقرر شد ۲۰ هزار تن سیب برای تنظیم بازار شب عید خریداری و ذخیره سازی شود که تاکنون ۱۹ هزار و ۲۲۲ تن انجام شده است. همچنین برای خرید و ذخیره سازی ۶۰ هزار تن پرتقال برنامه ریزی کرده بودیم که تاکنون بالغ بر ۲۷ هزار تن پرتقال تامسون شمال خریدارییم و تا ۲۹ هزار و ۷۰۰ تنی که برای این نوع پرتقال برنامه ریزی شده بود فاصله ای نداریم. البته برای خرید و ذخیره سازی ۱۰ هزار و ۸۰۰ تن پرتقال والنسیای جنوب نیز برنامه ریزی صورت گرفته و قراردادهای آن منعقد شده که به محض آغاز فصل برداشت انجام می‌شود. وی افزود: هم‌اکنون در مرحله حمل و انتقال میوه‌های خریداری شده برای ذخیره سازی در مناطق و استان‌های تعیین شده قرار داریم که تا پانزدهم بهمن ماه این محموله‌ها منتقل می‌شود و از بیستم اسفندماه آنها را به بازار وارد می‌کنیم که قیمت‌شان نیز در زمان توزیع مشخص می‌شود.

رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی تاکید کرد: باید کاری کنیم که بازار از حالت سنتی خارج شود و رابطه مستقیم تولیدکننده با بازار مصرف شکل گیرد تا نقش دلالتان به حداقل برسد، چرا که اگر امروز مهاجرت و کاهش جمعیت روستا وجود دارد، یعنی این که باید روی اقتصاد روستا و رفاه آن بیشتر کار کنیم. اخیراً درباره زعفران کار کردیم و قیمت آن را در هر کیلوگرم تا یک میلیون تومان افزایش دادیم. هاشمی ادامه داد: تاکنون بالغ بر ۶۰ تن زعفران از تولیدکنندگان به قیمت کیلویی چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تومان تا پنج میلیون و ۲۰۰ هزار تومان خریداری کرده‌ایم که امروز بازار رکورد قیمت پنج میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی را هم شکست. رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: از سویی دیگر نیز براساس قانون در سال آینده باید ۲۵ درصد میادین میوه و تره‌بار در اختیار تولید کنندگان قرار گیرد و سالانه ۱۵ درصد به آن اضافه شود تا پایان برنامه ششم توسعه بتوانیم میادین میوه و تره‌بار را به دست کسانی برسانیم که مستقیماً تولیدکننده هستند و واسطه‌ای بین تولید و مصرف ایجاد نشود. در حال حاضر، دلالتان، گوجه‌فرنگی را کیلویی ۸۰۰ تومان می‌خرند و به مردم ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ تومان می‌فروشند. هاشمی ادامه داد: در زمینه تنظیم بازار شیرخام نیز اقدامات مناسبی صورت گرفت و قیمت این محصول که تا ۸۰۰ تومان سقوط کرده بود به ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ تومان ارتقا پیدا کرد؛ گرچه با قیمت ۱۴۴۰ تومانی مصوب فاصله داریم، اما امروز خریداران شیرخام این کار را به صورت نقدی انجام می‌دهند و دامداران وضعیت بهتری نیز پیدا کرده‌اند.

توزیع نهاده‌های دامی دولتی در انتظار موافقت معاون اول

میوه شب عید از ۲۰ اسفند عرضه می‌شود

مدیر عامل سازمان تعاون روستایی از توزیع میوه شب عید از ۲۰ اسفند خبر داد و با اشاره به اینکه قیمت نهاده‌ها همزمان با افزایش نرخ ارز افزایش یافته است، گفت: توزیع نهاده‌های دامی به نرخ دولتی در انتظار تصمیم معاون اول رئیس‌جمهور است. سازمان تعاون روستایی در سال‌های گذشته با خرید شیر خام حمایتی از دامداران موجب افزایش ۸۰۰ تومانی شیر خام شد، به طوری قیمت تا مرز هزار و ۴۴۰ تومانی نیز افزایش یافت اما اخیراً با فشار کارخانجات لبنی قیمت‌ها کاهش یافته است. دامداران معتقدند اگر دولت در ماه‌های پایانی سال تدابیر ویژه‌ای اتخاذ نکند قطعاً دام‌های مولد و آبستن روانه کشتارگاه‌ها خواهند شد. مدیر عامل سازمان مرکزی تعاون روستایی در جمع خبرنگاران در پاسخ به سؤال «جوان» در خصوص ادامه خرید حمایتی شیر در سال آینده گفت: خرید به هیچ وجه متوقف نمی‌شود اما برای ادامه کار نیاز به تخصیص بودجه داریم. علی‌اوسط هاشمی در خصوص توزیع نهاده‌های دامی با نرخ دولتی نیز افزود: در این خصوص در انتظار تصمیم معاون اول رئیس‌جمهور هستیم، چنانچه با توزیع دولتی موافقت شود تعاون روستایی نسبت به این کار اقدام خواهد کرد. رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: سیب و پرتقال شب عید از ۲۰ اسفند در بازار اصناف، میادین میوه و تره بار و فروشگاه‌های تعاونی روستایی عرضه می‌شود. وی افزود: قیمت عرضه سیب و پرتقال به مصرف‌کنندگان متناسب با قیمت روز و مصوبه ستاد تنظیم بازار تعیین و اعلام خواهد شد. هاشمی با انتقاد از اختصاص ۱۵ هزار میلیارد تومان یارانه برای خرید تضمینی گندم گفت: این یارانه می‌تواند نیازهای بخش کشاورزی و روستایی را تأمین کند، این رقم به معنای یک سوم از بودجه دولت برای اجرای طرح‌های تملیکی است. آغاز خرید توافقی خرما هاشمی با اشاره به اینکه مدیریت بازار محصولات کشاورزی با همکاری اتحادیه‌ها و تعاونی‌های کشاورزی و کوتاه کردن دست واسطه‌ها اولویت این سازمان است، افزود: وزیر جهاد کشاورزی به منظور مدیریت بازار محصول خرما دستور خرید توافقی را به سازمان مرکزی تعاون روستایی ابلاغ کرد و در پی این دستور خرید توافقی محصول خرما از دیروز آغاز شد. وی گفت: خرید توافقی خرما سقف زمانی ندارد و خرید تا زمانی که بازار محصول به تعادل برسد ادامه دارد. هاشمی گفت: تاکنون ۶۰ تن زعفران از کشاورزان به صورت توافقی با قیمت هر کیلو ۴ میلیون و ۸۰۰ تا ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان خریداری شده است که این اقدام سبب افزایش قیمت محصول تا هر کیلو ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان شد. وی تأکید کرد: هم‌اکنون شاهد خرید و فروش محصول زعفران با قیمت واقعی در بازار هستیم. رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی تصریح کرد: در حال حاضر از سوی دلالان و واسطه‌ها برای توزیع زعفران خریداری شده به بازار تحت فشار قرار داریم اما برای جلوگیری از کاهش ارزش این محصول راهبردی در مقابل فشارها مقاومت خواهیم کرد. هاشمی گفت: تا پیش از ماه اسفند ۴۵ درصد مطالبات زعفرانکاران را پرداخت کردیم و از اسفند ماه نیز ۵۵ درصد باقی مانده را اسز محل صادرات و فروش زعفران پرداخت می‌کنیم. وی همچنین از خرید تضمینی بیش از ۴۸ هزار تن پنبه خبر داد و افزود: تاکنون ۸۰ درصد مطالبات پنبه کاران پرداخت شده است.

عرضه سیب و پرتقال شب عید از ۲۰ اسفند در بازار

خبرگزاری صدا و سیما- رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: سیب و پرتقال شب عید از ۲۰ اسفند در بازاراصناف، میدین میوه و تره بار و فروشگاه های تعاونی روستایی عرضه می شود. به گزارش تسنیم، اوسط هاشمی، افزود: ۲۰ هزار تن سیب و ۴۰ هزار تن پرتقال برای تنظیم بازار شب عید عرضه خواهد شد.

عرضه سیب و پرتقال شب عید از ۲۰ اسفند در بازار

صفحه کشاورزی و بازرگانی:

اگرچه ناتوانی مسوولان در تنظیم بازار شب عید، قیمت هر کیلو نارنگی را در برخی از سال‌ها به کیلویی ۱۸ هزار تومان هم رساند اما طبق روال معمول، مسوولان قبل از فرا رسیدن عید، به مردم این اطمینان را می‌دهند که کمبود و گرانی میوه برای شب عید وجود ندارد و نیازی نیست که کسی در این خصوص نگران باشد. بر همین اساس رییس سازمان تعاون روستایی با بیان اینکه میوه تنظیم بازاری از ۲۰ اسفند توزیع می‌شود، گفت: ۲۰ هزار تن سیب و ۴۰ هزار تن پرتقال برای تنظیم بازار شب عید عرضه خواهد شد. علی اوسطهاشمی در نشست خبری سازمان تعاون روستایی افزود: ۲۷ هزار تن خرید پرتقال تامسون انجام شده و مابقی آن در حال انجام است همچنین قرارداد خرید پرتقال والنسیای جنوب نیز بسته شده که با توجه به آغاز شدن فصل برداشت آن کارهای آن در حال انجام است. وی افزود: از ۲۰ اسفندماه عرضه محصولات انجام می‌شود که قیمت آن در همان روز اعلام می‌شود و برای برهم نخوردن قیمت‌ها در بازار از اعلام نرخ آن تا زمان یادشده خودداری می‌کنیم.

گرانی به ما ارتباطی ندارد

رییس سازمان تعاون روستایی در پاسخ به نقش این سازمان در تنظیم بازار شب عید به تسنیم گفت: هر زمانی که احساس کنیم قیمت کالایی در بازار در حال سقوط است برای تنظیم بازار آن وارد می‌شویم اما اگر قیمت محصولی در بازار برای مصرف‌کننده افزایش یافت ستاد تنظیم بازار، سازمان حمایت و سازمان تعزیرات حکومتی مسوولیت کنترل قیمت‌ها را دارند و ارتباطی به ما ندارد. هاشمی یادآور شد: در این راستا قیمت شیر خام برای دامداران را از ۸۰۰ به ۱۳۰۰ تومان رساندیم و مصمم هستیم قیمت آن به نرخ مصوب ۱۴۴۰ تومان برسد. رییس سازمان تعاون روستایی در پاسخ به سوال دیگری گفت: کارگروه اشتغال استانداری‌ها برای پرداخت وام اشتغالی (از محل صندوق توسعه ملی) اقدام می‌کنند و ما کلیات طرح را مورد تایید قرار داده‌ایم. وی افزود: رسته‌های شغلی در استان‌های مختلف کشور برای بهره‌گیری از وام اشتغالی روستایی و عشایری در نظر گرفته شده که لیست آن در اختیار وزارت کار است.

افزایش قیمت یک میلیون تومانی زعفران

هاشمی با انتقاد از تجارت چمدانی زعفران کشور گفت: همراه بردن نیم‌کیلویی زعفران در واقع اجحاف در حق تولیدکننده بخش کشاورزی است و به تولیدات این بخش ضربه وارد می‌کند. رییس سازمان تعاون روستایی ادامه داد: از برندهای زعفران ایرانی باید حمایت شود تا تولیدکنندگان داخلی نیز ضرر نکنند و محصول آنها با نرخ کمی به فروش نرسد اما برخی به سازمان ما فشار می‌آورند تا برای حمایت از تولیدکنندگان و تنظیم بازار این محصول وارد نشویم. وی یادآور شد: قرار نیست مانند آمریکا خرید تضمینی کنیم و محصولات خود را در دریا بریزیم. هاشمی یادآور شد: بیش از ۶۰ تن خرید تضمینی زعفران به قیمت چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تومان تا پنج میلیون و ۲۰۰ هزار تومان انجام شده که عامل بالا رفتن قیمت این محصول به نفع کشاورزان شده است. وی گفت: بعد از ورود دولت به بازار زعفران قیمت این محصول حدود یک میلیون تومان به نفع کشاورزان شده است.

ایران باید قیمت زعفران در دنیا را تعیین کند

ساناز بردبار عصر اقتصاد: علی اوسط هاشمی در نشست خبری سازمان تعاون روستایی با عنوان اینکه تولید ملی زعفران را نباید حراج کنیم، گفت: ایران بایستی برخوردار از بورس جهانی زعفران باشد و برندهای تولید زعفران در جهان به نام ایران باشد و قیمت آن را در جهان تعیین کند. مدیرعامل سازمان تعاونی روستایی ایران با عنوان اینکه علاوه بر زعفران در تولید خرما نیز می توانیم سهم اساسی در بازار جهانی و حضور فعال داشته باشیم، افزود: نباید وزن خود در بازار جهانی را، صرفاً با صادرات خام بالا ببریم. وی افزود: زعفران از یک محصول صادراتی به محصول مسافرتی تبدیل شده و این موضوع که چند مثال زعفران همراه هر مسافر باشد در حق تولیدکننده ظلم است ما باید به دنبال بازار جهانی و احقاق حقوق تولیدکنندگان ایران باشیم. ما باید به دنبال یک برند به نام ایران باشیم و این هویت ملی را در جهان ثبت کنیم. مدیرعامل تعاونی روستایی ایران ادامه داد: تولید ملی را نباید حراج کرد کمی تحمل می‌خواهیم تا مقابل کشورها و رقبای خارجی بایستیم و تحریم‌ها را پشت سر بگذاریم اما این مساله غیرممکن نیست، حدود یک میلیون تومان قیمت زعفران را افزایش دادیم و باعث حفظ واسطه و دل‌ها شدیم که قصد داشتند با قیمت ۳۸۰۰ تا ۴۲۰۰ تومان این محصول مهم و استراتژیک را از تولیدکنندگان بخرند و با توجه به افزایش دلار با قیمت بالاتر بفروشند که این ظلم در حق تولید است، ما باید بتوانیم قیمت پایه را برای زعفران در جهان تعیین کنیم. وی ادامه داد: خرید توافقی زعفران باعث شده تا علاوه بر واقعی تر شدن قیمت زعفران و افزایش عائدی کشاورزان، نبض بازار این محصول نیز از دست دل‌لان خارج شود و با این حرکت اخیر یک میلیون تومان قیمت پایه زعفران به نفع تولید کننده افزایش یافته است. هاشمی با بیان اینکه بازیگران سنتی عمده این جریان، دل‌لان بوده اند و قیمت محصول را ۳۲۰۰ تومان ثابت نگه می داشتند و از ارزش افزوده دلار سود خود را می بردند، گفت: زمانی که دلار گران شود، ارزان هم بفروشد عقیده دارد که از افزایش قیمت دلار سود را برده اند و این جفا در حق تولید است. وی با عنوان اینکه بایستی قیمت پایه را برای جهان تعیین کنیم، تصریح کرد: در این خصوص البته نیاز به مداومت و ملی نگری وجود دارد و بایستی ظرفیت ملی را پشتوانه محصول صادراتی قرار دهیم که یکی از رویکردهای کلان اقتصاد مقاومتی برون نگری است. هاشمی در ادامه تصریح کرد: تاکنون بالای ۶۰ تن زعفران تولید کردیم که هر کیلو را با قیمت ۴۸۰۰ تا ۵۳۰۰ تومان به ارزش ۱۲۰ میلیارد تومان از کشاورزان خریداری شده است. خرید توافقی زعفران برای تعادل بازار ادامه دارد علی اوسط هاشمی با اشاره به اینکه خرید توافقی زعفران تازمانی که بازار این محصول ارزشمند به تعادل برسد ادامه دارد، افزود: قبل از ورود سازمان تعاون روستایی هر کیلو زعفران حدود ۴ میلیون و ۲۰۰ تا ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان که با حمایت خرید توافقی به ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسیده و در ادامه مبلغ ۱۰۰ هزار تومان به ارزش قیمتی هر رقم زعفران اضافه شده است. وی گفت: حضور سازمان مرکزی تعاون روستایی در بازار زعفران سبب شد قیمت زعفران در بازار افزایش یابد و زمینه خرید نقدی از کشاورزان نیز فراهم شود و اجرای طرح خرید توافقی زعفران سبب شد تا نقش سود جویان در بازار زعفران پایان یابد و دست آنان از دل‌الی این محصول ارزشمند کوتاه شود. رییس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: با انبار محصول زعفران که بصورت توافقی خریداری شده است، قیمت زعفران را در بازارهای جهانی مدیریت خواهیم کرد. هاشمی افزود: اعتقاد داریم تا زمانی که بازار داخل و خارجی زعفران به تعادل نرسد، خرید توافقی و انبار این محصول را ادامه دهیم. وی همچنین با اشاره به رویدادهای اخیر در باره تعیین تعرفه ۳۳ درصدی برای محصول زعفران ایران از سوی برخی کشورهایی که از مشتریان این محصول هستند، گفت: برای مدیریت بازار زعفران با سفرای ایران در کشورهای اروپایی و مسئولان سازمان توسعه تجارت مذاکره کردیم تا مطالعات دقیقی برای بازار یابی و پیدا کردن تجار و خریداران واقعی انجام دهند. رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی افزود: برای صادرات محصول زعفران طرح شرکت با کشورهای اروپایی را ارائه کردیم و شراکت را مبنای اصلی تجارت با این کشورها قرار می دهیم تا از سود و ارزش واقعی این محصول بهره مند شویم. هاشمی با انتقاد از آنچه که تاکنون در صادرات زعفران روی داده است، تصریح کرد: صادرات زعفران از ابتدا تاکنون نوعی حراج کردن محصولی است که گردش مالی آن در بازارهای جهانی ۸ میلیارد دلار است. وی گفت: براساس برنامه ریزی های انجام شده صادرات خام و فله ای زعفران پس از توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی متوقف خواهد شد و متأسفانه اقدام خاصی برای ارتقای شرایط صادرات زعفران انجام نشده است و به صادرات فله ای و برند سازی های خرد محدود شده ایم. هاشمی همچنین از انجام مذاکرات با تجار اسپانیایی خبر داد و گفت: برای مدیریت بازارهای جهانی از مسئولان وزارت امور خارجه کمک گرفتیم و با کشورهایی که در بازارهای زعفران نقش ما را کوچک شمارند تقابل می کنیم. عرضه میوه شب عید به بازار از ۲۰ اسفند مدیرعامل سازمان تعاونی روستایی ایران با بیان اینکه از ۲۰ اسفند میوه شب

عید به بازار عرضه می شود که قیمت آن در همان روز اعلام می شود ، افزود: برای شب عید به اندازه کافی سیب و پرتقال ذخیره کرده ایم. ذخیره سیب از ۲۰ هزار تن سیب تولید شده تاکنون ۱۹ هزار و ۲۲۰ تن خریداری و ذخیره شده است. وی گفت: پرتقال تامسون از ۲۹ هزار و ۷۰۰ تن ، ۲۷ هزارتن آن خریداری شده و در مرحله انتقال به انبار ذخیره است و پرتقال والنسیا را هم قرارداد بسته ایم و تا ۱۵ بهمن به انبار انتقال می دهیم. همچنین قرارداد خرید پرتقال والنسیای جنوب نیز بسته شده که با توجه به آغاز شدن فصل برداشت آن کارهای آن در حال انجام است. سیب و پرتقال عید تأمین است و نیاز به واردات نداریم رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی ادامه داد: میوه شب عید از اسفند ماه تا هفدهم فروردین در میادین میوه و تره بار توزیع خواهد شد. علی اوسط هاشمی با اشاره به اینکه برنامه ریزی های انجام شده حمل میوه های شب عید به استان های کشور حداکثر تا دهم بهمن ماه انجام می شود ، افزود: امسال میزان تولید و برداشت میوه به ویژه سیب و پرتقال در حد مطلوب است و اصلاً نیازی به واردات برای تأمین نیاز شب عید نیست. رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: تمام سردخانه های مناسب برای ذخیره سازی میوه شب عید تجهیز شده و با استفاده از تجارب سال های گذشته شبکه حمل و توزیع مناسبی تدارک دیده شده است. ایجاد اتحادیه نخل داران در دستور کار قرار بگیرد رئیس سازمان تعاون روستایی در بخش دیگری از سخنان خود اتحادیه نخل داران ایجاد شده است، گفت: در حالی که ما دومین تولید کننده خرما در دنیا هستیم اما نخل داران ما اتحادیه نداشتند که این امر می تواند نقش موثری در حمایت از تولید داشته باشد. خرید تضمینی خرما از روز گذشته آغاز شد رئیس سازمان تعاون روستایی با بیان اینکه خرید تضمینی خرما از روز گذشته شروع شده است، گفت: خرید این محصول از روز گذشته آغاز شده اما با این وجود ما نمی توانیم نرخ این محصول را اعلام کنیم. وی با اشاره به خرید تضمینی گندم پاییزه تصریح کرد: تاکنون ۴۵ تن گندم پاییزه خریداری شده و ۸۰ درصد از مطالبات آنها پرداخت شده است ،تعهد ما در بخش زعفران هم این که تا پایان اسفندماه ۴۰ درصد از مطالباتشان را پرداخت کنیم که در حال ۴۵ درصد را پرداخت کرده ایم و از اول سال جدید وارد پرداخت باقیمانده خواهیم شد. بازار شیر را کنترل کرده ایم وی در رابطه با بازار شیر تشریح کرد: تعاونی روستایی در زمینه کاهش قیمت و یا افزایش قیمت شیر نقش تعیین کننده داشته است ما بازار شیر را از هر کیلو ۸۰۰ تومان به ۱۳۰۰ تومان رساندیم و این امر به نفع تولیدکننده بود و نقش تعاونی روستایی بود که باعث ارتقای این بازار شد. امروز خریداران شیر برای واحدهای صنعتی به خرید نقدی روی آوردند و ما توانستیم بازار را کنترل کنیم. هاشمی یادآور شد: در این راستا قیمت شیر خام برای دامداران را از ۸۰۰ تومان به ۱۳۰۰ تومان رساندیم و مصمم هستیم قیمت آن به نرخ مصوب ۱۴۴۰ تومان برسد. هاشمی افزود: برای فصل افزایش تولید شیر و کم شدن مصرف هم برنامه هایی داریم تا به ضرر تولیدکنندگان نباشد اما ورود ما نیاز به منابع پایدار دارد. نگاه بانکها نباید به ما که قصد کمک به تولید داریم، شبیه نگاه به بخش خصوصی باشد. وی در بخش دیگر از سخنان خود با بیان اینکه طبق مصوبه دولت ۲۵ درصد از ظرفیت میادین میوه و تره بار در اختیار تعاونی های تولیدی قرار می گیرد ،گفت: در برنامه ششم توسعه قرار است هر ساله ۱۵ درصد به این رقم اضافه شود تا واسطه ای میان تولید و بازار نباشد. و نقش دلایها کم شود. هاشمی همچنین در باره چگونگی پرداخت مابقی طلب کشاورزان گفت: تاکنون ۸۵ میلیارد تومان به کشاورزان پرداخت شده و مابقی طلب که معادل ۳۵ میلیارد تومان است نیز تا اسفند ماه پرداخت خواهد شد.

حمایت از طرح‌های پژوهشی با اجرای طرح «سرمایه‌گذاری مشترک»

وحید زرین‌نیا، رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی واحد علوم و تحقیقات گفت: مرکز رشد واحدهای فناور کشاورزی در مرکز تحقیقات کشاورزی واحد علوم و تحقیقات، آمادگی لازم را برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان دارد؛ مرکز تحقیقات کشاورزی واحد علوم و تحقیقات با برخورداری از آزمایشگاه‌های تخصصی و مجهز، این امکان را برای دانشجویان و پژوهشگران بخش‌های خصوصی و دولتی فراهم کرده تا با بهره‌گیری از امکانات تخصصی این مرکز نسبت به انجام پروژه‌های تحقیقاتی همچنین در زمینه کشت بافت گیاهان (ریز ازدیادی) و ارائه خدمات گیاه‌پزشکی نسبت به ثبت سفارش اقدام کند. او با بیان اینکه مرکز رشد واحدهای فناور کشاورزی این مرکز، امکان بهره‌گیری از امکانات تخصصی را برای صاحبان ایده‌های کاربردی فراهم می‌کند، افزود: یکی از مهم‌ترین اهداف مرکز تحقیقات کشاورزی، درآمدزایی از طریق پژوهش‌های کاربردی است، بنابراین این مرکز از همه طرح‌هایی که با هدف درآمدزایی و بر مبنای نیاز صنعت و جامعه باشد، از طریق سرمایه‌گذاری مشترک حمایت می‌کند. زرین‌نیا افزود: پژوهشگران صاحب ایده از بخش‌های خصوصی یا دولتی، می‌توانند طرح تجاری (BP) خود را از طریق آدرس ایمیل anrrc@srbiau.ac.ir در اختیار این مرکز تحقیقاتی قرار دهند تا پس از بررسی و تایید در مراجع ذیربط، اقدام لازم برای همکاری و بسترسازی برای کاربردی شدن آن انجام شود. او از برگزاری اولین دوره کارگاه‌های آموزشی و آغاز فاز درآمدزایی در این مرکز تحقیقات خبر داد و بیان کرد: آشنایی با روش‌های نوین تکثیر گیاهان باغبانی، روش‌های نوین آبیاری و آزمون‌های آب و خاک، کنترل شیمیایی آفات کشاورزی، روش‌های مهم مدیریت آفات کشاورزی و طراحی پرایمر از جمله کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی در حال برگزاری در مرکز تحقیقات کشاورزی واحد علوم و تحقیقات است. این مسئول تصریح کرد: ارتقای دانش و مهارت شرکت‌کنندگان در زمینه‌ای خاص در یک مدت کوتاه و آموزشی، چابک‌سازی علمی و عملی به‌منظور تعامل مثبت و ارتباط موفق با صنعت، تحقق اهداف درآمدزایی به‌منظور تحقق اهداف دانشگاه از مهم‌ترین اهداف برگزاری این کارگاه‌ها است.

دولت تجهیزات مدرن آبیاری را رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد

نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی: نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی گفت: با آبیاری قطره‌ای و تحت فشار و دستگاه‌های جدیدی که در تمام دنیا مورد استفاده است مصرف آب کاهش پیدا می‌کند و کیفیت محصول افزایش می‌یابد. تهیه چنین امکاناتی برای کشاورزان مشکل است به همین دلیل دولت باید مزارع و باغات را به سیستم‌های مدرن آبیاری مجهز کند و این تجهیزات را به صورت رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد. اصغر سلیمی در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا، در خصوص روش‌های سنتی آبیاری مزارع، اظهار کرد: در آبیاری سنتی هدر رفت آب زیاد است به طوری که آب زیادی تبخیر می‌شود و علف‌های هرز زیادی را در مسیر ایجاد می‌کند، در نتیجه هر سال وقت زیادی از باغداران به لایروبی جوی‌ها صرف می‌شود و مواد معدنی زیادی از بین می‌رود. وی افزود: اما با آبیاری قطره‌ای و تحت فشار و سیستم‌های جدیدی که در تمام دنیا مورد استفاده است مصرف آب کاهش پیدا می‌کند و کیفیت محصول افزایش می‌یابد. تهیه چنین امکاناتی برای کشاورزان مشکل است به همین دلیل دولت باید مزارع و باغات را به سیستم‌های مدرن آبیاری مجهز کند و این تجهیزات را به صورت رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد. این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس، تصریح کرد: وقتی کشاورزان می‌بینند در مصرف آب صرفه جویی شده است به کشت بیشتر روی می‌آورند و به توسعه باغ‌های خود می‌پردازند که باز هم این عامل سبب افزایش مصرف آب می‌شود. وقتی درخت و محصولی بزرگ‌تر می‌شود احتیاج دارد که آب بیشتری مصرف کند و در نتیجه آب کافی در اختیار کشاورز قرار نمی‌گیرد. سلیمی افزود: وزارت جهاد کشاورزی در این خصوص باید یک مرکز تحقیقات کشاورزی داشته باشد تا با نظارت دقیق از توسعه باغات و محصولات که آب زیادی را مصرف می‌کنند جلوگیری کند. شوراها و دهیاری‌ها نیز باید معتمدان را در جریان این تحقیقات قرار دهند که در نواحی که با کمبود آب مواجه هستیم و از سیستم‌های نوین آبیاری استفاده می‌کنیم، توسعه کشاورزی را نداشته باشیم. وی ادامه داد: در مناطقی که نمی‌توانیم محصولات خود را با وضعیت موجود حفظ کنیم باید کشت‌های جایگزین را با محصولاتی که آب کمی مصرف می‌کنند جایگزین کنیم، به همین دلیل باید کشاورزان را به کشت محصولات جدید ترغیب کنیم.

افزایش نرخ خرید تضمینی به نفع کشاورزان است

تعطل دولت در اعلام نرخ خرید تضمینی گندم

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی از تعطل دولت در اعلام نرخ خرید تضمینی گندم انتقاد کرد. علی ابراهیمی در گفت‌وگو با خانه ملت، از مجموعه دولت به دلیل تعطل در ابلاغ نرخ خرید تضمینی گندم انتقاد کرد و گفت: اخیراً در صحبتی که با معاون وزیر جهاد کشاورزی داشته‌ام، وی گفت وزارت جهاد کشاورزی قیمت پیشنهادی خرید تضمینی گندم را پیش از پایان دولت یازدهم ارائه کرده و این یعنی اینکه وزارت جهاد کشاورزی در اعلام نرخ خرید تضمینی گندم بموقع وارد عمل شده اما مجموعه دولت در این زمینه تعطل کرده است. عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با بیان اینکه دولت باید این نقیصه را درباره تعیین بموقع نرخ خرید تضمینی گندم برطرف کند، اظهار داشت: تعیین نرخ خرید تضمینی گندم فقط برعهده وزارت جهاد کشاورزی نیست، بلکه دولت نیز در مقابل، باید در زمینه ابلاغ قیمت خرید تضمینی محصولات استراتژیک، بویژه گندم بموقع و شفاف و با رویکرد حمایت از کشاورز اقدام کند. نماینده مردم شازند در مجلس تصریح کرد: نکته قابل توجه درباره قیمت خرید تضمینی گندم این است که ما نباید ببینیم قیمت جهانی گندم بالا یا پایین است و به تعبیری، نباید به نوسانات قیمت بازارهای جهانی توجه داشته باشیم، بلکه باید قیمت تمام‌شده در کشور را محاسبه و شرایط را برای حمایت از گندمکاران فراهم کنیم تا کاشت محصول گندم برای آنها مقرون به صرفه باشد. ابراهیمی با تأکید بر اینکه گندم کالای اساسی و استراتژیکی است که با استقلال کشور ارتباط مستقیم دارد، گفت: ما نمی‌توانیم درباره تولید و نرخ‌گذاری خرید تضمینی گندم هر طور که می‌خواهیم رفتار کنیم، اگر خدایی ناکرده در این قضیه ضعف داشته باشیم، نخستین نقطه‌ای که می‌توانند برای ما دردسر درست کنند و از این ناحیه تهدید شویم، گندم و میزان تولید آن است که باید به این مساله توجه شود. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: قیمت خرید تضمینی گندم باید در سال آینده و با توجه به میزان نرخ تورم افزایش یابد اما هرگونه قیمت‌گذاری باید کارشناسی شده و به نفع کشاورزان باشد.

تضمین تولید گندم در بودجه ۹۷

لایحه بودجه سال ۹۷ کل کشور در حالی آذر امسال روانه مجلس شد که یکی از موضوعات مورد توجه و مهم آن، موارد مربوط به بخش کشاورزی است. بر این اساس اصلاح سیاست خرید تضمینی و جایگزینی آن با سیاست قیمت تضمینی، یکی از این موارد است که به باور کارشناسان می‌تواند گام مهمی در زمینه حمایت از محصولات داخلی و قطع وابستگی به واردات تلقی شود و به تعبیر شعار اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال نیز بینجامد. به همین دلیل دولت دوازدهم در نخستین لایحه تقدیمی خود به مجلس، کاهش میزان اعتبار یارانه خرید نقدی کالاهای اساسی بخش کشاورزی را به ۱۷ هزار میلیارد ریال پیشنهاد داده تا براساس آن از سال آینده، سیاست قیمت تضمینی برای محصول استراتژیکی به نام گندم به‌طور کامل از بستر بورس کالا صورت پذیرد و این طرح، جای خالی خرید تضمینی و مشکلات ناشی از آن را پر کند. در این زمینه برخی نمایندگان مجلس معتقدند پیشنهاد کاهش بودجه خرید تضمینی محصولات کشاورزی به ۱۷ هزار میلیارد ریال، متناسب با صحبت‌های وزیر کشاورزی در خصوص عرضه گندم سال ۹۷ کشور در بورس کالا است و در پی تجربه موفق اجرای سیاست قیمت تضمینی که به صورت پایلوت در چهار استان مرکزی، زنجان، خراسان رضوی و اردبیل در سال ۹۶ انجام شد، این تصمیم از قوت بیشتری برخوردار شده است. از سوی دیگر، برخی کارشناسان در خصوص این تصمیم بودجه‌ای دولت دوازدهم بر این باورند که جایگزینی طرح قیمت با خرید تضمینی اقدام درست و بجایی است که موجب می‌شود پول کشاورزان در کوتاه‌ترین زمان ممکن پرداخت شود. ضمن این که بر اساس سیاست تضمینی، چنانچه گندم کشاورزان در بورس کالا به قیمت بالاتری نسبت به قیمت تعیین شده، معامله شود به نفع کشاورزان است و مابه‌التفاوت آن به جیب تولیدکنندگان می‌رود. از سوی دیگر اگر هم گندم به قیمت پایین‌تری از قیمت تعیین شده در بورس به فروش برسد، دولت مابه‌التفاوت آن را به کشاورزان می‌دهد. بنابراین حضور محصولات کشاورزی در بورس کالا در راستای اجرای سیاست قیمت تضمینی به نوعی بازی دو سر برد برای کشاورزان است و دیگر حاصل دسترنج کشاورزان به جیب دلالت و واسطه‌گران نمی‌رود. علاوه بر این شفافیت به‌وجود آمده در معاملات یکی دیگر از دستاوردهای اصلاح سیاست‌ها و حرکت از خرید تضمینی به سمت طرح قیمت تضمینی است که موجب می‌شود علاوه بر شفافیت قیمتی، دست دلالت و واسطه‌ها از بازار گندم کوتاه شده و عرضه و تقاضا میان کشاورزان و خریداران، تعیین‌کننده قیمت‌ها باشد. همچنین چنانچه پیشنهاد دولت در خصوص عرضه کل گندم تولیدی کشور در بورس کالا بر اساس قیمت تضمینی مطابق بودجه ۹۷ عملی شود، بار مالی تحمیلی بابت خرید تضمینی به دولت نیز کاهش پیدا می‌کند. بر این اساس نکته قابل توجه این است که باید شرایطی فراهم شود تا کشاورزان با سازوکار عرضه محصولات خود در بورس کالا آشنا شده و همچنین امکان عرضه محصولات‌شان را براحتی در بورس داشته باشند که البته تا حدودی زیادی بسترهای لازم در این زمینه تدارک دیده شده است. به همین دلیل با توجه به تلاش‌های صورت گرفته در بازار سرمایه برای فراهم آوردن زیرساخت‌های معاملاتی، نیاز است تا سازوکاری فراهم شود تا آموزش‌های لازم نیز به کشاورزان در این زمینه ارائه شود. ضمن این که برای تحقق کامل برنامه عرضه کل گندم کشور در بورس کالا در قالب سیاست قیمت تضمینی، لازم است هماهنگی و همکاری لازم میان نهادهای مرتبط با وزارت کشاورزی و بازار سرمایه صورت گیرد و رسانه‌ها هم باید در این زمینه نقش آفرین باشند. همچنین حالا که دولت راه حل مشکلات کشاورزان بویژه تولیدکنندگان گندم را استفاده از سازوکار بورس می‌داند، بنابراین لازم است دولت پس از فراهم کردن شرایط قانونی عرضه این محصولات در بورس و ارائه مشوق‌هایی برای حضور کشاورزان در بازار سرمایه، تمام همت خود را برای موفقیت این طرح به کار بندد تا علاوه بر تضمین خودکفایی گندم در کشور، به تحقق شعار اقتصاد مقاومتی با تکیه بر تولید و توان داخلی دست یابیم. مهدی حاجی‌وند

سلیمی: دولت تجهیزات مدرن آبیاری را رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد

نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی گفت: با آبیاری قطره‌ای و تحت فشار و دستگاه‌های جدیدی که در تمام دنیا مورد استفاده است مصرف آب کاهش پیدا می‌کند و کیفیت محصول افزایش می‌یابد.

نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی گفت: با آبیاری قطره‌ای و تحت فشار و دستگاه‌های جدیدی که در تمام دنیا مورد استفاده است مصرف آب کاهش پیدا می‌کند و کیفیت محصول افزایش می‌یابد. تهیه چنین امکاناتی برای کشاورزان مشکل است به همین دلیل دولت باید مزارع و باغات را به سیستم‌های مدرن آبیاری مجهز کند و این تجهیزات را به صورت رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد. به گزارش کسب و کار نیوز به نقل از اصغر سلیمی در خصوص روش‌های سنتی آبیاری مزارع، اظهار کرد: در آبیاری سنتی هدر رفت آب زیاد است به طوری که آب زیادی تبخیر می‌شود و علف‌های هرز زیادی را در مسیر ایجاد می‌کند، در نتیجه هر سال وقت زیادی از باغداران به لایروبی جوی‌ها صرف می‌شد و مواد معدنی زیادی از بین می‌رفت. وی افزود: اما با آبیاری قطره‌ای و تحت فشار و سیستم‌های جدیدی که در تمام دنیا مورد استفاده است مصرف آب کاهش پیدا می‌کند و کیفیت محصول افزایش می‌یابد. تهیه چنین امکاناتی برای کشاورزان مشکل است به همین دلیل دولت باید مزارع و باغات را به سیستم‌های مدرن آبیاری مجهز کند و این تجهیزات را به صورت رایگان در اختیار کشاورزان قرار دهد. این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس، تصریح کرد: وقتی کشاورزان می‌بینند در مصرف آب صرفه جویی شده است به کشت بیشتر روی می‌آورند و به توسعه باغ‌های خود می‌پردازند که باز هم این عامل سبب افزایش مصرف آب می‌شود. وقتی درخت و محصولی بزرگ‌تر می‌شود احتیاج دارد که آب بیشتری مصرف کند و در نتیجه آب کافی در اختیار کشاورز قرار نمی‌گیرد.

سلیمی افزود: وزارت جهاد کشاورزی در این خصوص باید یک مرکز تحقیقات کشاورزی داشته باشد تا با نظارت دقیق از توسعه باغات و محصولاتی که آب زیادی را مصرف می‌کنند جلوگیری کند. شوراها و دهیاری‌ها نیز باید معتمدان را در جریان این تحقیقات قرار دهند که در نواحی که با کمبود آب مواجه هستیم و از سیستم‌های نوین آبیاری استفاده می‌کنیم، توسعه کشاورزی را نداشته باشیم. وی ادامه داد: در مناطقی که نمی‌توانیم محصولات خود را با وضعیت موجود حفظ کنیم باید کشت‌های جایگزین را با محصولاتی که آب کمی مصرف می‌کنند جایگزین کنیم، به همین دلیل باید کشاورزان را به کشت محصولات جدید ترغیب کنیم. محصولاتی مانند سیر، زعفران، گل محمدی و سنجد به آب کمی نیاز دارند. گیاهان دارویی زیادی هستند که می‌توانند جایگزین برخی محصولات شوند، اما درآمدزایی خوبی هم دارند. این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس، خاطرنشان کرد: مرکز تحقیقات وزارت جهاد کشاورزی باید روی این محصولات در مناطق مختلف کار کند و با کار کارشناسی روی بهینه سازی منابع آبی و همچنین محصولات جایگزین نقطه نظرات دراز مدت و میان مدتی بدهد تا کشاورزان نروند محصولی را کشت کنند و بعداً تازه بفهمند که این محصول برای این منطقه و با این خاک مناسب نبوده است. نماینده مردم سمیرم در مجلس افزود: اگر این مشکلات پیش بیاید سبب می‌شود که کشاورزان به حاشیه‌نشینی روی آورند و به شغل‌های کاذب دیگر روی بیاورند.

شرایط واردات قاچاق برنج فراهم شد

رئیس انجمن واردکنندگان برنج با بیان اینکه علیرغم مصوبه ستاد تنظیم بازار برای اختصاص ارز مبادله‌ای به واردات برنج، بانک مرکزی بخشنامه‌ای در این مورد دریافت نکرده است.

به گزارش صبحانه، مرتضی شاه‌حسینی با اشاره به آزاد شدن فرآیند ثبت سفارش واردات برنج گفت: علیرغم ابلاغ مصوبه آزاد شدن واردات برنج از اول بهمن ماه سال جاری، به دلیل عدم ابلاغ بخشنامه به بانک مرکزی برای اختصاص ارز به واردات برنج واردکنندگان قادر به واردات برنج نیستند. رئیس انجمن واردکنندگان برنج افزود: پس از آزاد شدن واردات برنج از ابتدای بهمن ماه ۹۶، ستاد تنظیم بازار برای واردات این کالا ارز مبادله‌ای را مصوب کرد (اگرچه پیش از این وزارت جهاد کشاورزی با اختصاص ارز مبادله‌ای به واردات برنج مخالفت کرده بود) اما هم‌اکنون این وزارتخانه هم با اختصاص ارز مبادله‌ای به واردات برنج مخالفتی ندارد. وی افزود: در حال حاضر واردکنندگان برنج با مراجعه به سایت ثبت سفارش می‌توانند تقاضای خود را با ارز مبادله‌ای به ثبت برسانند، اما این متقاضیان پس از مراجعه به بانک مرکزی برای دریافت ارز مبادله‌ای پاسخ مشخصی نمی‌گیرند و ظاهراً بخشنامه‌ای برای اختصاص ارز مبادله‌ای برای واردات برنج به آنها ابلاغ نشده است. شاه‌حسینی با بیان اینکه عدم تأمین به موقع نیاز بازار به برنج وارداتی منجر به واردات قاچاق می‌شود، گفت: مدتی بود که به دلیل عدم صرفه اقتصادی قاچاق در واردات برنج، این کار متوقف شده بود، اما با افزایش قیمت برنج وارداتی، زمینه واردات برنج قاچاق دوباره فراهم می‌شود. وی افزود: شنیده شده که محموله‌ای برنج از هند راهی امارات شده است که دارندگان این محموله قصد واردات این محموله را به داخل کشور دارند و بخشی از این برنج را در قالب مجوز و بخش دیگری را به صورت قاچاق در قالب همان مجوز وارد می‌کنند. رئیس انجمن واردکنندگان برنج گفت: این واردکنندگان حتی اگر نتوانند برنج را از استان‌های مرزی و جنوبی خارج کنند، حداقل ۴ یا ۵ استان مرزی را پوشش می‌دهند. /فارس

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست:

زور کسی در کشور به مافیای خودروسازی نمی‌رسد

ایسنا: رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه زور کسی در کشور به مافیای خودروسازی نمی‌رسد، گفت: خودروهایی تولید می‌شود که مصرف سوخت بالاتر از استاندارد و سوختی پایین‌تر از استاندارد دارند. عیسی کلانتری در همایش مبارزه با سرطان با اشاره به تاثیر آلودگی‌های زیست‌محیطی بر ابتلا به انواع سرطان اظهار کرد: محیط زیست کشور مانند بیماری سرطانی است؛ هم آلودگی انسانی و هم تقدیری که طبیعت برای ما قائل شده در این زمینه موثر است. متوسط بارندگی در ۱۲۷ روزی که از فصل آبی گذشته ۶۰ درصد کمتر از متوسط ۵۰ سال گذشته است. اثرات کم بارشی بر بهداشت محیط کم نیست. وی افزود: طبق گزارش‌های دانشگاه‌های صنعتی شریف و علوم پزشکی ارومیه غبارهای نمکی دریاچه ارومیه اثرات مخربی بر زندگی انسان‌ها، گیاهان و حیوانات گذاشته است. کشاورزی در این منطقه طی ۷ یا ۸ سال حتما تعطیل می‌شود. دانشگاه‌های علوم پزشکی در حال بررسی تاثیر تابش نور خورشید روی غبارهای نمکی هستند علاوه بر آن ورود فلزات سنگین به غبارهای نمکی و خیزش آن‌ها از سمت دریاچه‌های خشک شده اثرات مخربی دارد. معاون رئیس‌جمهور با اشاره به تاثیرگذاری تغییر اقلیم تصریح کرد: برخی از اتفاقات به دلیل مدیریت غلط است. هنوز باور نکرده‌ایم که با کم آبی زندگی و سیاست غلط خود را بر مردم تحمیل می‌کنیم. سیاست‌های غلط اقتصادی که به محیط زیست وارد می‌شود کمتر از اثرات شیمیایی بر سلامتی انسان نیست بخشی از آلودگی آب به دلیل کمبود منابع آبی است که توان پایش طبیعی آن به همین دلیل از بین رفته است. وی افزود: از سال ۱۳۷۴ قرار بود کودهای شیمیایی ازت اوره که در شمال کشور استفاده می‌شد پوشش گوگردی داشته باشد، اما هنوز این اتفاق نیفتاده و انواع ترکیب‌های ازت وارد آب و مزارع برنج می‌شود. در این صورت سم به جای ۴۸ ساعت ظرف مدت دوماه وارد آب‌های زیرزمینی می‌شود. وزارت بهداشت هیچگاه درباره افزودنی‌های غیراستاندارد اعلام نظر نکرده است. وقتی وارد روند خرید سموم کشاورزی می‌شویم فقط بحث قیمت مطرح می‌شود. ما براساس قراردادهای جاری کشور قیمت ارزان‌تر را ترجیح می‌دهیم. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست افزود: تغذیه گیاهان و آبزیان به دلایل اقتصادی مورد توجه بهداشتی و زیست محیطی قرار گرفته است. اگر وزارت بهداشت به این مسائل ورود کند دستگاه‌های اجرایی خدمات بهتری ارائه می‌دهند. در خصوص آلودگی هوا نیز یکی از مهمترین عوامل سوختی است که در کشور تولید می‌شود. وزیر نفت به صراحت اعلام می‌کند که نمی‌توانم گازوئیل با استانداردهای مورد نظر محیط زیست تامین یا تولید کنیم و با این گفته جامعه را در شرایط سختی قرار می‌دهد. طبق قوانین استاندارد گازوئیل نباید بیش از ۵۰ PPM گوگرد داشته باشد اما گازوئیل‌هایی که در کشور توزیع می‌شود گاهی بین ۷۰ تا ۱۰ هزار PPM گوگرد دارند. کلانتری با اشاره به وجود بیش از ۵۰ هزار کامیون فرسوده در تهران، اظهار کرد: هر کامیون به صورت میانگین به جای ۳۰ لیتر، ۷۰ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر گازوئیل مصرف می‌کند. وقتی وارتونگی دما اتفاق می‌افتد بزرگترین عامل آلودگی هوا ذرات کمتر از ۲.۵ میکرون سوخت وسایل نقلیه هستند. وی با بیان اینکه زور کسی در کشور به مافیای خودروسازی نمی‌رسد، گفت: خودروهایی تولید می‌شود که مصرف سوخت بالاتر از استاندارد و سوختی پایین‌تر از استاندارد دارند. شاید حتی زور رئیس‌جمهور نیز برای جلوگیری از تولید این خودروها نرسد. در دولت قبل تصویب شد که خودروهای فرسوده باید به ازای خودروهای جدید از رده خارج شوند اما به دلیل قدرت صنعت خودروسازی در کمتر از یک ماه این مصوبه لغو شد. در این شرایط نباید انتظار هوایی پاک داشته باشیم. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست تاکید کرد: بهداشت و محیط زیست قربانی کمپانی‌های بزرگ می‌شوند و هنوز هم زور کسی به آنها نمی‌رسد. اگر پشتوانه وزارت بهداشت را داشته باشیم می‌توانیم تا حدی مبارزه کنیم، اما نمی‌دانیم تا چه اندازه موفق خواهیم بود. مبارزه با صنعتی که ۷۰ هزار میلیارد تومان در سال گردش مالی دارد، یعنی ۱۵۰ برابر بودجه محیط زیست و سه برابر بودجه وزارت بهداشت، کار سختی است. آنها می‌توانند هر یافته‌ای را پنبه کنند. کلانتری در پایان با بیان اینکه اگر مردم اطلاعات کافی داشته باشند و وارد این موضوع شوند، این صنعت عقب نشینی می‌کند، گفت: بخشی از آلودگی هوا به دلیل وجود ریزگردها است دلیل اینکه مردم بیشتر روی ریزگردها حساس هستند این است که آن‌ها را می‌بینند، اما ریزگردهای شیمیایی و تولیدات غیر استاندارد که با زور به مردم تحمیل می‌شود، بیشتر به آنها آسیب می‌رساند. محیط‌زیست نمی‌تواند در مقابل فشارهایی که از بیرون وارد می‌شود مقاومت زیادی داشته باشد. با اینکه اعلام کردیم جلوی تولیدات غیر استاندارد را خواهیم گرفت اما باز به لابی‌های صنعتی برخورد می‌کنیم و با بهانه‌هایی مانند حمایت از تولید داخل که به قیمت جان مردم انجام می‌شوند روبرو می‌شویم.

«سبزینه» نظر کارشناسان را در مورد بودجه بخش کشاورزی در لایحه بودجه ۹۷ بررسی می‌کند

سرکوب کشاورزی در لایحه بودجه ۹۷

با وجود این که معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی از افزایش ۱۸ درصدی بودجه اعتبارات بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خبر داده؛ اما نمایندگان مجلس نظر دیگری دارند. بخش کشاورزی به سبب داشتن نقش حیاتی در تأمین غذای مورد نیاز و تحقق امنیت غذایی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی به‌شمار می‌رود و در کشورهای در حال توسعه فعالیت‌های این بخش از لحاظ ایجاد اشتغال نیز اهمیت فراوانی دارد. چندی پیش معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی از افزایش ۱۸ درصدی بودجه اعتبارات بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۹۷ نسبت به بودجه سال قبل خبر داد؛ در حالی که نمایندگان مجلس شورای اسلامی نظر دیگری دارند. با وجود آن که افزایش ظرفیت تولید، رونق صادرات، افزایش سرمایه‌گذاری و در نهایت رونق کشاورزی از جمله اهداف اقتصاد مقاومتی به‌شمار می‌رود؛ اما کاهش ۱۳ درصدی بودجه با این سیاست مغایرت دارد. البته ناگفته نماند که کاهش بودجه بخش کشاورزی و افزایش بودجه سایر بخش‌های اقتصادی با واکنش شدید نمایندگان و کشاورزان روبه‌رو شده است؛ در حالی که در بودجه سال آینده به سبب اهمیت این بخش در تأمین امنیت غذایی و رهایی از وابستگی به کشورهای بیگانه انتظار می‌رفت جزو اولویت‌های دولت قرار گیرد. سود انتشار اوراق مالی را دادیم تا کشاورزان مشکل پیدا نکنند محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، با اشاره به جمع‌بندی چنگانه نایب‌رئیس مجلس از سخنان رؤسای کمیسیون‌ها گفت: نظرات دیوان محاسبات را قابل قبول می‌دانیم؛ اما قصدمان از گزارش بودجه میزان قدرت پیش‌بینی دولت از منابع و مصارف بود که اگر بیش از آن پیش‌بینی اضافه شود، تخصیص نمی‌یابد. وی ادامه داد: رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس به‌درستی بیان کرد که بودجه ۹۶ دولت در بدترین شرایط ۳۰۰ هزار میلیارد تومان از ۳۰۹ هزار میلیارد تومان را تخصیص داده است و این به معنی تحقق ۹۷ درصد درآمد پیش‌بینی شده است. نوبخت با اشاره به انتقادات متعدد روسای کمیسیون‌ها از انتشار اوراق مالی و پرداخت آن به پیمانکاران و دستگاه‌های اجرایی گفت: برای نمایندگان تشریح می‌کنم که اگر بخواهید اوراق مالی را کنار می‌گذاریم؛ اما دولت به جای آن که اجازه دهد نقدینگی سرگردان به بازارهای ارزی، پولی و مسکن برود، با اجرای مصوبه مجلس در بودجه ۹۶ این نقدینگی را به پروژه‌های عمرانی هدایت کرده است. هرچند که اصراری به انجام این کار نداریم و شما می‌توانید ردیف مربوطه را از بودجه حذف کنید، مشروط بر آن که محل درآمدی جدید غیر از منابع موجود در بودجه به دولت پیشنهاد دهید. نوبخت ادامه داد: اگر نمایندگان تأیید کنند ۳۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان منابع واگذار شده ناشی از اوراق مالی را حذف می‌کنیم یا اگر صلاح می‌دانید به همین میزان از هزینه‌های دولت کم کنید. وی عنوان داشت: دولت با در نظر گرفتن جمیع جهات اوراق مالی را طبق حکم بودجه ۹۶ واگذار می‌کند و انجام این کار با توجه به وضعیت درآمدی کشور غیرقابل اجتناب است؛ ولی شما می‌توانید آن را حذف کنید. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور ادامه داد: وقتی از واگذاری اوراق مالی یا واگذاری دارایی‌ها مالی صحبت می‌کنیم، فروش سهام کارخانجات در قالب اصل ۴۴ قانون اساسی نیز انجام می‌شود. شما در بند ل بودجه ۹۶ حکمی آورده‌اید که آنچه از اوراق مالی با تعهد دولت واگذار می‌شود نباید بیش‌تر از ۳۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان باشد. وی افزود: در قانون بودجه دو نوع حکم برای انتشار اوراق مالی به دولت داده‌اید؛ یکی همان ۳۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است که در دل آن چهار - پنج حکم دیگر نیز آورده شده است که خارج از سقف هم در آن وجود دارد و دوم در بند ز تبصره ۵ قانون بودجه اجازه انتشار ۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در طول سال به دولت داده شده است که ما هم طبق همین مصوبه عمل می‌کنیم؛ البته بند الف تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶ به شرکت‌های دولتی اجازه انتشار اوراق مشارکت را داده است. هرچند که دولت از همه ظرفیت این حکم استفاده نکرده است. نوبخت گفت: فکر می‌کردم با پرداخت ۱۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی برای خرید تضمینی گندم که تا پایان آبان ماه انجام دادیم، کمیسیون کشاورزی از ما تشکر می‌کند. ما با توجه به وضعیت منابع درآمدی حاضر شدید سود انتشار اوراق مالی را بدهیم؛ اما کشاورزان عزیز مشکل پیدا نکنند. کاهش شدید اعتبار لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق جبران شود محمدعلی شاعری، سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از کاهش شدید بودجه در بخش آب و کشاورزی، اظهار کرد: با توجه به کاهش شدید اعتبار در لایحه بودجه انتظار می‌رود که در کمیسیون تلفیق این میزان جبران شود. وی افزود: با وجود آن که آب و محیط زیست در برنامه ششم توسعه اولویت اول و چهار کشور به‌شمار می‌رود؛ اما نسبت به سال گذشته در لایحه بودجه اعتبار ۵۰ درصد کاهش یافت که این امر بیانگر آن است که دولت در عمل توجه چندانی به آب ندارد. شاعری ادامه داد: با توجه به کاهش چشمگیر اعتبارات خرید تضمینی محصولات کشاورزی انتظار می‌رود که مصوبات کمیسیون کشاورزی در کمیسیون تلفیق

مورد توجه قرار گیرد. سخنگوی کمیسیون کشاورزی با اشاره به کمرنگ شدن خرید تضمینی محصول در بودجه سال آینده، بیان کرد: براساس مفاد برنامه ششم توسعه، خرید تضمینی در سال آینده کمرنگ خواهد شد که پیش‌بینی‌های لازم درباره جلوگیری از این اقدام شده و در غیر این صورت خرید تضمینی با مشکلات جدی روبه‌رو خواهد بود. سیاست قیمت تضمینی باید به مرور پیاده شود سیدراضی نوری، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: اگرچه بودجه پیشنهادی بخش کشاورزی در لایحه سال آینده در برخی زمینه‌ها با رشد روبه‌رو بوده؛ اما در مجموع نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته است. وی از اجرای سیاست قیمت تضمینی در سال زراعی جدید خبر داد و افزود: سیاست کلی دولت و وزارت جهاد کشاورزی اجرای سیاست قیمت تضمینی و هدایت محصول به سمت بازار بورس است که این امر افزایش کیفیت و شفافیت قیمت را به همراه دارد. نوری ادامه داد: اجرای یک‌باره سیاست قیمت تضمینی گندم فشار مضاعفی بر کشاورزان وارد می‌کند که در جهت پایداری تولید، سیاست قیمت تضمینی باید به مرور پیاده شود. این عضو کمیسیون کشاورزی از کاهش بودجه زیرساخت‌های آب و خاک و صنایع تبدیلی در لایحه سال آینده خبر داد. وی با اشاره به این‌که کشاورزان نسبت به کاهش بودجه بخش کشاورزی در بودجه سال آینده معترض هستند، تصریح کرد: براساس برنامه ششم توسعه، ورود بخش خصوصی و مشارکت با دولت راهگشای جبران کاهش بودجه سال آینده است. افزایش نرخ خرید تضمینی گندم به نفع کشاورزان همچنین علی ابراهیمی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس، از مجموعه دولت به دلیل تعلق در ابلاغ نرخ خرید تضمینی گندم انتقاد کرد و گفت: اخیراً در صحبتی که با معاون وزیر جهاد کشاورزی داشته‌ام، وزیر گفت قیمت پیشنهادی خرید تضمینی گندم از سوی وزارت جهاد کشاورزی را پیش از پایان دولت یازدهم ارائه کرده و این یعنی این وزارتخانه در اعلام نرخ خرید تضمینی گندم به موقع وارد عمل شده؛ اما مجموعه دولت در این زمینه تعلق کرده است. عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با بیان این‌که دولت باید این تقیصه درباره تعیین به موقع نرخ خرید تضمینی گندم را برطرف کند، اظهار داشت: تعیین نرخ خرید تضمینی گندم فقط برعهده وزارت جهاد کشاورزی نیست، بلکه دولت نیز در مقابل باید در زمینه ابلاغ قیمت خرید تضمینی محصولات استراتژیک، به خصوص گندم به موقع و شفاف و با رویکرد حمایت از کشاورز اقدام کند. نماینده مردم سازند در مجلس تصریح کرد: نکته قابل توجه درباره قیمت خرید تضمینی گندم این است که ما نباید ببینیم که قیمت گندم جهانی گندم بالا یا پایین است و به تعبیری، به نوسانات قیمت بازارهای جهانی نباید توجه داشته باشیم؛ بلکه ما باید قیمت تمام‌شده در کشور را محاسبه و شرایط را برای حمایت از گندم‌کاران فراهم کنیم تا کاشت محصول گندم برای آن‌ها مقرون به صرفه باشد. ابراهیمی با تأکید بر این‌که گندم کالای اساسی و استراتژیکی است که با استقلال کشور ارتباط مستقیم دارد، گفت: نمی‌توانیم درباره تولید و نرخ‌گذاری خرید تضمینی گندم هرطور که می‌خواهیم رفتار کنیم. اگر خدایی ناکرده در این قضیه ضعف داشته باشیم، نخستین نقطه‌ای که می‌تواند برای ما دردسر درست کند و از این ناحیه تهدید شویم، گندم و میزان تولید آن است که باید به این مسأله توجه شود. نماینده مردم سازند در مجلس خاطرنشان کرد: قیمت خرید تضمینی گندم باید در سال آینده و با توجه به میزان نرخ تورم افزایش یابد؛ اما هرگونه قیمت‌گذاری باید کارشناسی شده و به نفع کشاورزان باشد. بودجه بخش کشاورزی ۱۳ درصد کاهش یافت عباس پای‌زاده، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از کاهش بودجه بخش کشاورزی و افزایش بودجه سایر بخش‌های اقتصادی اظهار کرد: با توجه به آن‌که بودجه بسیاری از بخش‌ها به طور متوسط پنج تا ۱۵ درصد افزایش یافته؛ اما در بخش کشاورزی بودجه سال ۹۷ در مقایسه با سال ۹۶، منفی ۱۳ درصد کاهش داشته است. وی مجموع بودجه کشور در سال ۹۶ را ۳۴۸ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: بودجه کشور با افزایش هشت تا ۹ درصدی به رقم ۳۶۸ هزار میلیارد تومان افزایش یافته و این بدان معناست که رشد بودجه به سایر بخش‌های اقتصادی اختصاص یافته است. پای‌زاده درباره آخرین وضعیت اعتبارات ملی بخش کشاورزی گفت: اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای در سال ۹۶ حدود چهار هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان بود که این رقم با منفی ۴۷ درصد به دو هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان رسید و در مقابل هزینه‌های ملی در سال ۹۶ یک هزار و ۲۸۰ میلیارد تومان بود که در بودجه سال آینده با افزایش ۱۴ درصدی به یک هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان رسید. به گفته این مقام مسئول، کاهش اعتبارات ملی بخش کشاورزی بیانگر کاهش بودجه توسعه زیرساخت‌ها از قبیل آب و خاک است. وی ادامه داد: مجموع یارانه‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و هزینه ملی در سال ۹۶ هشت هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان بود که در سال ۹۷ با کاهش ۳۳/۵ درصد به پنج هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان رسید. عضو کمیسیون کشاورزی در پاسخ به این پرسش که با وجود کاهش بودجه بخش کشاورزی، سیاست اقتصاد مقاومتی تحقق می‌یابد یا خیر، یادآور شد: تأمین امنیت غذایی و مقاومت‌سازی در مقابل تکانه‌های اقتصادی، اولویت اول اقتصاد مقاومتی است و در شرایطی که دولت ادعا می‌کند تأمین امنیت غذایی مردم از سیاست‌های مهم اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود، انتظار می‌رود که بخش کشاورزی جزو اولویت‌های اول دولت باشد. خرید تضمینی گندم حق قانونی کشاورزان است مسعود اسدی، عضو شورای مرکزی خانه کشاورز، با اشاره به این‌که خرید تضمینی گندم حق قانونی و مسلم کشاورزان کشور است، گفت: متأسفانه دولت در این زمینه سهل‌انگاری می‌کند و با گذشت چند ماه هنوز نرخ تضمینی گندم را اعلام نکرده است. وی افزود: بحث ما این است که آیا قرار است دولت هدیه‌ای به کشاورزان دهد یا کمک جدیدی به آنان کند؛ در حالی که این

مسأله که به امنیت ملی ارتباط دارد، دارای یک قانون مشخص و قدیمی است که در طول تمام سنوات نیز اجرا شده و ما درباره این قانون صحبت می‌کنیم. اسدی گفت: چه دلیلی دارد موضوع به این آسانی که فرمول پرداخت و تعیین قیمت آن نیز مشخص است، این همه مدت به تأخیر بیفتد؟

مشکلات کهنه آبیاری نوین؛ افول ستاره بختی که ندر خشید

مسئولان سال‌هاست موضوع توسعه روش‌های آبیاری نوین را مطرح می‌کنند اما به نظر می‌رسد توفیق چندانی در رفع موانع اجرای آن نداشته‌اند و با این رویه ترس از افول این طرح جدی است. قانون - مسئولان سال‌هاست موضوع توسعه روش‌های آبیاری نوین را مطرح می‌کنند اما به نظر می‌رسد توفیق چندانی در رفع موانع اجرای آن نداشته‌اند و با این رویه ترس از افول این طرح جدی است. به گزارش قانون به نقل از مهر، بخش‌هایی از کشورمان از جمله استان سمنان از نظر اقلیم در منطقه خشک و نیمه‌خشک واقع شده است، لذا با توجه به کاهش نزولات جوی و کمبود منابع آبی باید به سمت سیستم‌های آبیاری نوین در اراضی گام برداریم، بر همین اساس دولت نیز سیاست‌هایی نظیر تغییر سیستم غرقابی به سامانه نوین آبیاری در اراضی کشاورزی را پیگیری می‌کند. باید بپذیریم که شرایط آب و هوایی استان سمنان از نظر بارش نزولات جوی مناسب نیست و نسبت به سال قبل در وضعیت مطلوبی قرار نداریم لذا باید تلاش شود تا آب موجود را حفظ کنیم. در سنوات گذشته به دلیل کمبود بارش باران جمعیت بسیاری از روستاها کاسته شده که به نظر می‌رسد سیاست‌های تشویقی دولت بر مبنای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری بتواند کشاورزان را در بهبود راندمان کمک کند. تاکنون ۴۰ میلیارد تومان اعتبار برای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری هزینه شده و تا پایان سال جاری ۲۰ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی استان سمنان به دستگاه‌های نوین آبیاری مجهز می‌شوند اما مشکل کجاست که هنوز در این بخش با موانعی روبرو هستیم و این طرح در کنار طرح‌های مشابهی مانند کنتورهای هوشمند در محاق قرار گرفته است.

طرح‌های آبرسانی نوین به حال خود رها می‌شوند کارشناس امور کشاورزی و باغی درباره آبرسانی نوین به کشاورزی استان سمنان، می‌گوید: چندین عامل باعث شده تا سامانه‌های آبرسانی نوین در استان با مشکلاتی روبرو باشند که یکی از آن‌ها عملکرد ناموفق مجریان و عدم نظارت صحیح بوده که افزایش هزینه‌ها را با وضعیت اقتصادی کنونی مردم رقم زده است. علی‌بگیری بیان کرد: آمارها نشان می‌دهند که در سال‌های اخیر کارهای خوبی صورت گرفته و ما ایراد را از ناحیه جهاد کشاورزی نمی‌بینیم ما ایراد را از مجریان طرح‌های انتقال که عمدتاً خصوصی هستند می‌بینیم و آنجا ایراد مهم به جهاد وارد است که بعد از تصویب طرح آبرسانی کشاورز را رها می‌کند. هیچ‌گاه نشده که زمینی پس از اجرای طرح مورد نظارت دقیق جهاد قرار گیرد تا ببینیم اصلاً این طرح‌ها جواب داده‌اند یا خیر نتیجه این عدم نظارت آن است که امروز به گفته مدیر جهاد ۱۵۰ هزار مترمربع استخر ذخیره آب در استان احداث شده در حالی که آمار استخرها به‌وضوح بالای ۳۰۰ هزار مترمربع هستند و اصلاً جهاد از نیمی از استخرهای حفر شده در باغات خبر ندارد. وی افزود: عدم تعیین تکلیف اراضی موروثی، صرفه اقتصادی، ارائه تسهیلات نابه‌حق به برخی افراد، عدم ملاحظه سطح برداشت، عدم آموزش صحیح کشاورزان، تعطیلی بخش ترویج جهاد در دولت گذشته، فواصل بسیار طولانی بین شهرها و روستاها و منابع آبی، عدم ارتباط دانشگاه‌ها و مراکز علمی با کشاورزان، عدم تعیین تکلیف از سوی جهاد و ده‌ها مورد دیگر همگی از مشکلات اجرای طرح آبیاری نوین در استان سمنان هستند. مهدی قرائیان مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی سمنان درباره ایراد نخست که عدم موفقیت مجریان است، می‌گوید: ۱۰ هزار هکتار از باغات استان به آبیاری قطره‌ای مجهز هستند و در حال حاضر نیز حدود دو هزار و ۵۰۰ هکتار سیستم آبیاری نوین در باغات استان در حال اجرا است که سطح باغات تحت آبیاری تحت فشار را به ۱۲ هزار و ۵۰۰ هکتار می‌رساند. وی می‌افزاید: هر ساله بخش زیادی از محصولات باغی به دلیل خشک‌سالی و کمبود منابع آبی در تابستان از لحاظ کمی و کیفی دچار خسارت می‌شود لذا با توجه به شرایط اقلیمی موجود استفاده از سامانه‌های نوین آبیاری یک ضرورت محسوب می‌شود. اما در بخش مزارع نیز آمار با باغبانی تقریباً برابر است، در مجموع باید گفت تاکنون ۱۳ هزار هکتار اراضی کشاورزی استان سمنان به سامانه‌های آبیاری نوین مجهز شده‌اند که با احتساب باغات به رقم ۲۵ هزار هکتار خواهیم رسید که برابر تمام سامانه‌های اجرا شده آبیاری در ۳۷ سال انقلاب اسلامی تا سال ۹۴ محسوب می‌شود و می‌تواند دستاورد مهمی باشد. ۶۰ درصد آبیاری در سمنان سنتی است به نظر می‌رسد در استان سمنان در اجرای سامانه‌های آبیاری مشکل خاصی وجود نداشته باشد اما بنا به گفته میرعماد رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان بیش از ۶۰ درصد انتقال آب در مزارع استان سمنان به‌صورت سنتی بوده و از طریق کانال‌های روباز انجام می‌شود که این امر نیز سبب هدر رفت آب و تبخیر این مایه حیات می‌شود. ۱۰ میلیون تومان برای اجرای طرح‌های آبرسانی پرداخت می‌شود سید حسن میرعماد، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان اما در آخرین اظهار نظر خود درباره طرح‌های آبرسانی بیان کرد: دولت در هر هکتار راه‌اندازی سامانه‌های نوین آبیاری مبلغ ۱۰ میلیون تومان تسهیلات پرداخت می‌کند این رقم در ابتدا مبلغ هفت میلیون تومان بود که با توجه به اقبال خوبی که کشاورزان از این طرح نشان دادند

مبلغ تسهیلات بلاعوض افزایش یافت. وی با تأکید بر اینکه طی شش ماهه نخست سال جاری بالغ بر ۴۳ میلیارد تومان برای اجرای این طرح هزینه شده است، افزود: اجرای سامانه‌های نوین آبیاری در استان طی چهار سال گذشته به میزان ۲۵ هزار و ۵۰۰ هکتار رسیده و همچنین باید گفت شش هزار هکتار از اراضی استان سمنان در دست اقدام برای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری است و هیچ محدودیتی نیز برای اجرای این طرح وجود ندارد لذا امیدواریم با این اقدامات گامی مؤثر در راستای بهینه‌سازی مصرف آب برداریم. میرعماد تأکید کرد: با توجه به اینکه ۸۷ درصد از آب استان در بخش کشاورزی مصرف می‌شود لذا دیگر نمی‌توان به کشت‌های پر آب نظیر هندوانه و خربزه شهرهای کویری روی آورد و اصلاح الگوی کشت امروز یک ضرورت انکارناپذیر قلمداد می‌شود. ۱۸ کارگاه برای آموزش بهره‌برداران برگزار شده است رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی استان سمنان بایان اینکه برای بهره‌برداران طی سال به صورت منظم کارگاه‌های آموزشی برگزار می‌شود، ابراز داشت: از طریق انجمن صنفی کشاورزان و مدیریت ترویج سطح شهرستان طی سال جاری ۱۸ کارگاه برای آموزش در حوزه بهره‌برداری آب و استفاده از سامانه‌های تحت فشار برگزار شده است. احمد دزیانین در ادامه تصریح کرد: مرکز تحقیقات کشاورزی با همکاری یک شرکت خصوصی روش رین فلت آبیاری بارانی را برای محصولات زراعی نظیر گندم، آفتابگردان و ذرت اجرا کرده است که در ایستگاه تحقیقات دامغان نیز این طرح با موفقیت به سرانجام رسید. وی بایان اینکه برای افزایش بهره‌وری آب، طرح جامعی در قالب الگوی کشت تدوین شده است، افزود: در ۹ دشت استان به صورت مشخص اراضی را مورد مطالعه قرار دادیم که بعد از جمع‌آوری اطلاعات خاک‌شناسی در یک بسته با استفاده از عکس‌های ماهواره‌ای و نرم‌افزار مشخص شد که در هر دشت چه محصولی با توجه به اطلاعات پایه باید کاشته شود تا کمترین خسارت به منابع آب‌و خاک وارد شود. رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی استان سمنان بایان اینکه سیستم آبیاری زیرسطحی برای باغات نتایج رضایت بخشی را به دنبال داشت، بیان کرد: یکی از دلایلی که باعث عدم استقبال کشاورزان از سامانه‌های نوین آبیاری می‌شود عدم یکپارچگی مزارع است که باعث می‌شود بهره‌برداران نتوانند از تسهیلات کم‌بهره یا بلاعوض استفاده کنند و همچنین در برخی مزارع عدم دسترسی به یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های طرح یعنی منابع برق مهم‌ترین چالش را در این بخش ایجاد می‌کند. دزیانین ادامه داد: عمده مشکل اراضی کشاورزی به عدم یکپارچه بودن مزارع منتهی می‌شود لذا برای رفع این معضل باید بازنگری در قانون ارث صورت گیرد تا از خرد شدن مزارع جلوگیری کند و قطعاً اگر طرح‌هایی برای اصلاح این روند به کار گرفته شود می‌تواند در بخش کشاورزی کمک مؤثری باشد.

عملکرد ناموفق مجریان باعث فرار کشاورزان شده است دبیر خانه کشاورز استان سمنان یکی از مشکلات پیش روی اجرای سامانه‌های نوین آبیاری را خرد شدن زمین بر اثر وراثت برشمرد و بیان کرد: اجرای سامانه‌های نوین آبیاری در زمین‌های کوچک توجیه اقتصادی ندارد لذا تنها راه حل مطلوب در این زمینه شرکتی شدن چاه‌های کشاورزی توسط دولت و قانون‌گذار است، با این روش دیگر هیچ ورثه‌ای حق تقسیم چاه و زمین را نخواهد داشت و هر ورثه نسبت به سهم خودش هزینه‌ها را پرداخت می‌کند. محمدحسین خنکال در ادامه تصریح کرد: قانون وراثت را نمی‌توان جابه‌جا کرد با توجه به اینکه کار در شرکت‌های تعاونی ماندگارتر خواهد بود بنابراین باید قانون‌گذاران و متولیان بخش کشاورزی نظرات کارشناسی پیرامون این پیشنهاد را ارائه دهند تا بعد از تصویب مجلس بتواند در قالب مصوبه روی دیگر این سکه یعنی مشکلات و موانع به ثبت رساندن شرکت‌ها را نیز برطرف کرد. وی بایان اینکه اجرای سامانه‌های نوین آبیاری را با شعار نمی‌توان پیش برد و باید کار جهادی برای این هدف انجام شود، افزود: به لحاظ بحران آبی که در کشور وجود دارد غیر از کنترل آب موجود راه دیگری برای مقابله با خشک‌سالی وجود ندارد، تمام هم‌وغم حاکمیت و متولیان کشور باید بر این متمرکز باشد تا امکانات بخش کشاورزی را به سمت آبیاری‌های نوین سوق دهند. زد و بند شرکت‌ها برای خالی کردن جیب کشاورزان دبیر خانه کشاورز استان سمنان بایان اینکه طراحی چندمیلیونی اجرای سیستم آبیاری نیز یکی دیگر از موانع موجود است، ابراز داشت: زد و بند شرکت‌ها برای خالی کردن جیب کشاورزان مانع از اجرای سامانه‌های نوین آبیاری می‌شود به‌عنوان مثال گفته شد که اگر طراح خارج از استان برای اجرای این امر فراخوانده شود تنها شرط حضور آن‌ها احداث دفتر مذکور در شهرستان است تا در صورت بروز مشکل بتواند آن را برطرف کند. خنکال ادامه داد: متأسفانه در اجرای سامانه‌های نوین آبیاری صرفاً نفع شخصی مدنظر است بسیاری از پروژه‌ها توسط پیمانکاران داخلی و خارجی در کشور بدون دایر شدن دفتر در شهرستان‌ها تکمیل و افتتاح شد و پیمانکار با عمل به تعهدات خودش حسن نیت خود را اثبات می‌کند از سوی دیگر باید دست کشاورز را در اجرای فناوری جدید را باز بگذارند تا با ارزان‌ترین و مطمئن‌ترین کار، آن را به سرانجام برسد. وی افزود: اینکه چرا کشاورزان به سمت توصیه‌های جهاد کشاورزی حرکت نمی‌کنند سرخ پاسخ را باید از ناکارآمدی عملکرد مسئولان مربوط جستجو کرد، برخی مجریان با عملکرد نه‌چندان موفق خودشان باعث فرار کشاورزان شدند و آموزش‌های لازم برای کشاورزان با سطح سواد پایین به کلی ارائه نشده است.

نمک دشمن آبرسانی نوین در شهرستان‌های کویری است دبیر خانه کشاورز استان سمنان در پاسخ به این پرسش که آیا سیستم تیپ پاسخگوی نیازها است، ابراز داشت: در برخی مناطق به کشاورز سیستم تیپ را پیشنهاد دادند در این نوع آبیاری بعد از هر کشت نوارهای تیپ باید دور انداخته شود و گاهی سوراخ شدن تیپ‌ها نیز باعث هدر رفت آب خواهد شد و از سوی دیگر این روش بالا آمدن نمک در سطح زمین را به دنبال دارد. خنکال بایبان اینکه اجرای سامانه‌های نوین آبیاری در زمین‌های کوچک مقرون به صرفه نیست، تصریح کرد: اگر مالکان زمین‌های کوچک بتوانند توافق کنند می‌توان با تعریف یکپارچه‌سازی سامانه‌های نوین آبیاری را در اراضی اعمال کرد در شرایط کنونی الگویی مبنی بر عدم صدور سند برای باغ کمتر از سه هکتار یا اراضی کمتر از پنج هکتار تعریف شده است. وی ادامه داد: برای باغ‌های کوچک استان سمنان در سیستم یکپارچه نیاز به حضور میراب است که آب را بتواند به درستی سهمیه‌بندی کند که این راه‌حل بسیار سختی است با این سیاست‌های جدیدی که دولت و حاکمیت اعمال می‌کند خودبه‌خود کشاورزان خرده‌پا در حاشیه قرار می‌گیرند چراکه کشاورزی در زمین کوچک دیگر توجیه اقتصادی ندارد. خنکال در ادامه تصریح کرد: با توجه به دلایلی که ذکر شد یکپارچه شدن اراضی برای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری امکان‌پذیر نیست چراکه هر چاه اراضی تحت آبیاری مشخص قرار دارد و از سوی دیگر در برخی نقاط شهرستان اراضی تبدیل به زمین‌های مسکونی شدند اگر خرده‌مالکان در یک قالب توافق کنند تا نسبت به جریب‌های خودشان هزینه اجرای طرح را پرداخت کنند، این کار نشدنی نخواهد بود اما در درازمدت قطعاً با مشکل مواجه خواهند شد. چالش پدیده خرده مالکی مدیر جهاد کشاورزی شاهرود ضمن بیان اینکه شرکت‌های مجری طرح سامانه‌های نوین آبیاری توانمند نیستند، تصریح کرد: این شرکت‌ها بیش از حد وابسته به تأمین سهم دولت و تأمین مالی از سوی کشاورزان هستند که گاهی در زمینه پرداخت‌ها دچار مشکل می‌شوند. محمدرضا قاسمی افزود: اجرای سامانه‌های نوین آبیاری به تأمین زیرساخت‌های لازم از جمله تأمین برق نیاز دارد متأسفانه در برخی جاده‌های فرعی روستایی خطوط انتقال برق وجود ندارد و از سوی دیگر اجرای سیستم نیازمند ایجاد استخرهای ذخیره آب کشاورزی نیز است تا دبی ورودی را تنظیم کند که اجرای برق‌کشی و استخر هزینه‌های بسیاری را به بهره‌بردار تحمیل می‌کند. وی بایبان اینکه اجرای سامانه‌های نوین آبیاری در قطعات کوچک غیراقتصادی است، ابراز داشت: وجود پدیده خرده مالکی بیش از حد امکان اجازه پیاده کردن سامانه‌های نوین آبیاری را نمی‌دهد لذا در این زمینه برای رسیدن به شرایط بهتر باید دولت متناسب با نرخ تورم سهم خودش را در تأمین منابع اجرای سیستم بالا ببرد. مدیر جهاد کشاورزی شاهرود بایبان اینکه قانون ارت که منجر به ریز شدن زمین‌های کشاورزی می‌شود مهم‌ترین مانع را در اجرای سامانه‌های نوین آبیاری ایجاد می‌کند، تصریح کرد: قانون جدید و سختگیری‌های اعمال شده تا حدی می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد، به دلیل بحث‌های فرهنگی و نبودن شرایط مناسب به لحاظ اجتماعی شرایط مناسب برای یکپارچه شدن اراضی ایجاد نشده است. قاسمی افزود: باید در این زمینه شرایط را به نحوی پیش ببریم تا از خرد شدن اراضی جلوگیری کند یا سیاست‌های تشویقی به‌کاربرده شود و کشاورز به تجمیع اراضی ترغیب شود اما مسائل حاشیه‌ای موجود در مناطق مختلف یکی از موانع اصلی یکپارچه‌سازی اراضی را شامل می‌شود. وی بایبان اینکه امسال کمک‌های بلاعوض دولتی به شکل قابل توجهی افزایش پیدا کرده است، ابراز داشت: در روش‌های آبیاری موضعی، قطره‌ای، نواری و تیپ حدود ۱۰ میلیون تومان در هکتار در روش‌های بارانی بین ۶٫۵ تا ۵٫۸ میلیون تومان کمک دولتی پرداخت می‌شود. قاسمی بایبان اینکه آبیاری قطره‌ای برای باغات انگور توجیه‌پذیر نیست و ضمن افزایش هزینه برای کشاورز، عملیات زراعی را نیز دچار مشکل می‌کند، اضافه کرد: توسعه روش‌های کم‌فشار در باغات انگور بیشتر در حوزه بخش مرکزی می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. وی افزود: روش آبیاری کم‌فشار که در واقع ایجاد شبکه انتقال آب محسوب می‌شود، با مبلغ چهار میلیون و ۴۰۰ هزار تومان به ازای هر هکتار کمک بلاعوض دولتی خاص باغات انگور و باغات پسته که ای. سی آب آن‌ها کمتر از ۱۰ هزار است و امکان استفاده از این روش را دارند، توصیه می‌شود. نظارت کافی در محاسبه هزینه برای مجریان وجود ندارد عضو هیئت‌مدیره خانه کشاورز نیز موانع عمده پیش روی اجرای سامانه‌های نوین آبیاری را خرده مالکی و در دسترس نبودن شبکه برق‌رسانی دانست و ابراز داشت: در پذیرش اصل موضوع شکی نیست اما باید پذیرفت که اجرای این طرح در مزارع خرد نمی‌تواند مقرون به صرفه باشد و از سوی دیگر پیمانکار برای آموزش کشاورز در این زمینه نیز زمانی را صرف نمی‌کند در نتیجه با آزمون و خطا باید سیستم را به‌روزرسانی کند که مطمئناً با تداوم این روند خسارات زیادی بهره‌بردار متحمل می‌شود. امیر آرین در ادامه تصریح کرد: متأسفانه برای مقابله با پدیده خرده مالکی راه‌کار جدی وجود ندارد چراکه در قانون اسلامی ارت را با شرایط مشخص به رسمیت نمی‌شناسد و اراضی کشاورزی کمتر از پنج هکتار را نمی‌توان خرد کرد و توجیه اقتصادی هم ندارد. وی افزود: تسهیلات برای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری جواب‌گوی نیازها نیست چراکه عمدتاً نظارت کافی نیز در محاسبه هزینه برای مجریان وجود ندارد و از سوی دیگر اگر همه شرکای یک منبع آبی باهم یک سیستم آبیاری را اجرا کنند کل هزینه را دولت پرداخت می‌کند که این امر نیز کمتر در بخش کشاورزی اتفاق می‌افتد. عضو هیئت‌مدیره خانه کشاورز بایبان اینکه حاکمیت و تمام قوا مسئول سامان‌دهی زندگی مردم هستند بنابراین کشاورزی باید اولویت توجه قرار گیرد، تصریح کرد: درحالی‌که استان‌های دیگر بهینه و ارزان‌تر سیستم سامانه‌های نوین را اجرا و آن را به اتمام رساندند اما در استان هنوز با مشکلاتی از

قبیل عملکرد نه‌چندان مطلوب پیمانکار مواجه هستیم که از اجرای ناقص مجریان تنها بهره‌برداران دچار خسارت می‌شود اکنون سه سال از کلید خوردن این طرح گذشته است و پیمانکاران باید هزینه‌ها را مقرون‌به‌صرفه تر کنند. کشاورزی استان سمنان نیازمند روش‌های جدید در نهایت باید گفت آنچه مسلم است، تغییر در الگوی کشت و اجرای سامانه‌های آبرسانی می‌بایست در زمره اولویت‌های مسئولان در استان سمنان باشد استانی که خشک‌سالی ۱۷ سال گریبانش را رها نکرده است. همچنین شاهد مصرف ۷۸ درصد از آب‌های موجود در سومین استان خشک ایران در بخش کشاورزی هستیم که تناقضی عجیب را رقم‌زده است. امروز سطح زیر کشت اراضی استان سمنان با آبرسانی نوین به ۲۵ هزار هکتار رسیده اما باید در نظر داشت که همچنان راه طولانی در پیش است و مسئولان نباید این فرآیند را تمام‌شده بدانند، به نظر می‌رسد ترویج، تشویق، به‌کارگیری مهندسان توانمندتر، نظارت بهتر، همراهی با کشاورزان، ارتقای کیفی طرح‌های آبرسانی، کاهش هزینه طراحی آن‌ها و ده‌ها مورد دیگر باید در دستور کار مسئولان استان قرار گیرد تا شاهد اجرای این سیستم به‌صورت ۱۰۰ درصدی باشیم. همچنین مسئولان امروز باید به فکر تغییر الگوی کشت و کشت گلخانه‌ای نیز باید باشند چراکه هنوز در گرمسار و بیارجمند که آب برای خوردن وجود ندارد هندوانه و خربزه کاشته می‌شود که برای هر کیلوگرمش حدود ۱۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود و این درحالی است که سایر نهادها نیز باید به کمک جهاد بیابند تا درزمینه فرهنگی نیز بتوانیم شاهد موفقیت‌هایی باشیم.

زنگ تعطیلی کشاورزی به دنبال خشکسالی‌های پی‌درپی به صدا درآمد

عطش در روستاهای استان فارس

قطعی آب به علت شکستگی و فرسودگی لوله‌های آب در روستای بشارجان شهرستان ممسنی عطش را بر کام مردم این روستا نشانده و اهالی سختکوش آن حدود ۱۲ روز است آب ندارند. بشارجان یکی از روستاهای بخش ماهورمیلانی شهرستان ممسنی در استان فارس است. اهالی بشارجان معتقدند سال‌های سال است همواره با مشکل قطعی آب دست و پنجه نرم می‌کنند و علت اصلی آن نیز شکستن لوله‌های انتقال آب توسط افراد سوچو در طول مسیر یا فرسودگی آن است. کمبود آب در شهرستان ممسنی تنها به روستای بشارجان ختم نمی‌شود، بلکه بر اساس آمار موجود بیش از ۳۰ روستای این شهرستان با کمبود آب دست و پنجه نرم می‌کنند و در این زمینه ترمیم شبکه‌های فرسوده و همچنین ایجاد خطوط انتقال آب می‌تواند التیامی بر درد کم‌آبی در روستاهای ممسنی باشد. مهم‌تر از کمبود آب مشکل اصلی روستاهای ممسنی و حتی مرکز این شهرستان که شهر نورآباد است فرسودگی شبکه‌های انتقال آب و شکستن مداوم آن است. مانند روستای کلاسیاه که آب آن به علت شکستگی‌ها و فرسودگی شبکه آبرسانی جیره‌بندی شد و اقدامی جدی برای تعمیر شبکه فرسوده آب انجام نشده است. در این زمینه کامبیز لشکری، مدیر آبفای روستایی شهرستان ممسنی در گفت‌وگو با تسنیم، معتقد است فرسودگی شبکه آبرسانی در روستاهای ممسنی سبب هدررفت آب و ایجاد مشکلاتی از جمله کمبود و افت فشار آب در روستاها می‌شود. به گفته وی، ۱۵۰ روستای ممسنی تحت پوشش آبفای روستایی هستند که میزان هدررفت آب در آنها به دلیل فرسودگی شبکه حدود ۶۰ درصد است. به اعتقاد او، اعتبار اندک و قطره‌چکانی مانع تعویض و بهسازی این شبکه فرسوده می‌شود. وی اعتبار حداقلی برای بهسازی شبکه آب روستایی این شهرستان را ۲۰ میلیارد تومان عنوان می‌کند و می‌گوید: برای شبکه‌های قدیمی و نگهداری آنها اعتبار چندانی اختصاص داده نمی‌شود و همین اندک اعتبارات نیز صرف پروژه‌های جدید می‌شود. بر اساس این گزارش، وضعیت آب آشامیدنی در شهرستان ممسنی آنچنان برای مردم این روستاها ایجاد مشکل کرده است که مهرماه امسال آب ۴ روستای مال محمود، آهنگری، چم‌گل و دیمه‌میل قطع شده بود. این بار نیز بحران آب به روستای بشارجان در طول مسیر یکی از شبکه‌های طولانی آبرسانی شهرستان ممسنی رسید و به گفته یعقوب مرادی، بخشدار ماهور میلانی، روستای بشارجان حدود ۱۲ روز است آب ندارد. وی معتقد است بخش ماهور میلانی از کمبود آب همواره رنج برده و شکستگی لوله‌های انتقال آب نیز بسیار زیاد است و ترمیم آنها یکی دیگر از درخواست‌های مردمی است. سرپرست فرمانداری شهرستان ممسنی نیز با اشاره به مشکلات کمبود آب در شهرستان و بویژه قطعی طولانی‌مدت آب در روستای بشارجان اظهار داشت: خط شبکه انتقال آب به منطقه ماهور میلانی حدود ۱۶۰ کیلومتر طول دارد و حدود ۲۰ روستا در مسیر آن قرار دارد و همواره به خاطر این مسیر طولانی مشکلاتی در انتقال آب ایجاد می‌شود. رحمت‌الله فرامرزی بیان کرد: مسیر این شبکه آبرسانی در برخی بخش‌ها فرسوده شده و نیازمند تعمیر است و همچنین قرار گرفتن این شبکه آبرسانی در مسیر عبور عشایر نیز مشکلاتی را برای شبکه انتقال آب به وجود آورده که باید با تدبیر مسؤلان آبفای روستایی برطرف شود. تعطیلی کشاورزی در روستاهای استان!

روستای گرمنجان یکی از روستاهای بخش کربال شهرستان خرامه است که این روزها کشاورزی در آن تعطیل شده و به گفته یکی از اهالی، امسال تعداد کمی از زمین‌های کشاورزی زیر کشت رفته است. حکایت خشکسالی و آثار آن در روستاهای استان فارس شبیه سریال دنباله‌داری شده که پایان آن روشن نیست، در این میان برخی بخش‌ها و روستاها آنچنان تحت تاثیر خشکسالی قرار گرفته‌اند که زندگی مردم فلج شده است. رودخانه کر زمانی از رودخانه‌های پرآب استان فارس بوده که سد درودزن بر آن بسته شده و روستاهای بخش زرقان شهرستان شیراز و بخش کربال شهرستان خرامه را سیراب می‌کرده است. بنا به صحبت‌های مردم این منطقه، ابتدا بنا بوده با ساخت سد درودزن ۴۰ هزار هکتار از زمین‌های روستاهای اطراف رودخانه کر از حلقه سد برخوردار شوند اما با آغاز خشکسالی‌ها و به گفته بسیاری از اهالی منطقه، با ساخت سد ملاصدرا و سیوند رودخانه کر به طور کامل خشک شده است و مردم روستاها مجبور به تعطیلی شغل آب و اجدادی‌شان شدند. روستای گرمنجان یکی از روستاهای بخش کربال شهرستان خرامه است که این روزها کشاورزی در آن تعطیل شده. به گفته یکی از اهالی این دیار، این روستا هر چند مانند دیگر روستاهای این بخش مهاجرت نداشته اما کشاورزی در آن تعطیل شده و مردم به شغل‌های دیگری مانند رانندگی در مسیر خرامه- شیراز و کارگری در شهرهای نزدیک روی آورده‌اند. وی همچنین از کیفیت پایین آب

شرب در روستای گرمنجان سخن می‌گوید که مردم را مجبور به خرید آب کرده است. به گفته وی، آب شربی که برای آن قبض صادر می‌شود و مردم بابت آن پول پرداخت می‌کنند به هیچ عنوان قابل شرب نیست و تنها برای مصارف خانگی استفاده می‌شود. این فرد اهل روستای گرمنجان می‌گوید: مردم هر گالن ۲۰ لیتری آب را ۲۵۰ تومان خریداری می‌کنند البته در روستا محلی برای فروش آب هست اما از آنجا که آب خرامه به لحاظ کیفیت بهتر است، مردم ترجیح می‌دهند آب آشامیدنی خود را از شهر تامین کنند. مهدی زارع، عضو شورای بخش کربال در گفت‌وگو با تسنیم، خشکسالی‌ها و خشک شدن تالاب‌های کمجان و بختگان را عاملی برای از بین رفتن زیرساخت‌های کشاورزی در منطقه می‌داند و معتقد است مسئولان باید با برنامه‌ریزی برای اشتغال روستاییان این منطقه مانع مهاجرت آنان به شهرهای اطراف شوند. همچنین سیدمحمدرضا مومنی، رئیس آیفای روستایی خرامه مشکل اصلی روستاهای بخش کربال را کاهش کیفیت آب و بالا رفتن EC آن می‌داند که سبب شور شدن آب‌های این منطقه شده است. این مقام مسؤول از نصب آب شیرین‌کن و دستگاه‌های تصفیه در برخی روستاهای این منطقه سخن می‌گوید و امیدوار است با راه‌اندازی خط انتقال آب از سد درودزن که در یکی، دو سال آینده انجام می‌شود، مشکل آب شرب این مناطق برطرف شود. مومنی در صحبت‌هایش به مشکل فرسودگی شبکه آب روستایی اشاره می‌کند که باعث هدررفت ۶۰ تا ۷۰ درصدی آب می‌شود. رئیس آیفای روستایی خرامه از ۲ پروژه آبرسانی کوثر و قمر بنی‌هاشم به روستاهای این بخش سخن می‌گوید که در مجموع در روستاهای بخش کربال ۳ هزار مشترک دارد. بنا به این گزارش، وقوع خشکسالی و تداوم آن در استان فارس به دلیل آنکه حدود یک‌سوم افراد شاغل در این استان به کشاورزی و شغل‌های مرتبط با این بخش اشتغال دارند، سبب شده روز به روز جمعیت روستاهای استان فارس کم و کشاورزی در آنها تعطیل شود.

دسترنج کشاورزان مناطق زلزله‌زده روی دست‌شان ماند

زمین سوخته

مهرنوش گرکانی | ذرت‌ها رسیدند، اما بیش از همیشه بر زمین ماندند. زمان زیادی از وقت برداشت محصول گذشته است، اما هنوز کسی سراغ‌شان نیامده است. آفتاب؛ ساقه‌های سبز ذرت‌ها را سوزانده و حالا ساقه، برگ و سنبل‌ها قهوه‌ای شده‌اند. زمان آن که مردان این دیار داس و ماشین درو بردارند گذشته و محصولی در انبارها ندارند تا خریداران بیایند و بخرند. امسال کشاورزان زلزله‌زده ذرت‌ها را برداشت نکرده و نفروخته‌اند. زمین‌ها بارور شدند، اما کشاورزان سراغ‌شان را نگرفته‌اند. خانواده‌هایی هم در این میان مردان کشاورزان را از دست داده‌اند و حالا زمین‌ها بدون برزگر و باغبان مانده‌اند. در روستاهای اطراف سرپل ذهاب دختران و زنان کشاورزی نمی‌کنند. تعدادی از مردان در زمین‌لرزه جان خود را از دست داده‌اند. امسال بعد از زلزله کرمانشاه کارخانه‌های چغندر قند استان‌های همسایه یا حتی کارخانه‌های دورتری مثل کارخانه‌های اصفهان و خراسان از روستاهای کرمانشاه خریدی نداشته‌اند. شغل بسیاری از روستاییان اطراف سرپل ذهاب یا کشاورزی است یا دامداری، اما آوار که بر سرشان ریخت و خانه‌های‌شان خراب شد، دام‌های‌شان هم زیر همین آوارها ماندند و جان دادند. زمین‌ها بلا تکلیف مانده‌اند. بسیاری از مردم روستاها می‌گویند که مرد خانه‌شان نیست تا به زمین‌ها سر بزند و محصولات‌شان را برداشت کند، اما مردانی که مانده‌اند، می‌گویند: کسی نیست که ذرت‌ها را بخرد، چرا برداشت کنیم؟ اقبال در روستای میرمیرو زندگی می‌کند، روستایی که حدود ۹۰ درصد در زلزله تخریب شده و تقریباً تمام خانه‌های این روستا با خاک یکسان شده‌اند. تعداد کشته‌های‌شان زیاد نیست. اقبال مقداری از ذرت‌ها را برداشت کرده و گوشه حیاط خانه که هنوز سالم مانده، ریخته است. مقداری را خودشان مصرف کردند و بقیه آنها زیر آفتاب ماندند و سوخته و پلاسیده شدند. اقبال می‌گوید: یک هفته که از زلزله گذشت، سراغ زمین‌ها رفتیم. ذرت‌ها هنوز سالم بودند. مقداری را برداشت کردم و به خانه آوردم. سراغ خریداران سال‌های قبل را گرفتیم. چند تایی جواب تلفن را ندادند. چند نفری هم که جواب دادند، گفتند ذرت‌ها را نمی‌خرند. آنها هر سال ذرت‌های این منطقه را می‌خریدند، حتی برای بعضی از مزارع سرودست می‌شکستند، چون می‌گفتند ذرت‌های بعضی از مزرعه‌ها بهتر است. اقبال خودش هزار متر زمین دارد و ۳ هزار متر زمین دیگر هم هستند که در آنها کار می‌کند و از صاحبان زمین‌ها دستمزد می‌گیرد. اما حالا نه می‌تواند محصولات خودش را بفروشد و نه حق‌الزحمه کاری را که در زمین‌های دیگران کرده است، بگیرد. تقریباً هیچ‌کس محصولش را برداشت نکرده و نفروخته است. خریداران می‌خواهند محصولات مان را با نصف قیمت بخرند. طبق آمارها سالانه ۳۳۰ تا ۴۵۰ هزار تن ذرت در استان کرمانشاه تولید، خشک و روانه بازار مصرف می‌شود که از نظر کیفیت توان رقابت با ذرت برزیل را دارد. بیشترین ذرتی که در استان کرمانشاه تولید می‌شود، کشت ذرت ۲۶۰ است که منجر به صرفه‌جویی در مصرف آب می‌شود. بیشترین محصولات زمین‌های کشاورزی در اطراف سرپل ذهاب گندم، ذرت و چغندر است. گندم‌هایی که کیفیت‌شان در کشور رتبه دوم را گرفته است و ذرت‌هایی که ۲۰ درصد از نیاز ذرت کشور را تأمین می‌کنند. همه و همه زیر آفتاب سوزان دشت‌های کرمانشاه سوخته‌اند. ژیلا احمدی برادر و پدرش را از دست داده و حالا با خواهر و مادرش در روستای تپانی در یک چادر زندگی می‌کند. برادر و پدرش هر دو کشاورز بودند و از آن راه خرج کل خانواده را می‌دادند. هیچ‌کدام از دخترها تا به حال کشاورزی نکرده و حتی کار کشاورزی را نیاموخته‌اند. حالا زمین‌ها و محصولات‌شان مانده و کسی از این خانواده نیست تا محصول را برداشت کند. ژیلا می‌گوید: یا باید کسی را استخدام کنیم تا محصولات را برای مان برداشت کند یا زمین‌ها را بفروشیم و با پولش کار دیگری برای گذراندن زندگی مان راه بیندازیم. از بقیه کشاورزان که پرسیدیم، می‌گویند کسی نیست تا محصولات‌شان را بخرد. خودشان هم برداشت نکرده‌اند. خانواده‌ها تنها منبع درآمدشان؛ همین زمین‌های کشاورزی را از دست داده‌اند. از طرفی برخی خانواده‌ها سرپرستان‌شان را هم از دست داده‌اند. دیگر کسی نیست که دوباره بذری بکارد. زنان و فرزندان این خانواده‌ها که داغ عزیزان‌شان را دارند، مانده‌اند که چطور باید آستین بالا بزنند و بروند سر زمین‌های کشاورزی. مهرماه همین امسال بود که خسرو شهبازی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه گفت: استان کرمانشاه یکی از قطب‌های تولید چغندر قند است و بیش از ۱۱ هزار هکتار چغندر قند در مزارع استان کشت و کار می‌شود. ظرفیت دو کارخانه قند موجود در استان شامل بیستون ۲۰۰ هزار تن و اسلام‌آباد غرب ۱۲۰ هزار تن بوده که جمعاً ۳۲۰ هزار تن است و سالانه در استان ۲۸۰ هزار تن چغندر قند مازاد بر ظرفیت کارخانه‌های قند استان کرمانشاه تولید می‌شود. فصل کشت چغندر معمولاً بعد از آخرین روزهای سرد زمستان است. هر سال قبل از شروع فصل کشت جلسات برنامه‌ریزی کشت چغندر قند با حضور مدیران کارخانه‌های قند و

مدیران جهاد کشاورزی شهرستان‌های استان برگزار می‌شد و با توجه به ظرفیت کارخانه‌های قند و ظرفیت کشت شهرستان‌های استان تمامی جوانب امر از جمله سهمیه کشت هر شهرستان و حوزه فعالیت و عقد قرارداد کارخانه‌های قند تعیین و ابلاغ می‌شد. در جلسات برنامه‌ریزی مصوب شده که نسبت به اطلاع‌رسانی به کشاورزان درخصوص کشت نکردن بدون قرارداد یا جلوگیری از کشت مازاد بر میزان قرارداد منعقد با کارخانه‌های قند اقدام شود که اقدامات اساسی در این زمینه انجام شده است. برداشت و خرید محصول چغندر قند هر ساله از اواخر شهریورماه شروع می‌شد و معمولاً تا قبل از روزهای سرد زمستان ادامه داشت. در فصل خرید روزانه ۵ هزار تن چغندر قند توسط کارخانجات از کشاورزان استان خریداری می‌شد. کارخانه‌های چغندر قند در استان‌های همجوار کرمانشاه هر سال محصولات چغندر این استان را خریداری می‌کردند، اما امسال به دلیل زمین‌لرزه و اتفاقات بعد از آن و برای آن که کارخانه متحمل ضرر و زیان نشود، این کارخانه‌ها از کشاورزان کرمانشاهی خرید چغندر نداشتند. یک مسئول خرید کارخانه چغندر در یکی از استان‌های همجوار کرمانشاه به شهروند می‌گوید: برخی از کشاورزان چغندرها را برداشت کرده بودند و در انبارها نگه داشتند، اما بسیاری از آنها هنوز چغندرها را برداشت نکرده‌اند. زمانی که زمین‌لرزه آمد در کارخانه تصمیم گرفته شد نیازمان را از مزارع چغندر دیگر استان‌ها تهیه کنیم. در زمان زلزله و روزهای نخست رفت‌وآمد به این مناطق سخت بود و ما هم می‌دانستیم که میزان چغندرها برداشت شده به قدری نیست که نیاز کارخانه را فراهم کند. در سال‌های گذشته بیش از نیمی از چغندرها لازم برای کارخانه را از استان کرمانشاه و اطراف سرپل‌ذهاب تهیه می‌کردیم. البته به گفته این خریدار کارخانه چغندر قند، برخی از کارشناسان نیز اعلام کرده‌اند که ممکن است محصولات بر اثر زلزله آسیب دیده باشند و دیگر دارای مرغوبیت کافی نباشند، بنابراین بهتر است این محصولات را برای کارخانه تهیه نکنند. بسیاری از کارخانه‌های چغندر قند استان‌های همجوار کرمانشاه مانند همدان هر سال بیشتر محصولات چغندرشان را از روستاهای کرمانشاه تهیه می‌کردند، اما امسال حتی این کارخانه‌ها هم سراغی از کشاورزان و چغندرها کرمانشاهی نگرفتند. علی‌خان محمدی، مدیرعامل مجمع ملی خیرگان کشاورزی درباره آسیب‌هایی که به بخش کشاورزی کرمانشاه بعد از زلزله رسیده است به شهروند می‌گوید: ایران یکی از زلزله‌خیزترین نقاط دنیاست. مسئولان و دست‌اندرکاران باید تمام جوانب را هنگام زلزله بسنجند. بخش کشاورزی نیز یکی از استراتژیک‌ترین مباحث هنگام زلزله است که باید تدابیری از پیش تعیین شده داشته باشد. علی‌خان محمدی بعد از زمین‌لرزه کرمانشاه از وضع کشاورزی این مناطق بازدید کرده و مشکلات برداشت ذرت و از بین رفتن محصولات را دیده است. او درباره راهکارهایی که می‌تواند در این زمان به کمک آسیب‌دیدگان بیاید هم توضیح می‌دهد: مسأله این است که راهکاری از پیش در نظر گرفته نشده بوده، به همین خاطر مزارعی که صاحبانش در زلزله از بین رفته یا دچار مشکلند، به همان شکل رها شده بودند و محصولات به دلیل عدم برداشت یا سرما از بین رفته بود. این موارد باید توسط مسئولان و تشکل‌های مرتبط که از قبل آمادگی شرایط را دارند، رسیدگی شود و خلأها را پر کنند. این تدابیر می‌توانست با کمک به برداشت سریع محصول یا جبران خسارت از مبادی مختلف و صندوق‌های حمایتی به مرور زمان شکل بگیرد. اما متأسفانه این مسائل از قبل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی نشده، همچنین در بخش آموزش همگانی به کشاورزان و دامداران نیز هیچ اقدامی نشده است. خان محمدی راهکارهایی پیشنهاد می‌دهد که یکی از آنها آموزش دادن به کشاورزان است. آموزش‌هایی که لازم است به بخش کشاورزی داده شود تا هنگام زلزله با بحران‌های عظیمی مواجه نشوند. خان محمدی در این باره می‌گوید: تشکل‌ها و ارگان‌ها باید آن قدر قوی باشند که هم آموزش‌های لازم را از پیش به کشاورز داده باشند، هم در لحظات پس از بحران آماده ارائه خدمات و حمایت باشند. جهاد کشاورزی باید یک برنامه مدون و دقیق داشته باشد و با راه‌اندازی شرکت‌های سهام زراعی، مدیریت انسجامی انجام دهد تا علاوه بر دهه‌ها مزیت دیگر، در زمان وقوع خسارت‌های اینچنینی سود و ضرر با نسبت صحیح بین همه افراد پخش شود تا مشکلاتی از این قبیل برای افراد آسیب‌دیده پدید نیاید. همچنین راهکار دیگر این است که با استفاده از بانک اطلاعاتی، یک سامانه شناسایی مناطق از قبل باید وجود داشته باشد تا در صورت بروز چنین بحران‌هایی، همه موارد به دقت قابل پیگیری و جبران‌پذیر باشد. مدیرعامل مجمع ملی خیرگان کشاورزی گلایه‌ای هم از بی‌توجهی به بخش کشاورزی دارد: تا زمانی که اقتصاد نفتی وجود دارد، به بخش کشاورزی توجه اساسی نمی‌شود و انتظار این است که جهاد کشاورزی با توان محدود خودش در این موارد بتواند برداشت محصول را به منظور جلوگیری از ضرر بیشتر انجام دهد. در بحث کشاورزی تشکل‌های منطقه‌ای هم بسیار ضعیف هستند و توان کمک‌رسانی در این موارد را ندارند تا زیر نظارت جهاد کشاورزی خدمت‌رسانی کنند. دام‌ها هم تلف شدند تنها زمین‌های کشاورزی نیستند که در زلزله محصولاتشان آن قدر ماندند تا بلااستفاده شدند، دام‌ها که سرمایه اصلی بسیاری از مردم این دیار بودند، زیر آوارها ماندند و جان دادند. آنهایی هم که زنده ماندند، نه جایی دارند و نه علوفه‌ای. انگار بعد از زلزله دشت‌ها خشک شدند. علوفه‌ای هم باقی نمانده بود تا غذای دام‌ها بعد از زمین‌لرزه شود. تعدادی از همین دام‌ها بعد از زلزله از گرسنگی تلف شدند. برخی هم دست و پای‌شان شکسته بود و در روزهای نخست دامپزشکی پیدا نمی‌شد تا دواهای دردشان باشد. دام‌ها یکی بعد از دیگری تلف می‌شدند و صاحبان‌شان عذاب‌تر از قبل. صاحبانی که همه زندگی‌شان همان خانه بود و چند دامی که با آن روزگار می‌گذرانند. بدترین سرنوشت را کسانی داشتند که هم خانواده‌های‌شان را از

دست دادند، هم خانه‌شان را و هم دام‌های‌شان را. آنها به این فکر می‌کنند که دوباره چطور سرپا شوند و زندگی را بچرخانند؟ با کدام سرمایه دوباره خانه بسازند و دام بخرند؟ سلمان الیاسی دامدار است و در روستای الیاسی محمود زندگی می‌کند. شب زلزله کنار دام‌هایش بود و آنها را تروخشک می‌کرد. وقتی به خودش آمد که آغل گوسفندان روی سرش خراب شده بود، با آن که او کنار دام‌هایش بود، اما به فکر خانه و خانواده‌اش بود و نمی‌توانست اول به جان دام‌ها فکر کند. باید می‌رفت و خانواده‌اش را نجات می‌داد. دختر کوچکش اوین را نتوانست زنده از زیر آوار بیرون بکشد. تا ۱۰ روز بعد از زلزله هم به دنبال دوا و درمان خانواده‌اش بود. حالا با یک تور فلزی گوشه‌ای از روستا برای دام‌هایی که زنده مانده‌اند، حصاری درست کرده و آن‌جا از دام‌هایش نگهداری می‌کند. سلمان می‌گوید: رأس گوسفند و ۲۰ رأس گاو داشتیم، اما حالا همه‌شان با هم ۳۰ تا هم نمی‌شوند. سقف آغل روی‌شان ریخته بود و چند تایی همان شب جان دادند. فردای زلزله با برادرانم سراغ دام‌ها رفتیم. آنهایی که جان داده بودند، زیر دست‌وپای بقیه له شده بودند. چند تایی دست و پا و سرشان شکسته بود. بعضی را نجات دادیم، اما دامپزشک نبود تا بقیه را هم نجات دهیم. حال تنها پنج رأس گاو برایم مانده و چند گوسفند. سلمان کار دیگری جز دامداری بلد نیست. از کودکی کنار پدرش دامداری کرده و همین شغل را آموخته است. با فوت شدن دختر کوچکش خانواده‌شان پنج‌نفری شده و سلمان باید به تنهایی خرج زندگی را بدهد. زنش بیمار در گوشه چادر خوابیده و دیگر نمی‌تواند به سلمان کمک کند. فرزندان هم کوچک هستند و سلمان تنها می‌خواهد که آنها درس بخوانند و برای خودشان آینده خوبی بسازند. البته حالا که بیش از ۶۰۰ هزار تن از زمین‌لرزه گذشته است، نهادهای مختلفی برای دام‌ها علوفه فرستاده‌اند. چندی بعد از زلزله وزیر کشاورزی اعلام می‌کند که بیشترین آسیب به بخش کشاورزی در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه مربوط به بخش دام است. در آمارها نیز اعلام شد که حدود ۲۰۰ هزار رأس دام در زلزله کرمانشاه از بین رفته است. عشایر کرمانشاه هم در این زلزله آسیب جدی دیدند، دام‌های‌شان را از دست دادند و به اجبار مکان دیگری را برای کوچ انتخاب کردند. حتی، وزیر کشاورزی چندی پیش درباره آسیب‌هایی که به کشاورزان و دامداران کرمانشاهی در زلزله رسیده، گفته است: تعداد زیادی دام سبک و سنگین که سرمایه اصلی روستاییان و عشایر هستند، از بین رفته و محل‌های نگهداری دام‌ها کاملاً تخریب شده‌اند. همچنین در منطقه ریجاب که قطب پرورش ماهی سردابی است، تلفات ماهی بسیار زیاد است و پرورش‌دهندگان متحمل خسارت زیادی شده‌اند. بعد از زلزله قرار بر آن شد تا کمک‌های بلاعوض و همچنین تسهیلات ارزان‌قیمتی در حوزه کشاورزی به آسیب‌دیدگان پرداخت شود. مسعود قیصرانی اهل روستای کوئیک‌حسن است، هم دامدار است و هم کشاورز. تمام دام‌های‌شان غیر از یک رأس گاو در زلزله تلف شدند. خودشان نتوانستند آوار را از دام‌ها بردارند و نیاز به کمک و لودر داشتند. او از روزهای بعد از زلزله می‌گوید: بوی تعفن دام‌ها تا یک هفته بعد از زلزله، تمام روستا را برداشته بود. محل نگهداری دام‌های‌مان از خانه‌ها دور نیست. هرکس در کنار خانه‌اش با فاصله کمی دام‌هایش را نگه می‌داشت. حالا هم در همان جای خانه‌های‌مان چادرها را برپا کردیم، اما در روزهای نخست حتی نمی‌توانستیم نفس بکشیم. یک هفته که گذشت با کلی پیگیری بالاخره آمدند و با لودر لاشه دام‌ها را با خاک و آوار برداشتند و بردند. مسعود قیصرانی چهار برادر دیگر هم دارد که با هم دامداری و کشاورزی می‌کردند. زمین‌های چغندر و گندم دارند. گندم‌ها را قبل از زلزله برداشت کرده بودند و درحال آماده‌سازی زمین‌ها بودند تا دوباره بذر گندم بکارند. اما چغندر را آن‌قدر برداشت نکردند تا در خاک تلف شدند. مسعود می‌گوید: دو هفته‌ای از زلزله گذشته بود که با خریدار سال‌های قبل تماس گرفتیم. چند روزی گذشت تا پاسخ داد و گفت که امسال از کرمانشاه خرید ندارد. با چند نفر دیگر که در سال‌های قبل با قیمت ارزان‌تر محصولات را می‌خریدند هم تماس گرفتیم، یکی دو نفری گفتند با نصف قیمت می‌خرند. اما هر چه فکر کردم دیدم با آن مبلغ حتی نمی‌توانم بذر جدید در زمین‌ها بکارم. چغندر را برداشت نکردم و تنها بذر گندم‌ها را کاشتم تا شاید سال بعد بتوانم با آنها درآمدی کسب کنم. شاید سال بعد اوضاع چغندرها درست شود. میزان خسارت مناطق آسیب‌دیده در زمین‌لرزه کرمانشاه در شهرستان‌های سرپل ذهاب، قصرشیرین، اسلام‌آباد غرب، ثلاث باباجانی، گیلان غرب و ۱۹۶۰ روستا برآورد شده و براساس بررسی‌های میدانی توسط بخش کشاورزی و شورای هماهنگی مدیریت بحران استان کرمانشاه، ۴۰ درصد این خسارت‌ها مربوط به تأسیسات، ساختمان‌ها و اماکن دامی، انبارهای علوفه، صنایع تبدیلی و تکمیلی و تأسیسات پرورش ماهی است. ۴۰ درصد دیگر به تأسیسات و منابع آبی مانند ایستگاه پمپاژ آب، سیستم‌های آبیاری، چاه و خطوط انتقال آب و استخرهای ذخیره آب و ۲۰ درصد نیز به تلفات دام سبک و سنگین ماهی، طیور و زنبور عسل مربوط می‌شود. البته در همان زمان از سوی وزارت جهاد کشاورزی اعلام شد که بخشودگی سه ساله آب‌بهای زمین‌های کشاورزی پایاب سدهای رودخانه‌ها مرزی در مناطق زلزله‌زده و تأمین بار مالی و توزیع رایگان ۲ هزار تن جو به دامداران خسارت‌دیده توسط شرکت پشتیبانی امور دام برای تصویب در دولت را به وزارت کشور پیشنهاد کرده است. بهار نزدیک است و کشاورزان چشم به زمین‌هایی دارند که هر سال دوباره جان می‌گیرند.

گرانی ۴۰ درصدی سبزی‌های تازه

صفحه کشاورزی و بازرگانی:

مهر- اگرچه روال افزایش قیمت کالاهای اساسی به وضوح در بازار مشاهده می‌شود اما بانک مرکزی نیز هر چند وقت یک بار، گزارشی از قیمت خرده‌فروشی مواد خوراکی در تهران را منتشر می‌کند. بر این اساس نگاهی به گزارش هفتگی متوسط قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران در هفته منتهی به ۲۹ دی‌ماه نشان می‌دهد قیمت تخم‌مرغ طی یک سال اخیر ۳۶ درصد و گوشت قرمز ۱۲ درصد افزایش داشته، ضمن اینکه سبزی و میوه نیز حدود ۳۰ تا ۳۹ درصد گران شده‌اند. در یک سال منتهی به بیست و نهم دی‌ماه سال جاری نرخ لبنیات ۹ درصد، تخم‌مرغ ۳۵/۸ درصد، برنج ۰/۶ درصد، میوه‌های تازه ۳۰/۴ درصد، سبزی‌های تازه ۳۹/۹ درصد، گوشت قرمز ۱۱/۸ درصد، مرغ ۷/۷ درصد، چای ۱۵/۵ درصد و روغن نباتی ۲/۵ درصد رشد کرده است. همچنین قیمت حبوب ۰/۸ درصد و قند و شکر ۱۰/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین در هفته منتهی به بیست و نهم دی‌ماه، نرخ پنج گروه نسبت به هفته قبل از آن افزایش و چهار گروه کاهش یافته است. بر این اساس قیمت برنج ۰/۱ درصد، میوه‌های تازه ۳/۲ درصد، گوشت قرمز یک درصد، قند و شکر ۰/۱ درصد و چای ۰/۲ نسبت به هفته قبل از آن افزایش یافته است. همچنین قیمت لبنیات ۰/۱ درصد، تخم‌مرغ ۰/۵ درصد، حبوب ۰/۱ درصد و سبزی‌های تازه ۱/۸ درصد کاهش داشت و قیمت مرغ و روغن نباتی نیز در مدت زمان مشابه بدون تغییر و ثابت بوده است.

بازگشت زندگی به شلمچه

برای نخستین بار پس از ۳۶ سال از آزادسازی خرمشهر کشاورزان جنگ زده شلمچه‌ای در بهار ۹۷ زمین‌هایشان را می‌کارند. به گزارش ایسنا، روزنامه شهروند نوشت: «تک و توک خانه‌های ساخته و نیمه‌ساخته از دو - سه کیلومتری شلمچه به چشم می‌آیند اما نزدیک‌تر که می‌شوی، هیچ نشانی از زندگی نمی‌بینی. تا چشم کار می‌کند زمین‌های بی‌آب و علف است که به خط آبی افق وصل شده است. نزدیک به ۳۶-۳۵ سال است که خرمشهر آزاد شده اما زندگی تازه دارد نرم‌نرمک در منطقه جنگ‌زده مرزی جوانه می‌زند. راننده می‌گوید، تمام این بیابان‌های وسیع نخلستان‌های سرسبز بود و لابه‌لای آن سبزیجات و صیفی‌جات کشت می‌شد. در نهرهای کوچکی که از زیر درختان بلندقامت خرما رد می‌شد، سروصدای مرغابی‌ها به گوش می‌رسید و انواع درخت‌های میوه به چشم می‌خورد؛ ترنج، پرتقال، نارنج، موز و حتی انار. جنگ اما شلمچه را با خاک یکسان کرد و تمام مردم منطقه مهاجرت کردند. بعد از آزادی خرمشهر، شلمچه سالیان طولانی بی‌سکنه ماند و تنها نظامی‌ها اجازه داشتند که در منطقه بمانند. حالا زمین‌هایی که روی آن حتی یک بوته علف به چشم نمی‌خورد، با فرم‌های دوزنقه‌ای تقسیم‌بندی شده‌اند و به عمق چند سانتی‌متری آب روی آنها روان شده‌اند. فرخ توکلیان، مدیر اجرایی خرمشهر و آبادان پروژه ۵۵۰ هکتاری احیای دشت‌های ایلام و خوزستان توضیح می‌دهد که زمین‌ها «لیچینگ» می‌شوند و البته تأکید می‌کند که قبل از لیچینگ، زمین‌ها مین‌زدایی و پاکسازی شده‌اند و حالا بعد از چند نوبت لیچینگ که به معنای آب‌شویی است، زمین‌ها آماده کشت می‌شوند. به گفته توکلیان، تمام این زمین‌ها مالک دارند و بهار امسال نخستین گروه از کشاورزان به شلمچه آمده و کشت بهاره را در زمین‌هایشان شروع می‌کنند و این آغاز زندگی دوباره شلمچه و برگشت به شهر مادری است. مرگ ۱۸ روستای شلمچه در جنگ ۱۸ روستای شلمچه را با خاک یکسان کرد و ۶۰۰ هزار درخت نخل را از بین برد. جنگی که نزدیک به ۳۶ سال شلمچه را تنها و متروکه کرد. خین، فیلیه، نزه، شیبشه، مچری، شاهخوره بزرگ، شاخوره کوچک، سعیدان، نهریوسف، خمیسه، یوگه بالا، یوگه پایین، مومنین، ولی عصر، تومار، طواله یک، طواله دو و حد، ۱۸ روستایی هستند که در مسیر شلمچه و در نقطه صفر مرزی ایران و عراق در خرمشهر قرار داشتند و حالا تنها از آنها یک اسم باقی مانده است. هر کدام از این روستاها جمعیتی بین ۲۰ تا ۱۲۰ خانوار داشتند و مساحت زمین‌های کشاورزی شلمچه که روزگاری جزو پررونق‌ترین مزارع خوزستان به شمار می‌آمدند، چیزی حدود دوهزار و ۳۰۰ هکتار بوده است. جنگ که شد، همه از شلمچه رفتند و تردد در این ۱۸ روستا تا سال ۹۲ ممنوع شد. زمین هنوز پر از مهمات بود و پاکسازی نشده بود اما از بهمن سال ۹۳ حریم امنیتی شلمچه اصلاح شد و ممنوعیت رفت‌وآمد شلمچه‌ای‌ها به زادگاهشان برداشته شد. با این وجود زندگی در شلمچه آغاز نشد و مردم برای برگشت به منطقه سرسبزی که حالا به یک بیابان تبدیل شده است، تردید داشتند. حالا اما روستاییان برای بازگشت زندگی به شلمچه پیشقدم شده‌اند. روستاییانی که می‌گویند هیچ‌وقت نتوانسته‌اند شلمچه را فراموش کنند و بارها برای به دست آوردن زمین‌هایشان به سازمان جهاد کشاورزی خوزستان سر زده‌اند. با این حال، جنگ برای شلمچه تمام نشده و «مین‌ها» مردم را از بازگشت به سرزمین آبا و اجدادی‌شان می‌ترساند. شلمچه بعد در دل پروژه‌های بزرگ قرار می‌گیرد که قرار است ۵ هزار و ۵۰۰ هکتار از اراضی ایلام و خوزستان را احیا کند؛ پروژه‌ای که شاخه‌ای از آب کارون را به سمت شلمچه منحرف می‌کند تا کشاورزی را زنده کند و مردم منطقه را راضی به برگشت و ساختن دوباره منطقه‌شان کند. حالا حدود دوهزار هکتار از زمین‌های کشاورزی شلمچه احیا شده است و کشاورزان آماده می‌شوند که مزارع‌شان را در بهار ۹۷ تحویل بگیرند. خیلی‌هایشان می‌گویند قرار است با کشت گندم و جو شروع کنند. بعضی‌ها هم می‌گویند از دو سال قبل و در فاصله دو - سه کیلومتری شلمچه بازگشت را کلید زده‌اند و نهال‌های خرما را در این منطقه کاشته‌اند. می‌گویند، نهال‌های خرما بعد از ۸ سال به بار می‌نشیند و مقدمه زندگی از حاشیه شلمچه شروع شده است. روستاییانی که حالا ساخت‌وساز خانه‌هایشان در حاشیه سرزمین جنگ‌زده‌شان شروع کرده‌اند. تردید کشاورزان برای بازگشت به شلمچه آماده‌سازی مزارع برای کشت و کار حدود ۳۴ میلیارد تومان برای دولت آب خورده است. فرخ توکلیان، مدیر اجرایی خرمشهر و آبادان پروژه ۵۵۰ هکتاری احیای دشت‌های ایلام و خوزستان به «شهروند» می‌گوید: هر هکتار زمین حدود ۱۷ میلیون تومان هزینه آماده‌سازی داشته و وزارت کشاورزی تعهد داده است که آب مورد نیاز کشت و کار در این منطقه را به صورت دائمی تأمین کند. با این حال، روستاییان هنوز نگران هستند. نگران خوزستانی که به گفته خودشان با احداث بی‌رویه سدها و انتقال آب خشک شده است. نگران کشاورزی غیر اقتصادی و حتی خاکی که هنوز نمی‌دانند برای کشت مرغوب مانده است یا نه؟ و نکته دیگری که آنها نمی‌گویند اما در ذهن من دائم مطرح می‌شود آلودگی‌های شیمیایی زمین‌های شلمچه است. آلودگی‌هایی که می‌تواند بازار محصولات کشاورزی مهاجران شلمچه را به خطر بیندازد. علی اکبری،

معاون آب و خاک وزیر کشاورزی به «شهروند» می‌گوید، سالیان سال از جنگ گذشته و حرارت زیاد بخش زیادی از آلودگی‌های شیمیایی خاک را از بین برده است. از آن گذشته، آب‌شویی و پاکسازی گسترده‌ای روی مزارع انجام شده است. بعضی کارشناسان دیگر اما معتقدند باید الگوی ویژه‌ای برای کشت در این منطقه در نظر گرفته شود. الگویی که بر اساس آن گیاهانی در مزارع کشت شوند که امکان جذب فلزات سنگین و آلودگی‌های شیمیایی خاک را ندارند. آنها گیاهان علفی با ساقه‌های نازک را مثال می‌زنند که گیاه قدرت جذب فلزات سنگین را ندارد. چیزی مثل همین گندم و جویی که کشاورزان قرار است شروع کشت در شلمچه را با این محصولات کلید بزنند. کامبیز بازرگان، رئیس موسسه تحقیقات آب و خاک کشور اما به «شهروند» می‌گوید: در ایران هیچ نوع داده‌ای در رابطه با میزان و جزییات آلودگی خاک به مواد شیمیایی ناشی از جنگ وجود ندارد و همین موضوع کار را دشوار خواهد کرد، زیرا برای نظر دادن در این باره که محصولات کشاورزی کشت شده در مزارع مناطق جنگ‌زده تا چه اندازه آلودگی‌های شیمیایی خاک را جذب می‌کنند به نوع ماده شیمیایی و عناصر آلاینده، غلظت و عمق آلودگی بستگی دارد. از این گذشته بعضی میزان رسوب آلودگی‌های شیمیایی به محصولات کشاورزی متفاوت است. او ادامه می‌دهد: مورد سومی که باید در نظر بگیریم این است که مواد شیمیایی در کدام قسمت از اندام گیاه تجمع می‌کنند در غده؟ در ساقه؟ در ریشه یا میوه و... بعضی گیاهان غده یا ساقه آنها خوراکی است و برخی دیگر میوه گیاه. بنابراین باید با مجموع این آیت‌ها تصمیم گرفت که چه محصولی در این مناطق کشت شود یا اصولاً کشت نشود، بهتر است. حالا طرح‌های توسعه‌ای، کشاورزی را انگیزه جذب مردم جنگ‌زده به شلمچه کرده است. مدل شغلی که گفته می‌شود یکی از آسان‌ترین شیوه‌های ایجاد اشتغال است اما آیا انتخاب مدل کشاورزی برای بازگشت به شلمچه درست بوده و کشاورزی می‌تواند زندگی را به شلمچه برگرداند یا کشاورزان بعد از آزمون و خطا در خوزستانی که از معضل آب و تبعات جنگ رنج می‌برد، دوباره شلمچه را ترک می‌کنند؟» انتهای پیام

آغاز کشاورزی در مناطق جنگ‌زده شلمچه در بهار ۹۷

اسفند امسال فاز نخست پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری طرح احیای اراضی دشتستان‌های ایلام و خوزستان توسط مؤسسه جهاد نصر به پایان می‌رسد

بهناز قاسمی

اسفند امسال فاز نخست پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری طرح احیای اراضی دشتستان‌های ایلام و خوزستان توسط مؤسسه جهاد نصر به پایان می‌رسد و به این ترتیب برای نخستین بار پس از ۳۶ سال از آزادسازی خرمشهر کشاورزان جنگ‌زده شلمچه‌ای در بهار سال ۹۷ زمین‌هایشان را به زیر کشت می‌برند و نخلداران آبادان و اهواز بار دیگر به روستاهایشان بازگشته‌اند. تک و توک خانه‌های ساخته و نیمه‌ساخته از دوسه کیلومتری آبادان و شلمچه به چشم می‌خورد، اما نزدیک‌تر که می‌شویم، هیچ نشانی از زندگی نمی‌بینیم. تا چشم کار می‌کند زمین‌های بی‌آب و علف است. ۳۵ سال است که خرمشهر آزاد شده، اما زندگی تازه دارد در مناطق جنگ‌زده مرزی جوانه می‌زند. راننده می‌گوید: تمام این بیابان‌های وسیع نخلستان‌های سرسبز بود و لابه‌لای آن سبزیجات و صیفی‌جات کشت می‌شد. در نهرهای کوچکی که از زیر درختان بلند قامت خرما رد می‌شد، سروصدای مرغابی‌ها به گوش می‌رسید و انواع درخت‌های میوه به چشم می‌خورد؛ ترنج، پرتقال، نارنج، موز و حتی انار، اما جنگ شلمچه را با خاک یکسان کرد و تمام مردم منطقه مهاجرت کردند. بعد از آزادی خرمشهر، شلمچه سال‌های طولانی بی‌سکنه ماند و تنها نظامی‌ها اجازه داشتند که در منطقه بمانند. حالا زمین‌هایی که روی آن حتی یک بوته علف به چشم نمی‌خورد، با فرم‌های دوزنقه‌ای تقسیم‌بندی و به عمق چند سانتیمتری آب روی آنها روان شده است. فرخ توکلیان، مدیر اجرایی پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری احیای دشت‌های ایلام و خوزستان در آبادان و خرمشهر توضیح می‌دهد که زمین‌ها «لیچینگ» می‌شوند و البته تأکید می‌کند که قبل از لیچینگ، زمین‌ها مین‌زدایی و پاکسازی شده‌اند و حالا بعد از چند نوبت لیچینگ که به معنای آب‌شویی است، زمین‌ها آماده کشت می‌شود. به گفته توکلیان، تمام این زمین‌ها مالک دارند و بهار امسال نخستین گروه از کشاورزان به شلمچه آمده و کشت بهاره را در زمین‌هایشان شروع می‌کنند و این آغاز زندگی دوباره شلمچه و برگشت به شهر است. سال ۷۵ هم‌زمان با سفر مقام معظم رهبری به استان خوزستان دستور احیای اراضی دشتستان‌های ایلام و خوزستان صادر شد و قرار شد در دو استان و ۱۸ شهرستان این اراضی توسط دولت احیا شده و با تأمین آب منطقه توسط وزارت نیرو، کشاورزی در این مناطق بار دیگر رونق گیرد. در سال ۹۲ نیز در اولین سفر استانی رئیس‌جمهور به استان خوزستان وعده داده شد که ۵۵۰ هزار هکتار از اراضی منطقه احیا شود و به این ترتیب با اجازه رهبری مبلغ ۵/۱ میلیارد دلار در سال ۹۳ برای شروع پروژه از صندوق توسعه ملی اختصاص داده شد. این پروژه عظیم که مورد رضایت کشاورزان منطقه است، توسط مؤسسه جهاد نصر به‌عنوان مدیر پروژه آغاز شد. در فاز نخست ۳۱۲ هزار هکتار زمین تسطیح و قطعات آن مهندسی و شبکه‌های آبیاری و زهکشی در آن انجام شده است. پروژه‌ای که شاخه‌ای از آب کارون را به سمت شلمچه منحرف می‌کند تا کشاورزی را زنده کند. حالا حدود ۲ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی شلمچه احیا شده است و کشاورزان آماده می‌شوند که مزارعشان را در بهار ۹۷ تحویل بگیرند. این کشاورزان می‌گویند قرار است با کشت گندم و جو شروع کنند. بعضی‌ها هم می‌گویند از دو سال قبل و در فاصله دو، سه کیلومتری شلمچه بازگشت را کلید زده‌اند و نهال‌های خرما را در این منطقه کاشته‌اند. می‌گویند، نهال‌های خرما بعد از هشت سال به بار می‌نشیند و مقدمه زندگی از حاشیه شلمچه شروع شده است. تردید کشاورزان برای بازگشت آماده‌سازی مزارع برای کشت و کار حدود ۳۴ میلیارد تومان برای دولت آب خورده است. توکلیان، مدیر اجرایی خرمشهر و آبادان پروژه ۵۵۰ هکتاری احیای دشت‌های ایلام و خوزستان می‌گوید: هر هکتار زمین حدود ۱۷ میلیون تومان هزینه آماده‌سازی داشته و وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو تعهد داده‌اند که آب مورد نیاز کشت و کار در این منطقه را به صورت دائمی تأمین کنند و در صورت توقف آبرسانی بار دیگر کشاورزی در این منطقه با بحران بزرگ‌تری مواجه خواهد شد. با این حال، روستاییان هنوز نگران هستند، نگران خوزستانی که به گفته خودشان با احداث بی‌رویه سدها و انتقال آب خشک شده است، نگران کشاورزی غیراقتصادی و حتی خاکی که هنوز نمی‌دانند برای کشت مرغوب مانده است یا خیر؟ ۳ هزار هکتار در طرح خوداجرایی گفته می‌شود جنگ ۱۸ روستای شلمچه را با خاک یکسان کرد و ۶۰۰ هزار درخت نخل را از بین برد. هر کدام از این روستاها جمعیتی بین ۲۰ تا ۱۲۰ خانوار داشتند و مساحت زمین‌های

کشاورزی شلمچه که روزگاری از پررونق‌ترین مزارع خوزستان به شمار می‌آمدند، چیزی حدود ۲ هزار و ۳۰۰ هکتار بود. از بهمن سال ۹۳ حریم امنیتی شلمچه اصلاح شد و ممنوعیت رفت‌وآمد شلمچه‌ای‌ها به زادگاهشان برداشته شد، اما حالا روستاییان برای بازگشت زندگی به مناطق جنگ‌زده پیشقدم شده‌اند. با تبلیغات فراوانی که از سوی مؤسسه نصر صورت گرفته و در جلساتی که با نخلداران و بزرگان طوایف مختلف برگزار شده، سرانجام کشاورزان منطقه به تسطیح زمین‌های کشاورزی‌شان رضایت دادند و اکنون ۳ هزار هکتار از اراضی توسط خود کشاورزان با حضور مروجین محصولات کشاورزی کشت می‌شود. گفته می‌شود، مؤسسه جهاد نصر علاوه بر تکمیل پروژه کار تبلیغاتی، فرهنگی و اجتماعی نیز در این منطقه انجام داده و توانسته است کشاورزان و بومی‌های منطقه را با خود همراه کند. زهکشی در خوزستان و ایلام معادل ۵ برابر فاصله ایران تا فرانسه است. همچنین معاون وزیر جهاد کشاورزی از اجرای ۱۹ میلیون متر شبکه آبرسانی معادل ۵/۱ برابر فاصله ایران تا استرالیا و ۲۸ میلیون متر زهکش زیرزمینی معادل پنج برابر فاصله ایران تا فرانسه در پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری احیای اراضی خوزستان و ایلام خبر داد. علی‌مراد اکبری در جمع خبرنگاران اعزامی به آبادان و اهواز می‌گوید: اجرای شبکه‌های آبیاری در کشور در دو سال گذشته با این پروژه شکسته شد. آبیاری انجام شده در سطحی بالغ بر ۲۸۷ هزار هکتار انجام شده که به این منظور ۱۹ میلیون متر شبکه آبرسانی انجام شده که به اندازه ۵/۱ برابر فاصله ایران تا استرالیا است. اکبری می‌افزاید: میلیون متر زهکش زیرزمینی در این پروژه انجام شده است (۲۸ هزار کیلومتر) که معادل پنج برابر ایران تا کشور فرانسه است. معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور آب و خاک اظهار می‌دارد: از دو سال گذشته با وزارت نیرو بر سر فاز دوم این طرح بحث صورت گرفت و این وزارتخانه در ابتدا قبول نمی‌کرد که برای فاز دوم آن آب بدهد، اما با دستور مستقیم رئیس‌جمهور و انجام بحث‌های طولانی فنی این آب اختصاص یافت. اکبری می‌گوید: وزارت نیرو در ابتدای امر اعلام کرده بود، تنها برای ۳۵۰ هزار هکتار می‌تواند آب اختصاص دهد، به همین منظور بود که در ابتدای پروژه با ۳۱۲ هزار هکتار کار شروع و آبرسانی انجام شد و اقدامات لازم برای اجرای فاز دوم و تکمیل پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری در دست انجام است. معاون وزیر جهاد کشاورزی می‌افزاید: این طرح در قالب ۲۰۶ پروژه در ۴۰ ناحیه عمرانی با مشارکت ۷۰ پیمانکار، ۲۶ مشاور و حدوداً ۷۰ هزار و ۸۰۰ نفر نیروی انسانی در حال انجام است.

۱۷ هزار میلیارد تومان از منابع بین نسلی صرف چه می‌شود؟

پروژه پیر ملی با پرش‌های فراوان

لیلا مرگن: طرح ۵۵۰ هزار هکتاری خوزستان یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های آب و خاک کشور است که مطالعات آن ۵۰ سال پیش انجام شد. این طرح به دنبال ایجاد اشتغال برای مردم و حفظ آب و خاک است، اما کسی نمی‌داند که با فعال‌شدن مجدد این طرح، آیا نقش ریزگردها در کاهش تولید محصول در خوزستان مطالعه شده است یا نه. برای بازرسانی محصولات احتمالی مازاد، چه فکری شده است؟ محصولی که تحت تأثیر ریزگردهای مسموم عراق است آیا شرایط لازم برای صدور به سایر کشورها را خواهد داشت یا خیر. فقط می‌دانیم تا پایان اجرای این طرح، احتمالاً ۱۷ هزار میلیارد تومان از اعتبارات صندوق توسعه ملی، صرف طرح موسوم به ۵۵۰ هزار هکتاری خواهد شد، اما نمی‌دانیم آیا اجرای این طرح زندگی مردم را هم متحول می‌کند؟ بخش‌های وسیعی از خوزستان بعد از یک جنگ هشت‌ساله به بیابانی بی‌آب‌و‌علف تبدیل شده‌اند. از نخلستان‌های سبز خوزستان دیگر خبری نیست. آنچه باقی مانده، نخل‌های رنگ و رو پریده‌ای است که دیگر به اندازه سابق محصول نمی‌دهند. هنوز هم مردم وقتی به باغات رهاشده خود برای احیای مجدد آن سر می‌زنند، پیکر شهدای جنگ هشت‌ساله را پیدا می‌کنند. ۵۰ سال قبل یک شرکت اتریشی طرح توسعه کشاورزی در ۵۰ هزار هکتار از اراضی ایلام و ۸۰۰ هزار هکتار از اراضی خوزستان را تدوین کرد. این طرح تا سال ۷۵ مسکوت ماند و بعد از حضور مقام معظم رهبری در بین مردم خوزستان مجدداً برنامه اجرای آن کلید خورد؛ اما واقعیت این است که شرایط خوزستان امروز، کاملاً تغییر کرده است. آن طور که فرخ توکلیان، مدیر اجرایی حوضه آبادان و خرمشهر در طرح ۵۵۰ هزار هکتاری، می‌گوید: پیش از این اراضی خوزستان با جذر و مد آب رودخانه‌های جاری در منطقه، دو بار آبیاری می‌شدند، اما امروز با سدسازی‌های گسترده روی این رودخانه‌ها، از جذر و مدهای دیروز خبری نیست. از سوی دیگر آورد بالای رودخانه‌های جاری در خوزستان، امکان ورود آب خلیج فارس به داخل رودخانه‌ها را به‌طور طبیعی سد می‌کرد، اما حالا این سد طبیعی از بین رفته است. راهکار پیشنهادی توکلیان برای جلوگیری از ورود آب خلیج فارس به داخل رودخانه‌های خوزستان، ایجاد سدهای سلولی است. جهاد نصر، شرکت عمومی غیردولتی مجری طرح ۵۵۰ هزار هکتاری، مؤسسه جهاد نصر است. براساس اطلاعات موجود در سایت این مؤسسه، مسعود کرباسیان، وزیر امور اقتصاد و دارایی؛ محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی و محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه اعضای مجمع عمومی جهاد نصر هستند. ریاست این مجمع به عهده وزیر جهاد کشاورزی است. اعضای هیئت‌مدیره این مؤسسه عمومی غیردولتی شامل علیمیراد اکبری، معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی؛ یدالله شمایل، محمود حجتی و حسن علاقه‌بند هستند. معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی رئیس هیئت‌مدیره این شرکت به حساب می‌آید. یدالله شمایل مدیر عامل آن، حسن علاقه‌بند معاون اجرایی، محمود حجتی (که نسبت آن با وزیر جهاد کشاورزی مشخص نیست) معاونت پشتیبانی و امور شرکت‌ها، محمدرضا حجتی مدیر امور حقوقی، علی رشیدی معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی و نادر بشیر خباز معاونت فنی و مهندسی این شرکت را بر عهده دارند. این شرکت مجری طرح ۵۵۰ هزار هکتاری است. به گفته علیمیراد اکبری، معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، از سال ۹۳ تاکنون ۲۱۲ هزار هکتار شبکه اصلی، ۱۲۷ هزار هکتار پروژه آبیاری و زهکشی و ۱۶۱ هزار هکتار تجهیز و نوسازی اراضی در این پروژه اجرا شده و ۲۴۰ هزار هکتار از آن زیر کشت سبز رفته است. او در پاسخ به شرق درباره برآورد اعتباری برای اجرای کل طرح عنوان می‌کند: نمی‌شود برای پروژه‌هایی که مطالعه و اسناد مناقصه ندارند، برآورد دقیقی انجام داد. پیش‌بینی می‌کنیم به شرط ثبات نرخ ارز، ۱۷ هزار میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل این پروژه نیاز باشد. براساس برآوردها، ۱۰ میلیون تن ذرت، گندم، جو، چغندر و سایر محصولات از اراضی این طرح استحصال خواهد شد. با تجهیز و نوسازی اراضی در کل پروژه، به‌ازای هر هکتار سه مترمکعب آب صرفه‌جویی می‌شود که این رقم در کل پروژه به یک‌ونیم میلیارد مترمکعب خواهد رسید. او اضافه می‌کند: حجم کل آبی که تاکنون به این پروژه تخصیص یافته، دوونیم میلیارد مترمکعب است، اما برای زیرکشت‌رفتن کل پروژه، شش میلیارد مترمکعب آب نیاز است. از آنجایی که طرح ۵۵۰ هزار هکتاری بخشی از یک میلیون هکتار اراضی آبی خوزستان است که ۱۶ میلیارد مترمکعب آب نیاز دارد، رایزنی‌های لازم برای تخصیص آب با وزیر نیرو انجام شده است. او از تفاهم با وزیر نیرو برای تأمین آب مورد نیاز فاز دوم پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری خبر می‌دهد. تغییرات اقلیمی و محدودیت منابع آب با وجود آنکه وزارت جهاد کشاورزی و نیرو برای تأمین آب پروژه ۵۵۰ هزار هکتاری تفاهم کرده‌اند، اما صدیقه ترابی، رئیس سابق گروه تخصیص منابع آب، در گفت‌وگو با شرق تذکره‌های به‌جایی درباره این پروژه می‌دهد. او که موافق با

اختصاص اعتبار برای بهبود شرایط مردم خوزستان است، پیشنهادهایی نیز برای هزینه کرد بهینه اعتبارات دارد. به گفته ترابی خوزستان در انتهای حوضه‌های آبریز رودخانه‌های کارون، کرخه، مارون و زهره قرار دارد، اما از آنجا که ایران تحت تأثیر شرایط تغییر اقلیم است، با افزایش دما و کاهش بارش و به تبع آن کم شدن منابع آب تجدیدپذیر، دیگر آبی وجود ندارد که تخصیص خوزستان افزایش یابد. او ادامه می‌دهد: مصارف در بالادست خوزستان افزایش یافته و این مسئله مردم جنوب غرب ایران را نگران کرده است. شاید اگر طرح آمایش داشتیم، با تکیه بر نتایج آن می‌توانستیم حجم کمتری از آب به بالادست اختصاص دهیم و به خوزستان آب بیشتری تخصیص دهیم. زیرا در شرایط فعلی هم کشاورزان خوزستانی آبی بیش از حجم تخصیص‌های خود مصرف می‌کنند. به گفته رئیس سابق گروه تخصیص منابع آب پیش از این قرار بود ۵۵۰ هزار هکتار توسعه زمین کشاورزی در خوزستان و ایلام داشته باشیم که با ریزنی‌های انجام‌شده این رویه تغییر کرده و اجرای شبکه‌های مدرن به اراضی‌ای که حقا به دارند، انتقال یافته است اما انتخاب این اراضی از سوی وزارت نیرو و کشاورزی خیلی مهم است. زیرا بر اساس قانون توزیع عادلانه آب، حقا به بران اصلی کسانی هستند که قبل از سال ۶۱ پروانه بهره‌برداری از منابع آب داشته‌اند. او تأکید می‌کند: تجهیز اراضی حتما باید برای کسانی انجام شود که از قبل حقا به داشته‌اند تا حق این گروه ضایع نشود. ترابی همچنین با تأکید بر اینکه همه اعضای دولت باید به فکر بهبود شرایط مردم خوزستان باشند، سخنان خود را با طرح این پرسش که آیا بهتر نبود اعتبارات طرح ۵۵۰ هزار هکتاری در بهترین جای ممکن هزینه شود، ادامه می‌دهد. او می‌گوید: حوضه آبریز کارون از نظر کیفیت آب به شدت دچار اشکال است و کاش قبل از صرف اعتبارات مطالعه کوچکی انجام می‌دادیم تا بدانیم برای بهبود شرایط مردم خوزستان چه اقدامی صحیح‌تر است. شاید تخصیص اعتبار برای بهبود کیفیت آب کارون و جلوگیری از ورود فاضلاب به این رودخانه و ساماندهی شرایط نابسامان حوضه آبریز کارون برای مردم شرایط بهتر و پایداری ایجاد می‌کرد. ریزگردها بالای جان طرح نمی‌دانیم در محاسبات طرح و برآورد برداشت ۱۰ میلیون تن محصول از این اراضی، اثر ریزگردهایی که بالای جان مردم خوزستان شده هم محاسبه شده است یا خیر. مطالعات نشان می‌دهد ریزگردهای عراق تا سقف ۲۵ درصد در کاهش تولید محصولات کشاورزی تأثیرگذار هستند و این ریزگردها آلوده به رادیواکتیو ضعیف‌شده و فسفوری هستند که از بمب‌های آمریکایی در عراق، حاصل شده‌اند. سیدحمید موسوی یکی از کشاورزان خوزستانی نیز در گفت‌وگو با شرق به سمی بودن ریزگردها اشاره کرده و می‌گوید: گردوغبار زراعت‌های بین نخل‌ها را می‌سوزاند. او که با حمایت‌های مالی مؤسسه جهاد نصر کار تسطیح و بهسازی باغ خود را انجام می‌دهد، ریزگردها را بر محصول خرما بدون تأثیر می‌داند زیرا ریزگردها قبل از باردهی خرما به پایان می‌رسند. به‌کارگیری آبیاری بارانی در شوشتر اگرچه بارها معاونت آب و خاک اعلام کرده است که در راستای بهره‌برداری بهینه از منابع آب، وزارت جهاد کشاورزی به سراغ آبیاری قطره‌ای و تیپ رفته است، اما در مزارع شهر گوریه و روستای غلامعلی از توابع شوشتر، کارگران مشغول لوله‌گذاری برای استقرار سیستم آبیاری بارانی هستند. محمدعلی علوی، کارشناس شرکت کیان‌پاد به شرق می‌گوید: مطالعات استقرار روش‌های آبیاری توسط شرکت جهاد نصر انجام شده است و آنها فقط مجری روش دیکته‌شده از بالا هستند. سعید نیری رئیس کمیسیون جهانی آبیاری و زهکشی به شرق درباره درستی استفاده از آبیاری بارانی در بخشی از این پروژه می‌گوید: برای استقرار آبیاری بارانی مسئله وزش باد و حرارت را در نظر می‌گیرند. اطلاعات من درباره آن منطقه کافی نیست اما به طور کلی آبیاری بارانی در شرایط دمای بالا توصیه نمی‌شود زیرا تبخیر افزایش می‌یابد. آبیاری بارانی آبیاری‌ای است که در دنیا منسوخ شده است. تحول جدیدی در آبیاری بارانی به‌وجود آمده است و استقرار سیستم‌هایی با فشار کم و در ارتفاع پایین، بیشتر مطرح است.

تخم مرغ یکساله ۳۶ درصد گران شد

بر اساس گزارشات رسمی بانک مرکزی، قیمت تخم مرغ طی یکسال اخیر ۳۶ درصد و گوشت قرمز ۱۲ درصد افزایش داشته، ضمن اینکه سبزی و میوه نیز حدود ۳۰ تا ۳۹ درصد گران شده‌اند.

به گزارش کسب و کار نیوز به نقل از مهر، بانک مرکزی گزارش هفتگی متوسط قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران را در هفته منتهی به ۲۹ دی ماه منتشر کرد که براساس آن نرخ پنج گروه نسبت به هفته قبل از آن افزایش و چهار گروه کاهش نشان می‌دهد؛ این در حالی است که در یک سال منتهی به بیست و نهم دی ماه سال جاری نرخ لبنیات ۹ درصد، تخم مرغ ۳۵٫۸ درصد، برنج ۰٫۶ درصد، میوه‌های تازه ۳۰٫۴ درصد، سبزی‌های تازه ۳۹٫۹ درصد، گوشت قرمز ۱۱٫۸ درصد، گوشت مرغ ۷٫۷ درصد، چای ۱۵٫۵ درصد و روغن نباتی ۲٫۵ درصد رشد کرده است. همچنین قیمت حبوب ۰٫۸ درصد و قند و شکر ۱۰٫۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. در هفته منتهی به بیست و نهم دی‌ماه، قیمت برنج ۰٫۱ درصد، میوه‌های تازه ۳٫۲ درصد، گوشت قرمز یک درصد، قند و شکر ۰٫۱ درصد و چای ۰٫۲ نسبت به هفته قبل از آن افزایش یافته است. همچنین قیمت لبنیات ۰٫۱ درصد، تخم مرغ ۰٫۵ درصد، حبوب ۰٫۱ درصد و سبزی‌های تازه ۱٫۸ درصد کاهش داشت و قیمت گوشت مرغ و روغن نباتی نیز در مدت زمان مشابه بدون تغییر و ثابت بوده است. لبنیات و تخم مرغ در هفته مورد گزارش در گروه لبنیات قیمت ماست پاستوریزه نسبت به هفته قبل معادل ۰٫۹ درصد کاهش ولی بهای پنیر پاستوریزه ۱٫۱ درصد افزایش یافت. قیمت سایر اقلام این گروه بدون تغییر بود. بهای تخم مرغ معادل ۰٫۵ درصد کاهش داشت و شانه‌ای ۱۲۶ هزار تا ۱۶۰ هزار ریال فروش می‌رفت. برنج و حبوب در گروه برنج، قیمت برنج درجه یک معادل ۰٫۱ درصد افزایش یافت و بهای برنج درجه دو ثابت بود. در گروه حبوب قیمت نخود، لوبیا چیتی و لوبیا قرمز بدون تغییر بود و بهای سایر اقلام این گروه بین ۰٫۱ درصد تا ۰٫۶ درصد کاهش داشت. میوه‌ها و سبزی‌های تازه در هفته مورد بررسی، در میادین زیر نظر شهرداری هندوانه عرضه نمی‌شد و انگور عرضه کمی داشت. سایر اقلام میوه و سبزی تازه که تعدادی از آنها از نظر کیفی در مقایسه با سایر میوه‌فروشی‌ها متفاوت بودند، به نرخ مصوب سازمان میادین میوه و تره‌بار عرضه می‌شد. میوه‌فروشی‌های سطح شهر اقلام میوه و سبزی تازه را عرضه می‌کردند که در گروه میوه‌های تازه قیمت سبب قرمز ثابت بود. بهای پرتقال درجه یک معادل ۲٫۳ درصد و کیوی ۱٫۷ درصد کاهش ولی قیمت سایر اقلام این گروه بین ۰٫۴ درصد تا ۲۳٫۷ درصد افزایش یافت. در گروه سبزی‌های تازه بهای سیب‌زمینی بدون تغییر بود. قیمت بادنجان معادل ۱٫۵ درصد و لوبیا سبز ۰٫۲ درصد افزایش ولی بهای سایر اقلام این گروه بین ۰٫۸ درصد تا ۵٫۸ درصد کاهش داشت. گوشت قرمز و مرغ در هفته مورد گزارش قیمت گوشت تازه گاو و گوساله و گوشت مرغ ثابت بود و بهای گوشت گوسفند معادل ۱٫۷ درصد افزایش یافت. قند، شکر، چای و روغن نباتی در این هفته قیمت قند و انواع روغن نباتی بدون تغییر بود و بهای شکر و چای خارجی هر یک معادل ۰٫۲ درصد افزایش داشت.

استان‌های اصلی مرغ تخم‌گذار دچار بیماری آنفلوآنزای پرندگان هستند

تب کردن صنعت مرغداری بر اثر آنفلوآنزا

هنوز هم آنفلوآنزای مرغی جولان می‌دهد و هر روز آمار تلفات مرغ‌های تخم‌گذار بالا می‌رود و مسئولان هم از مشکلات زیرساختی و کمبود اعتبار برای مقابله با این بیماری سخن می‌گویند. در همین راستا دبیرکل کانون سراسری مرغ تخم‌گذار گفت: امسال بیش از دو هزار میلیارد تومان به این صنعت خسارت وارد شده است. علی‌صفر ماکنعلی گفت: برای نخستین بار، بیماری آنفلوآنزا در سال ۸۴ و از بندر انزلی به وسیله پرندگان مهاجر وارد طیور بومی و سپس صنعتی شد. وی با بیان این که جزو ۱۰ کشور برتر تولیدکننده تخم‌مرغ هستیم، گفت: اکنون ۲۴ هزار و ۷۷۷ مزرعه تولید مرغ گوشتی و یک‌هزار و ۸۰۰ واحد مرغ تخم‌گذار در کشور فعال هستند. ماکنعلی افزود: با توجه به این که هزار و ۸۰۰ واحد تخم‌گذار کشور در ۹ استان احداث شده، این تراکم بحث مبارزه با بیماری آنفلوآنزای طیور را با مشکل روبه‌رو کرده است. وی گفت: موانع مقابل سازمان دامپزشکی کشور برای کنترل بیماری آنفلوآنزای پرندگان رفتار پرخطر در کشور، از جمله توزیع دو میلیون کود مرغی است که موجب پراکندگی بیماری می‌شود. مشاور معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور ادامه داد: در سال ۹۵ بیماری آنفلوآنزا در ۲۰ استان منتشر شده بود؛ اما امسال این بیماری در ۱۶ استان وجود دارد. امکان مواجهه مرغ گوشتی با بیماری آنفلوآنزای پرندگان بسیار کم است وی با بیان این که بیش از ۱۷ میلیون مرغ تخم‌گذار به دلیل بیماری آنفلوآنزا معدوم شده‌اند که ۱۰ میلیون آن جایگزین شده است، تصریح کرد: امکان مواجهه مرغ گوشتی با بیماری آنفلوآنزای پرندگان بسیار کم است؛ در حالی که در مقابل حدود ۶۵ تا ۱۰۰ واحد پرورش مرغ تخم‌گذار، فقط یک واحد مرغ گوشتی آلوده به این بیماری می‌شود. ماکنعلی افزود: همه واحدهایی که مرغ‌های آلوده آن‌ها معدوم شده‌اند، برای جوجه‌ریزی دوباره آماده هستند و در ۱۵ استان نیز موردی از بیماری آنفلوآنزای پرندگان مشاهده نشده است. وی گفت: از ابتدای شهریور امسال ۲۱ میلیون و ۶۴۰ هزار مرغ معدوم شده که ۱۷ میلیون و ۷۰۰ هزار قطعه آن مربوط به مرغ تخم‌گذار بوده است. این مقام مسئول در سازمان دامپزشکی کشور گفت: پیش‌بینی می‌کنیم تا اردیبهشت سال آینده ۲۰ میلیون مرغ تخم‌گذار کشور معدوم شود و گرامتی که سازمان دامپزشکی کشور به مرغداران در این زمینه تا پایان سال پرداخت می‌کند، ۹۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان باشد. از بین رفتن ۴۰ درصد مرغ‌های تخم‌گذار به دلیل آنفلوآنزا همچنین در ادامه کاوه زرگران، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی، گفت: در سال ۹۵ بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون و در سال ۹۶ حدود ۲۰ میلیون مرغ به دلیل بیماری آنفلوآنزا معدوم شدند. وی با بیان این که می‌توانیم در کنترل بیماری آنفلوآنزا بهتر عمل کنیم، افزود: ۴۰ درصد مرغ تخم‌گذار کشور به دلیل این بیماری کاهش یافته و استان‌های اصلی مرغ تخم‌گذار دچار بیماری آنفلوآنزای پرندگان هستند. زرگران گفت: البته این فقط مشکل ما نیست و از سال ۲۰۱۶ حدود ۲۷ کشور اروپایی نیز درگیر این بیماری بوده‌اند. اصلی‌ترین مشکل مقابله با آنفلوآنزای پرندگان نبود بودجه مناسب برای کنترل این بیماری در سازمان دامپزشکی کشور است. ارسال نامه به دفتر معاون اول رئیس‌جمهور برای کنترل بیماری آنفلوآنزا زرگران گفت: نامه‌ای را برای کنترل بیماری آنفلوآنزای پرندگان به دفتر معاون اول رئیس‌جمهور ارسال کردیم؛ اما پیگیری‌ها موثر نبود و نتوانستند آنفلوآنزا را کنترل کنند. ضمن این که مجلس شورای اسلامی باید بودجه‌ای را برای جبران خسارت مرغداران اختصاص دهد. رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی با بیان اینکه در پنج- شش سال گذشته همه مرغ مورد نیاز کشور در داخل تولید شده است و وارداتی نداشتیم، ادامه داد: درباره واردات نهاده‌های طیور نیز هر کسی می‌تواند این نهاده‌ها را وارد کند. وی افزود: نرخ تولید مرغ در کشور بالا و وزن مرغ نیز مناسب بازارهای جهانی نیست؛ از این رو توانایی رقابت برای صادرات این محصول را به دیگر کشورها نداریم. در بحث تولید مرغ گوشتی نیز باید بهره‌وری افزایش یابد. کسری ۷۰۰ تا ۸۰۰ تن تخم‌مرغ در بازار حمید ورناصری، مدیرعامل شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور، نیز گفت: با توجه به این که آنفلوآنزای پرندگان مختص ایران نیست؛ بنابراین همه عوامل کنترل آن را در اختیار نداریم. گاهی شیب حرکتی ویروس این بیماری طوری است که برنامه‌های کنترلی پاسخ نمی‌دهد. ورناصری گفت: این بیماری در سال‌های ۹۴ و ۹۵ نیز خسارت‌های زیادی داشت؛ اما توانستیم با کنترل آن از ایجاد تنش در بازار جلوگیری کنیم. وی با بیان این که بر مبنای کمبودهای احتمالی در زمینه نهاده‌ها و محصول، برنامه‌های تنظیم بازار را پیاده می‌کنیم، گفت: اکنون بخش اصلی تنظیم بازار از محل تولید و ذخیره داخلی است. مدیرعامل شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور افزود: بر اساس بررسی‌های شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور در حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ تن کسری تخم‌مرغ در بازار وجود دارد که همه این کسری از واردات تأمین نمی‌شود، بلکه از محل ذخیره داخلی نیز

استفاده می‌کنیم. ورناصری گفت: میزان تولید تخم‌مرغ کشور ۹ میلیون تن است که مازاد مصرف داخلی است و با ذخیره‌سازی این مازاد، نوسانات بازار را کنترل می‌کنیم. وی با بیان این‌که انحصاری در نهاده‌های خوراک دام و طیور وجود ندارد، افزود: شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور قیمت‌های نهاده‌ها را کنترل می‌کند.

باقیمانده آنتی‌بیوتیک‌ها در مرغ

در بعضی از مرغداری‌های صنعتی کشور به وفور از داروهای آنتی‌بیوتیک نظیر تیل مایکوزین، تایلوزین، انروفلوکساسین، کلرامفنیکل و... استفاده می‌شود. یکی از دلایل استفاده بی‌رویه آنتی‌بیوتیک در برخی مرغداری‌ها این است که به غلط تصور می‌شود آنها موجب پیشگیری از بروز بیماری‌های طیور می‌شوند.

البته آنتی‌بیوتیک اساساً محرک رشد طیور بوده و موجب تسریع رشد مرغ و افزایش وزن‌گیری آنها می‌شود که این امر ممکن است یکی از انگیزه‌های احتمالی تجویز بی‌رویه آنتی‌بیوتیک توسط برخی پرورش‌دهندگان طیور باشد. استفاده از آنتی‌بیوتیک در پرورش مرغ از منظر دامپزشکی به خودی خود اشکالی ندارد اما در برخی مواقع، دوره منع مصرف رعایت نمی‌شود و گاهی تا روزهای آخر منتهی به کشتار مرغ، تجویز آنتی‌بیوتیک ادامه پیدا می‌کند. دوره منع مصرف به مدت زمانی گفته می‌شود که (به عنوان مثال یک هفته) قبل از کشتار مرغ نباید هیچ‌گونه دارو یا آنتی‌بیوتیکی تجویز شود تا طی این مدت، بدن مرغ از نظر بیولوژیکی فرصت و زمان کافی برای تجزیه و دفع داروها را در اختیار داشته باشد تا در نهایت گوشت مرغ عاری از باقیمانده آنتی‌بیوتیک باشد. تجویز بیش از حد آنتی‌بیوتیک در بعضی از مرغداری‌های صنعتی و بی‌توجهی احتمالی به دوره منع مصرف، ممکن است در دراز مدت، سلامت مصرف‌کنندگان را تهدید کند. آنتی‌بیوتیک اساساً سم بوده و دریافت بیش از حد و مستمر آنها همراه با مواد غذایی ممکن است در بدن انسان، آسیب‌های کبدی و کلیوی، آلرژی و... ایجاد کند. علاوه بر دریافت بیش از حد آنتی‌بیوتیک موجب بروز عارضه‌ای به نام مقاومت آنتی‌بیوتیکی می‌شود که در چنین شرایطی میکروبیوم‌های بیماری‌زا در بدن انسان در برابر آنتی‌بیوتیک مقاوم شده و لذا در مواقع بروز بیماری‌های باکتریایی، آنتی‌بیوتیک‌های رایج قادر به درمان فرد بیمار نخواهد بود. از طرفی، آنتی‌بیوتیک برخی باکتری‌های مفید روده را از بین برده و موجب اختلالات گوارشی در انسان می‌شود. اکثر آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده در مرغداری‌ها از انواع خوراکی هستند و لذا توزیع آنها در بخش‌های مختلف گوشت طیور نظیر ران، سینه، بال و... تا حدی مشابه است. با این حال، تجمع آنتی‌بیوتیک در جگر مرغ به مراتب بیشتر از گوشت مرغ است و لذا جگر مرغ از جمله مواد غذایی پرخطر از نظر باقیمانده آنتی‌بیوتیک به شمار می‌رود. آنتی‌بیوتیک در برابر حرارت طبخ نسبتاً مقاوم است. با این حال آب‌پز و سرخ کردن کامل با حرارت کافی تا حدودی باعث کاهش نسبی برخی آنتی‌بیوتیک‌ها می‌شود، اما طبخ در مایکروویو تأثیر چندانی در نابودی آنتی‌بیوتیک ندارد. در حین آب‌پز کردن مرغ، مقداری از آنتی‌بیوتیک به داخل آب مرغ منتقل می‌شود. لذا با توجه به این که بیشترین خطر باقیمانده آنتی‌بیوتیک مربوط به جگر مرغ است، پیشنهاد می‌شود جگر مرغ بیشتر به شکل آب‌پز، طبخ و مصرف شود و البته ترجیحاً از مصرف آب همراه آن اجتناب شده و صرفاً جگر پخته شده، مصرف شود. افرادی که به مصرف ساندویچ‌های جگر مرغ تمایل دارند، بهتر است حداکثر دو بار در ماه از آن استفاده کنند و مصرف بی‌رویه ساندویچ جگر مرغ ممکن است خطراتی به دنبال داشته باشد. از آنجا که باقیمانده آنتی‌بیوتیک تغییری در طعم و مزه گوشت یا جگر مرغ ایجاد نمی‌کند، بنابراین توسط مصرف‌کنندگان قابل تشخیص نیست و لذا بهتر است در این زمینه احتیاط شود. دکتر بهادر حاجی محمدی سرپرست مرکز تحقیقات سلامت و ایمنی غذای دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

افزایش واردات تخم‌مرغ برای جلوگیری از گرانی

صفحه کشاورزی و بازرگانی:

آنفلوآنزای طیور دست از سر واحدهای مرغداری برنمی‌دارد به طوری که در پی شیوع آنفلوآنزای طیور، تلفات مرغ‌های تخم‌گذار افزایش یافته و منجر به گرانی مجدد تخم‌مرغ در بازار شده است. در همین خصوص معاون وزیر کشاورزی گفت: با توجه به این شرایط و افت تولید تخم‌مرغ در داخل، واردات این محصول ادامه دارد و افزایش هم می‌یابد. علی‌اکبر مهرفرد اظهار کرد: همه تلاش‌ها برای تقویت تولید و پیگیری‌ها برای افزایش واردات تخم‌مرغ در این راستاست که مشکلی طی ماه‌های آینده برای بازار این محصول به وجود نیاید. وی خاطرنشان کرد: آنفلوآنزا یک بیماری تهاجمی است و طی سال گذشته و امسال بابت آن تلفات بسیاری در مرغداری‌ها داشته‌ایم به گونه‌ای که اخیراً ۲۵ درصد گله‌های مولد ناشی از این بیماری از بین رفته‌اند و این آمار امروز به ۴۰ درصد رسیده است. با وجود اینکه مرغداری‌ها خود متضرر اصلی در این زمینه هستند و مراقبت‌های بسیاری هم می‌کنند، این بیماری یقه بسیاری از مرغداری‌ها را هم گرفته است. مهرفرد اظهار کرد: در مناطقی که پاک بوده است، متناسب با این تلفات ظرفیت‌سازی برای تولید بیشتر در دستور کار قرار گرفته است که البته به دلیل ریسک بالا، برخی سرمایه‌گذاران نگرانند و با احتیاط به این مساله ورود می‌کنند. در این میان در واحدهایی که جوجه‌ریزی صورت می‌گیرد هم شش ماه طول می‌کشد تا جوجه‌ها به محصول نهایی تبدیل شوند و به بازار برسند. معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه تعرفه واردات تخم‌مرغ به حداقل خود یعنی پنج درصد رسیده است، ادامه داد: به همه اعلام کردیم که می‌توانند تخم‌مرغ از کشورهای مختلفی که مورد تایید سازمان دامپزشکی است وارد کنند. البته این کار با چالش‌هایی مواجه شده است چراکه اگر تاجران بخواهند از برخی کشورها واردات انجام دهند، قیمت تخم‌مرغ وارداتی بالاتر از قیمت موجود بازار داخلی تمام می‌شود. به گفته مهرفرد، هم‌اکنون قیمت هر کیلوگرم تخم‌مرغ در بازارهای اروپایی حدود ۱/۸ تا ۲ یورو در خرده‌فروشی‌هاست اما قیمت این محصول در حال حاضر در بازار ایران که با آنفلوآنزا دست و پنجه نرم می‌کند ارزان‌تر است. ترکیه تخم‌مرغ را گران کرد

معاون وزیر کشاورزی با بیان اینکه قیمت هر شانه تخم‌مرغ در مرغداری‌ها حدود ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان است تا زمانی که به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد شانه‌ای ۱۲ هزار و ۶۰۰ تومان باشد، گفت: تخم‌مرغ محصولی تجاری به حساب نمی‌آید و با وجود اینکه واردات این محصول را اعلام عمومی کرده‌ایم و همه می‌توانند با شرایط و ضوابط مشخص آن را وارد کنند، با برخی محدودیت‌ها از سوی کشورهای مختلف مواجه شده‌ایم چرا که به عنوان مثال قیمت تخم‌مرغ در ترکیه هشت تا ۱۰ دلار به ازای هر کارتن افزایش یافته است. وی با اشاره به اینکه در هر کارتن تخم‌مرغ ۱۰ شانه وجود دارد، اظهار کرد: هر کارتن تخم‌مرغ ۲۱ تا ۲۲ دلار قیمت داشت اما زمانی که تاجران ایرانی به بازار ترکیه وارد شدند به کیلویی بیش از ۳۰ دلار رسید. مهرفرد گفت: البته در کنار ترکیه، واردات تخم‌مرغ از اوکراین نیز شروع شده و تاجران می‌توانند از هر کشوری بر اساس ضوابط بهداشتی و قرنطینه‌ای ایران و با توجه به قیمت‌های کنونی بازار، تخم‌مرغ وارد کنند. وی اظهار کرد: برای تنظیم بازار، دستگاه‌های نظارتی فعال‌تر شدند و مردم هر جا با اجحاف مواجه می‌شوند می‌توانند ناظران را در جریان بگذارند.

تلف شدن ۱۵ تن ماهی پرورشی قزل آلا در لردگان

مدیر شیلات و آبزیان جهادکشاورزی چهارمحال و بختیاری از تلف شدن ۱۵ تن ماهی قزل آلا در یک مزرعه پرورش ماهی در منطقه «سندگان» بخش فلارد شهرستان لردگان خبر داد. پرویز منصوری روز جمعه اظهار کرد: در پی خصومت شخصی برخی از اهالی محل و استفاده از محلول کلر در مسیر آب حوضچه پرورش ماهی، ۳۰۰ هزار قطعه ماهی قزل آلا و حدود ۲۵۰ هزار قطعه بچه ماهی در این مزرعه تلف شد. وی از اعزام نیروی انتظامی به محل حادثه برای شناسایی و دستگیری افراد خاطی و دستگیری متهمان در کمترین زمان ممکن خبر داد و افزود: متهمان تحویل مقام قضایی شدند. وی وجود بیش از ۵ مزرعه پرورش ماهی در منطقه سندگان بخش فلارد لردگان را یادآور شد و تاکید کرد: آب چشمه سندگان، بهترین آب برای پرورش ماهی سردابی در این خطه است. استان چهارمحال و بختیاری با تولید سالانه حدود ۲۴ هزار تن ماهی قزل آلا، رتبه نخست تولید ماهی سردابی کشور را دارد.

مهندسان کشاورز و کشاورزان مهندسی!

مهندسان کشاورز و کشاورزان مهندسی!

جواد غیائی - درباره این که نظام آموزشی کشور، معیوب و نامرتب با بازار کار است، کم سخن گفته نشده است اما بررسی دقیق گزارش های مرکز آمار درباره بیکاری و اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی به تفکیک رشته های تحصیلی و همچنین بر اساس حوزه کاری که بعدا در آن مشغول به کار شده اند، جزئیات جالبی دارد؛ مثلا نشان می دهد که تعداد دانش آموختگان دانشگاهی از سال ۸۴ تا ۹۵ حدود ۱۲۰ درصد رشد کرده است اما شاغلان فقط ۸۰ درصد بیشتر شده اند. نرخ بیکاری درس خوانده ها (افراد دارای تحصیلات عالی) از حدود ۱۵,۵ درصد در سال ۸۴ به ۲۰ درصد رسیده است. طبق آخرین آمار در سال ۹۵ تعداد تحصیل کردگان بیکار به بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر رسیده است. ۵,۴ میلیون نفر هم شاغل بوده اند اما بررسی دقیق تر همین ۵,۵ میلیون شاغل هم نکات جالبی دارد؛ بسیاری از افراد در حوزه شغلی کاملا نامرتب با رشته تحصیلی خود مشغول به کار شده اند؛ مثلا تعداد افرادی که با مدرک بازرگانی و علوم اداری و همچنین علوم مهندسی در حوزه کشاورزی و شیلات مشغول به کارند، بیشتر از کسانی است که با مدرک کشاورزی در این حوزه کار می کنند! در حوزه تولید صنعتی نیز تعدادی افراد تحصیل کرده با مدارک نامرتب مثل بازرگانی، معماری، علوم فیزیکی و کشاورزی مشغول به کار شده اند. نمودارهای زیر، جزئیات بیشتری را درباره وضعیت اشتغال تحصیل کردگان در کشور نشان می دهد. تمام این اطلاعات از جداول ۱۱ و ۲۰ گزارش های بازار کار مرکز آمار ایران استخراج شده است. چقدر از دانشگاه رفته ها، شاغل اند؟ در سال ۹۵ بیش از ۱۲ میلیون نفر دانش آموخته یا فرد در حال تحصیل در دانشگاه داشتیم که از این میزان ۴۵ درصد غیرفعال بوده اند؛ یعنی در جست و جوی شغل نبوده اند. از شش میلیون و ۶۸۷ هزار نفر جمعیت فعال هم یک میلیون و ۳۴۰ هزار نفر بیکار و بقیه شاغل بوده اند. نرخ بیکاری درس خوانده ها، بیشتر از کل اقتصادنمودار به خوبی نشان می دهد که تعداد افراد دارای تحصیلات عالی دانش آموخته یا در حال تحصیل (دانشگاهی) در کشور طی ۱۲ سال گذشته، بیش از دو برابر افزایش یافته است اما وضعیت اشتغال این گونه رشد نکرده و نرخ بیکاری از حدود ۱۵ درصد به ۲۰ درصد رسیده است. یعنی در تمام این سال ها، در کمال تعجب، نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات عالی بیشتر از نرخ بیکاری کل اقتصاد بوده است. مهندسانی که کشاورزی می کنند اما توزیع تحصیل کرده ها در حوزه های شغلی مختلف هم نکات جالبی دارد. مثلا چنان چه نمودار مقابل نشان می دهد، از حدود ۱۷۷ هزار نفر، تحصیل کردگانی که در بخش کشاورزی، جنگل داری و ماهیگیری مشغول به کار هستند، فقط حدود ۲۷ هزار نفر در رشته مربوطه تحصیل کرده اند. جالب تر آن که تعداد افرادی که با مدرک مهندسی و همچنین علوم بازرگانی و امور اداری در این حوزه یعنی کشاورزی شاغل شده اند، بیشتر از کسانی است که با مدرک کشاورزی در این حوزه شاغل شده اند! کدام رشته ها از همه بیکارترینند؟ با وجود این که نرخ بیکاری کل حدود ۲۰ درصد است برخی رشته های دانشگاهی نرخ بیکاری بزرگ تری هم دارند؛ مثلا رشته علوم کامپیوتر در سال ۹۵ با ۴۰ درصد بیشترین نرخ بیکاری را داشته است. رشته های هنر، علوم فیزیکی، معماری و حفاظت محیط زیست هم با بیش از ۲۵ درصد بیکاری جزو رشته های بیکار بوده اند. در سوی دیگر، رشته هایی چون معلمی، دام پزشکی و پزشکی (بهداشت) و خدمات ایمنی و امنیتی (نظامی و انتظامی) با ۱۰ و کمتر از ۱۰ درصد، کمترین نرخ بیکاری را داشته اند. رشته هایی که همیشه بیکارند، اما همیشه متقاضی دارند! نکته جالب تر این که برخی رشته ها مثل علوم کامپیوتر، نه فقط در سال ۹۵ بلکه در سال های گذشته نیز نرخ بیکاری بالایی داشته اند. اما همچنان ورود به این رشته با افزایش همراه بوده است. این موضوع نشان می دهد که یا دانش آموزان در انتخاب رشته تحصیلی دقت کافی ندارند یا این که جریان اطلاعات از بازار کار کشور به بازار آموزش کاملا قطع است!

خبر اقتصادی

واردات تخم‌مرغ تا فروردین سال آینده ادامه دارد

رضا ترکاشوند، مدیرعامل اتحادیه مرغداران میهن گفت تاکنون هزار تن تخم‌مرغ وارد شده است، با توجه به شیوع آنفلوآنزای حاد پرنندگان در صنعت مرغ تخمگذار تا فروردین سال ۹۷ مطابق با نیاز بازار باید تخم‌مرغ وارد شود. در چند روز اخیر قیمت تخم‌مرغ در مرغداری دستخوش تحولاتی در بازار قرار گرفت که با عرضه مستقیم محصول به نرخ مصوب پیش‌بینی می‌شود که قیمت در مرغداری به تعادل برسد.

آجیل شب عید تامین شد

رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار از تامین کامل نیاز بازار به آجیل و خشکبار ایام عید خبر داد. مصطفی احمدی با اشاره به تولید ۱۸۰ هزار تن پسته در سال جاری مانند سال‌های گذشته، افزود: پسته مورد نیاز بازار با توجه به حجم مناسب تولید به صورت کامل تامین شده است. وی نیاز بازار به مغز بادام را ۱۵ تا ۱۶ هزار تن اعلام کرد و گفت: ۶ تا هفت هزار تن از این رقم در داخل کشور و مابقی وارد کشور خواهد شد. رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار با اشاره به سه برابر شدن مصرف آجیل و خشکبار در ایام عید نسبت به شب چله ادامه داد: با توجه به کاهش قابل توجه مصرف آجیل در تابستان صاحبان واحدهای صنفی در این بخش تمایل به فروش کالای خود دارند، بنابراین سعی بر آن است که افزایش قیمت نداشته باشیم. احمدی قیمت تخمه ژاپنی شور و تخمه کدو را در ایام اوج مصرف بسیار مناسب و دارای صرفه اقتصادی برای خانوار دانست و گفت: توصیه می‌شود برای ایام عید مردم بیشتر انواع تخمه را خرید کنند. وی با اشاره به اینکه مصرف تخمه در ایام عید ۲۰ تا ۲۵ هزار تن است، ادامه داد: تولید این محصول صددرصد ایرانی بیش از ۵۰ هزار تن است که این حجم تولید قیمت آن را کاهش داده است. رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار با اشاره به ورود واحدهای صنفی غیرمرتبط با صنف آجیل و خشکبار به این بخش در ایام نوروز، گفت: این واحدها آجیل بی‌کیفیت به مردم عرضه می‌کنند که به دلیل تغییر شغل پس از ایام نوروز شکایات مردم قابل پیگیری نیست، بنابراین مصرف‌کنندگان باید فقط از واحدهای صنفی دارای جواز کسب خرید کنند. احمدی با اشاره به تشدید بازرسی‌ها در ایام پرمصرف آجیل و خشکبار افزود: ۳۰ گروه بازرسی در این ایام بر بازار کنترل خواهند داشت.

سهم روستاها از مقاوم سازی تنها ۳۹ درصد

۶۱ درصد خانه ها نامقاوم و خطر آفرین هستند

اهمیت تولیدات روستایی و عشایری در امنیت غذایی کشور از جمله مواردی است که سبب شده تا رسیدگی و حل مشکلات آنها همواره مورد توجه قرار گیرد. در این میان سکونت بیشتر روستاییان در روستاها ایجاب می کند که ساخت مسکن محکم در دستور کار مسئولان قرار بگیرد...

محمدرضا سوری اهمیت تولیدات روستایی و عشایری در امنیت غذایی کشور از جمله مواردی است که سبب شده تا رسیدگی و حل مشکلات آنها همواره مورد توجه قرار گیرد. در این میان سکونت بیشتر روستاییان در روستاها ایجاب می کند که ساخت مسکن محکم در دستور کار مسئولان قرار بگیرد. در حالی که در این چند سال سعی شده تا مسکن روستاییان در استانهای مختلف کشور نوسازی شود با این وجود، آمارها نشان می دهد که تنها کمتر از نیمی از این مکانها نوسازی شده اند موضوعی که موجب شد تا مدیرکل مسکن روستایی بنیاد مسکن کشور اعلام کند: «با تمام اقداماتی که در این زمینه انجام گرفته است تنها ۳۹ درصد از سکونت گاههای روستایی مقاوم سازی شده است.»

***** طبق آمارهای جهاد کشاورزی، در حال حاضر ۹۵ درصد از تولیدات کشاورزی و تامین غذای مورد نیاز مردم توسط روستاییان انجام می شود و از این میزان بالغ بر ۶۷ درصد محصولات به کلان شهرها انتقال می یابد بر همین اساس توجه به روستاها و خدمات رسانی به روستاییان باید بیش از پیش در مرکز توجه قرار گیرد. در این میان نیازهای اصلی روستاییان، مسکن از جمله عوامل مهمی به شمار می رود که می تواند نقش مهمی در سکونت روستاییان ایفا کند، لذا این مهم می طلبد تا در خصوص ساخت و ساز مسکن مناسب که دارای استانداردهای لازم خصوصا در بحث استحکام، دقت لازم به عمل آید. یکی از کارشناسان مسکن روستایی در این رابطه می گوید: «با توجه به نقش روستاییان و عشایر در زمینه تولیدات دامی و گیاهی لذا این مهم می طلبد تا در زمینه رفع نیازهای آنها اقدام اساسی انجام شود.» رضا معین پور می افزاید: «با وجود اینکه اقداماتی خوبی در زمینه نوسازی و استحکام خانه های روستایی برداشته شده است، اما طبق آمارها، تنها ۳۹ درصد سکونتگاههای روستایی کشور مقاوم سازی شده و جای دارد که هرچه زودتر در زمینه نوسازی آنها قدم هیی مثبت تری برداشته شود.» فرسودگی ۶۱ درصد مسکن روستایی در حال حاضر دو میلیون و ۱۰۰ هزار مسکن مقاوم روستایی وجود دارد که این رقم تنها ۳۹ درصد از کل واحدهای روستایی را شامل می شود. مدیرکل مسکن روستایی بنیاد مسکن کشور با اشاره به اینکه تا سال ۱۴۰۵ باید تعداد واحدهای مقاوم به ۵۰ درصد برسد، در این خصوص می گوید: «داد خانوارهای روستایی شش میلیون و ۵۵ هزار خانوار است که نشان می دهد با کسری ۶۸۰ هزار واحد مسکونی روستایی مواجهیم. حمیدرضا سهرابی می افزاید: «همچنین تا ۱۴۰۵ بالغ بر ۹۵ هزار ازدواج در روستاها انجام می شود که لزوم تولید ۷۷۰ هزار واحد مسکونی روستایی را نشان می دهد.» وی ادامه می دهد: «این مهم ایجاب می کند تا گام های خوبی در این زمینه انجام بگیرد.» این در حالی است که در حال حاضر پنج میلیون و ۳۷۱ هزار واحد مسکن روستایی در کشور وجود دارد که ۶۱ درصد آنها از دوام و کیفیت مناسبی برخوردار نیستند و باید هرچه زودتر نوسازی شوند. با این وجود برخی مشکلات و موانع از جمله، ناتوانی در بازپرداخت وام، شرایط نه چندان آسان دریافت این تسهیلات، ناآگاهی از امکان دریافت وام و احساس نیاز نکردن به مقاوم سازی خانه های روستایی، مهم ترین عواملی است که باعث شده خیلی از روستاییان، نسبت به دریافت وام مسکن روستایی، تمایل چندانی نداشته باشند. یکی از کارشناسان حوزه شهری می گوید: «با وجود تصویب قانون احیای بافت های فرسوده، ارائه بسته های تشویقی به مالکان ساختمان های فرسوده و سرمایه گذاران حوزه مسکن و همچنین اطلاع رسانی های گسترده، بافت های فرسوده در کلانشهرها به سمت نوسازی حرکت کرد، اما چنین مکانیسم مشخصی برای نوسازی بافت های فرسوده روستایی وجود ندارد و همچنان بیشتر ساخت و سازها در روستاها به شکل سنتی و با بی کیفیت ترین مصالح ممکن انجام می شود.» حسن شفیعی می افزاید: «مجموع این شرایط موجب شده که به عقیده پاکساز، هیچ چشم انداز روشن و برنامه راهبردی برای نوسازی و مقاوم سازی بافت های فرسوده روستایی در آینده هم وجود نداشته باشد.» به گفته وی، به دلیل نبود برنامه مشخص برای نوسازی بافت های فرسوده روستایی، کسی از بنیاد مسکن یا بخشداری ها، گزارشی از روند نوسازی بافت های فرسوده نمی خواهد، طوری که حتی کسی انتظار ندارد نهادهای مسئول بر روند ساخت و سازهای روستایی، نظارت کنند. کمر بند زلزله تهدیدی برای خانه های سست و فرسوده وقوع زلزله های پی در پی در استان های کشور سبب شد تا بار دیگر بحث فرسودگی خانه ها مورد توجه قرار بگیرد چرا که اینگونه مکانها در برابر کوچکترین لرزشی نامقاوم

بوده و به سرعت فرو می ریزند. پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله در این خصوص می‌گوید: «بیشتر شهرهای کشور در مناطقی قرار دارند که خطر وقوع زلزله با قدرت بالا در آنها زیاد است.» مهدی زارع می‌افزاید: «اما در پهنه جغرافیایی کشور مناطقی هم هستند که کم‌خطرتر از دیگر نقاط زلزله‌خیز محسوب می‌شوند و می‌توان از آنها به‌عنوان «مناطق سفید» زلزله نام برد. مناطقی که احتمال وقوع زلزله‌هایی با قدرت بالای عریضتر در آنها در بازه زمانی حتی هر ۳ هزار سال یک‌بار است و از این مناطق می‌توان به‌عنوان مناطقی برای سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و یا انتقال پایتخت و مراکز حساس کشور به آنها نام برد.» وی با اشاره به اینکه با اشاره به اینکه مناطقی کم‌خطر از نظر زلزله در کشورمان عمدتاً مناطقی هستند که کسی در آنها زندگی نمی‌کند، ادامه می‌دهد: «منطقه کویر لوت یا کویر مرکزی ایران جزو مناطقی هستند که لرزه‌خیزی کمی دارند و کسی هم در آنجا زندگی نمی‌کند. اما نوار سندج - سیرجان ناحیه‌ای است که شامل استان اصفهان، سندج، اراک و همدان می‌شود که از لرزه‌خیزی پایینی برخوردار است، همچنین ناحیه جنوب اهواز به سمت آبادان و خرمشهر نیز همین وضعیت را دارد اما بقیه مناطق ایران جزو مناطق پرلرزه هستند.» به گفته زارع، در نقشه کشورمان، ۷۸ درصد شهرها را شهرهای «لرزان» با خطر نسبی بالا تشکیل می‌دهند که در مناطق با ریسک خطر زیاد هستند. با وجود این خطر زلزله در این شهرها هم متفاوت است؛ مثلاً ممکن است در یک منطقه، زلزله عریضتری تعداد کشته و خرابی بالایی داشته باشد اما در منطقه دیگری زلزله ۷ ریشتری تعداد کشته و خرابی کمتری به بار بیاورد. این کارشناس زلزله می‌گوید: «۱۲۰ گسل خطرناک در کل ایران وجود دارند. همچنین چند سامانه گسلی در کشور داریم که یک سامانه گسلی از مرز ایران و عراق در مریوان آغاز می‌شود و تا شمال بندرعباس ادامه پیدا می‌کند که طولانی‌ترین سامانه گسلی کشورمان است. گسل بعدی گسل مکران است که در ساحل دریای عمان و در جنوب شرقی کشورمان واقع شده و زلزله‌های ۸ ریشتری در آن اتفاق می‌افتد (۷ آذر ۱۳۲۴ وقوع زلزله ۸٫۲ ریشتری) که احتمال وقوع زلزله‌ای با شدت ۹ ریشتر هم در آن وجود دارد. گسل بعدی گسل قطر - کازرون است که دارای چند قطعه از جمله گسل‌های برازجان، کنارخته، کازرون و دناست که این گسل تغییراتی را در کف خلیج فارس ایجاد کرده است.» این اظهارات درحالی است که سست و ناایمن بودن بسیاری از سازه‌ها در کشور خصوصاً مناطق روستایی می‌تواند در زمان وقوع کوچکترین لرزشی فروریخته و آمار تلفات را در این مناطق به شدت افزایش دهد. مقاوم سازی تنها ۳۹ درصد سکونتگاه‌های روستایی درحالی که در سال‌های اخیر سعی شده تا مقاوم و نوسازی خانه‌های روستایی به طور ویژه در دستور کار قرار بگیرد. مدیرکل مسکن روستایی بنیاد مسکن کشور در این خصوص می‌گوید: «در حال حاضر با اعتباراتی که به بخش مسکن روستایی اختصاص یافته میزان مقاوم سازی سکونتگاه‌های روستایی ۷ درصد در سال ۸۴ به ۳۹ درصد در سال ۹۵ رسیده است.» حمیدرضا سهرابی با تشریح وضعیت مقاوم سازی و تاب‌آوری سکونت‌گاه‌های روستایی در برابر سوانح طبیعی می‌افزاید: «این موضوع در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، علاوه بر حفظ سرمایه‌های ملی و کاهش بار مالی دولت پس از بروز حوادث، تامین امنیت جانی و مالی روستاییان و کمک به توسعه و اشتغال مناطق دور افتاده و محروم، موجب ارتقاء کیفیت زندگی و تمایل به ماندگاری در روستاها می‌گردد که می‌تواند زمینه تامین امنیت غذایی کشور و خودکفایی را فراهم سازد.» وام نوسازی با سود ۵ درصد با توجه به اینکه نوسازی خانه‌های روستایی یکی از مسائل مهم برای توسعه کشور به شمار می‌رود لذا یکی از کارهایی که می‌تواند موجب رونق نوسازی شود در اختیار قرار دادن وام با بهره کم است. رییس حوزه بانک ملی شهرستان سبزوار به عنوان یکی از مناطقی که به شدت نیازمند نوسازی است در این خصوص می‌گوید: «با عنایت به سیاست‌های ابلاغی فعال تسهیلات مقاوم سازی خانه‌های روستایی به مبلغ ۱۸ میلیون تومان و نرخ ۱۸ درصد است که با کمک دولت ۱۳ درصد سود در تعهد دولت می‌باشد و متقاضیان فقط ۵ درصد سود را پرداخت می‌کنند که این مهم با معرفی بنیاد مسکن و برای خانه‌های روستاییانجام می‌پذیرد.» محمد عوض‌وردی‌مقدم می‌افزاید: «لذا متقاضیان می‌توانند برای دریافت این تسهیلات، با داشتن مدارک به شعبات این بانک مراجعه و اقدام به دریافت تسهیلات کنند.»

۲۸ تالاب منشاء گرد و غبار شده‌اند

معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه از ۱۰۵ تالاب مطالعه شده ۲۸ تالاب آسیب جدی دیده‌اند، گفت: این ۲۸ تالاب به منشاء گرد و غبار تبدیل شده و ۴۰ تا ۹۰ درصد از پهنه‌های این تالابها موجب تولید گرد و غبار در کشور هستند. حمید ظهراپی، معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست در نشست خبری خود با بیان اینکه در خصوص تالاب‌های کشور موضوع مخفی‌ای وجود ندارد، گفت: شرایط در زمینه تالابها بسیار نابسامان و نامناسب است. ما در کشوری هستیم که از نظر موقعیت جغرافیایی و شرایط طبیعی نباید تالاب‌های زیادی داشته باشیم اما وجود دو رشته کوه البرز و زاگرس موجب شده تا بیش از ۲۵۰ تالاب در کشور وجود داشته، آنها را شناسایی کنیم. از این میزان نیز ۱۰۵ تالاب مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته و اطلاعات دقیق آن نیز موجود است. او با بیان اینکه از ۱۰۵ تالاب مطالعه شده ۲۸ تالاب آسیب جدی دیده‌اند، گفت: این ۲۸ تالاب به منشاء گرد و غبار تبدیل شده و ۴۰ تا ۹۰ درصد از پهنه‌های این تالابها موجب تولید گرد و غبار در کشور هستند. معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت از محیط زیست با بیان اینکه برداشت و بارگذاری فراتر از تحمل حوضه‌های آبریز بسیار فراتر از میزان تولید آب در این حوضه‌ها است گفت: متأسفانه توازن بین برداشت و تولید آب از حوضه‌های آبریز وجود ندارد و موجب شده است تا تالاب‌های کشور مانند تالاب‌های حوضه‌های دریاچه و زاینده‌رود با توجه به بهره‌برداری ناپایدار از آب در شرایط شکننده‌ای قرار بگیرند. ظهراپی با اشاره به کنوانسیون بین‌المللی رامسر گفت: این کنوانسیون از قدیمی‌ترین معاهدات بین‌المللی محیط زیست در حوزه تالابها است و مراسم روز جهانی تالابها در رامسر ۱۳ بهمن‌ماه برگزار خواهد شد. او با بیان اینکه چهار شهر تالابی در این روز به کنوانسیون معرفی می‌شود خاطرنشان کرد: شهر رشت در حوضه آبریز تالاب عینک، شهر ورزنه در حوضه آبریز تالاب گاوخونی، شهر مریوان در حوضه آبریز تالاب زریوار و شهر گندمان در حوضه آبریز تالاب گندمان به این کنوانسیون معرفی می‌شوند. سه میلیون هکتار تالاب در کشور وجود دارد که یک و نیم میلیون هکتار آن به عنوان تالاب بین‌المللی در کنوانسیون رامسر ثبت شده‌اند. همچنین ۳۵ تالاب با ۲۴ عنوان در این کنوانسیون ثبت شده است. معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست خاطرنشان کرد: مسائلی مانند گرد و غبار موجب شده تا توجه به حفظ تالابها بیشتر شود و در این زمینه زیرساخت‌های خوبی اتفاق افتاده است از جمله تصویب قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالابها که در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده و آیین‌نامه‌های اجرایی آن توسط کارشناسان سازمان حفاظت محیط زیست نوشته شده است. همچنین دفتر مدیریت اکوسیستم تالابی به عنوان یک دفتر مستقل در این زمینه فعال شده است. همچنین ستاد ملی و هماهنگی تالابها به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور نیز تشکیل شده است. او با بیان اینکه راهبردها و برنامه‌های عمل حفظ، احیا و مدیریت تالابها تهیه و ارائه شده است تصریح کرد: طرح حفاظت از تالابها مدلی را ارائه داده است که مستنداتی در این زمینه تهیه شده است. همچنین در مدیریت اکوسیستمی تالابها مسائل و مشکلات تالابها به حضور ذی‌مدخلان آن مورد بررسی قرار گرفته تا با ارائه راهکارها برنامه اجرایی برای آن تهیه و همچنین یک برنامه پایشی برای نظارت بر اجرا نوشته شود. تاکنون برای ۱۰ تالاب مدیریت زیست بومی تهیه شده، برای ۶ تالاب مراحل مقدماتی برنامه در حال تصویب است و برای دو تالاب نیز در حال برنامه نویسی هستند. او با بیان اینکه نتیجه عملکرد ما در چندین دهه شرایط امروز را ایجاد کرده است گفت: برای رفع این مشکلات نیازمند اقدامات گسترده‌ای هستیم و لازم است بدنه اجرا و دستگاه‌های مختلف رویکردشان را در زمینه مدیریت آب تغییر دهند. همچنین شیوه بهره‌برداری از منابع در حوضه آبخیزداری ایرادات اساسی داشته و زمانی که همه منابع ما در حال تخریب است نشان می‌دهد که راهی که در این چند دهه پیموده‌ایم درست نبوده و برای اصلاح آن نیاز به همکاری همه‌جانبه بین مردم و مسئولان وجود دارد و نیازمند این هستیم که تفکر مردم و مسئولان در شیوه بهره‌برداری از منابع طبیعی تغییر کند. این اقدامات زیان‌بر، طولانی‌مدت و بسیار ظریف است و نمی‌توان در یک مدت کوتاه به نتیجه مطلوب رسید. ظهراپی ادامه داد: ۱۱ روستا در حوضه آبخیز ارومیه طرح‌های جایگزین برایشان تعریف شده است همچنین برای دو روستا در جنوب کشور برنامه‌ریزی در حوضه آبخیز تالابها صورت گرفته است. همچنین طرح حفاظت از تالابها و کشاورزی پایدار ۱۱۰ روستا در کشور و ۵۰ روستا در حوضه دریاچه ارومیه اجرا شده است. با اجرای این برنامه‌ها موفق شدیم ضمن حفظ اشتغال، افزایش تولید و کاهش مصرف آب را داشته باشیم. او با اشاره به همکاری بین وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست گفت: با همکاری وزارت نیرو برنامه تالابها را تهیه و در برخی تالابها نیز اجرا شده است. البته خود وزارت نیرو نیز عددی را با توجه به بررسی‌هایی که در این زمینه داشته مشخص کرده است. همچنین در مصوبه هیات دولت برای احیای تالابها تاکید شده و حق‌آبه محیط

زیست بعد از حق آبه شرب تعریف شده است اما متأسفانه به دلیل شرایط اقتصادی در بسیاری از حوزه‌ها فعالیت‌های کشاورزی و صنعت بالاتر از محیط زیست قرار گرفته و اولویت محیط زیست رعایت نمی‌شود. او ادامه داد: ما با مراجعه به شورای عالی آب پیگیر این موضوع هستیم اما با توجه به شرایط کنونی و کاهش ۶۰ درصدی بارندگی نسبت به ۵۰ سال گذشته در کشور در تامین آب شرب نیز با مشکل مواجه هستیم ولی اصرار داریم حق آبه تالاب‌ها با توجه به تاکید رئیس جمهور نیز تعیین شود و امیدواریم ستادی که با ریاست معاون اول رئیس جمهور در همین زمینه تشکیل شده به نتیجه برساند. ظهرايي در بخش ديگري از صحبت‌هايش با اشاره به کشورهای شرکت‌کننده در همایش سراسری تالاب‌ها که در رامسر برگزار می‌شود گفت: کشورهایی از جمله ژاپن و استرالیا که فعالیت‌های مشترک با ایران در این زمینه دارند، همچنین اتریش و هلند که برای ما کشور هدف هستند و عراق و افغانستان که با آنها دارای مسائل تالابی مشترک هستیم در این همایش حضور دارند. البته این همایش بیشتر یادمانی است که با حضور نمایندگان مجلس، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و... برگزار خواهد شد. معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت از محیط زیست درباره احیای دریاچه ارومیه نیز گفت: چهار متغیر در زمینه احیای دریاچه ارومیه وجود دارد که مهم‌ترین آن تغییر سازوکارهای اجرایی سازمان‌ها است. در حقیقت کارایی دستگاه‌ها در زمینه احیای دریاچه ارومیه یک عامل متغیر است که در حد ظرفیت خود در این مدت اقدام نکرده‌اند. از سه سال گذشته که اجرای طرح دریاچه ارومیه آغاز شده است تاکنون ۳۰ درصد اعتبارات تامین شده و ۳۰ درصد برنامه نیز پیشرفت کرده است. همچنین دیگر متغیر ما در برنامه احیای دریاچه ارومیه مشارکت ملی و بهره‌برداران از دریاچه است. ما نه تنها در حوزه دریاچه ارومیه بلکه در کل کشور با جامعه‌ای روبرو هستیم که تخلف از برداشت‌ها بسیار در آنها انجام می‌شود. این حرکت‌های لاک پشتی و اقداماتی که ما انجام داده‌ایم زمانبر است و نیاز به سال‌های متمادی است. همچنین متغیر چهارم شرایط آب و هوایی است که سال گذشته با توجه به اینکه بیش از میزان میانگین بارش داشتیم از برنامه جلوتر بودیم اما امسال با توجه به کاهش بارش در کشور از برنامه عقب‌تر هستیم. ما هدف‌گذاری درستی انجام داده‌ایم اما نیازمند زمان هستیم تا بتوانیم توسعه را به نفع تالاب تغییر دهیم. او درباره فاینانس طرح احیای دریاچه ارومیه نیز خاطر نشان کرد: از این فاینانس و اعتبارات برای پیش بردن برنامه و نقشه راه احیای دریاچه ارومیه استفاده خواهیم کرد و برنامه جدیدی نداریم. همچنین تغییر الگوی کشت کشاورزی در این منطقه نیازمند هزینه است. باید توجه کنیم که دریاچه ارومیه قبل از شروع طرح احیا ۵۰۰ کیلومتر مربع وسعت داشت اما در حال حاضر به ۱۷۰۰ کیلومتر مربع رسیده است و ما توانسته‌ایم با توجه به شرایط اقلیمی منطقه این وسعت را حفظ کنیم. ظهرايي در بخش ديگري از صحبت‌هايش در پاسخ به این سوال که آیا به دلیل آلودگی‌ای که کشتی سانچی در دریا ایجاد کرده باید به کشورهای ذینفع غرامت بپردازیم گفت: این موضوع مربوط به سازمان بنادر و کشتی‌رانی است اما همانطور که معاونت محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست اعلام کردند این امر بستگی به نهادهای بین‌المللی و کشورهای ذینفع دارد اما تاکنون چیزی در این زمینه اعلام نشده است. معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت از محیط زیست همچنین با بیان اینکه بیشترین مصرف آب در بخش کشاورزی است خاطر نشان کرد: متأسفانه راندمان مصرف آب در بخش کشاورزی مناسب نیست و تولید و ارزش افزوده در کل کشور شرایط مناسبی ندارد. اگر کشاورزی به صرفه است به دلیل استفاده از منابع ارزانی است که در اختیار کشاورزان قرار داده می‌شود. متأسفانه وزارت جهاد کشاورزی به این عقیده که باید رویکرد خود را به طور جدی در زمینه مصرف آب تغییر دهد هنوز نرسیده است و تا زمانی که تغییر الگوی کشت در وزارت جهاد کشاورزی ایجاد نشود ما دچار مشکل خواهیم بود و جهاد باید به طور جدی به این موضوع بپردازد. او در زمینه تعامل سازمان حفاظت محیط زیست با دیگر دستگاه‌ها گفت: سازمان حفاظت محیط زیست تعامل بسیار خوبی با جهاد کشاورزی داشته و با حمایت کشور ژاپن پروژه‌های خود را در حوضه آبریز ارومیه پیش می‌برد و علی‌رغم اینکه درآمدها و اعتبارات سازمان حفاظت محیط زیست اندک بوده اما بیش از ۸۰ درصد اعتبارات را در حوزه کشاورزی و تغییر الگوی کشت مصرف می‌کند چرا که قصد دارد الگوهای مناسبی را به سازمان‌ها معرفی کند. تاکنون نیز ۱۰ هزار کشاورز در ۱۱۰ روستا تغییر الگوی کشت داده‌اند. همچنین دو و نیم میلیارد تومان در اختیار جهاد کشاورزی قرار داده شده است تا براساس الگویی که از طرف سازمان حفاظت محیط زیست ارائه شده است کشاورزان کشت خود را اجرا کنند. ظهرايي در پاسخ به این سوال که سازمان حفاظت از محیط زیست مشخصاً در حوزه دریافت حق آبه آب محیط زیست چه کرده است گفت: موضوعاتی مانند انتقال آب یا تخصیص آب وظیفه سازمان حفاظت محیط زیست نیست و متولی آن وزارت نیرو است. وزارت نیرو با توجه به مطالعاتی که انجام می‌دهد پیشنهاد خود را در زمینه انتقال آب بین حوضه‌ای ارائه می‌دهد و سازمان حفاظت محیط زیست نیز وظیفه دارد اثرات ارزیابی زیست محیطی انتقال آب بین حوضه‌ای را در مبدا و مقصد بررسی کند. حیاتی‌ترین موضوع محیط زیست کشور حفظ آب است و در این زمینه نیز دفتر حفاظت از تالاب‌ها یا مدیریت اکوسیستم به طور مستقل در سازمان تشکیل شده و از ظرفیت‌سازی مناسبی در خصوص کارشناسان آب در سازمان استفاده می‌شود تا با قدرت هرچه بیشتر موضوع آب و مسائل مرتبط با آب را پیگیری کنیم. البته باید این موضوع را در نظر بگیریم که شرایط آب و هوایی کشور نسبت به ۵۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است و ما در چهارم‌حال بختیاری ۸۰ درصد کاهش بارندگی نسبت به میانگین سالانه داشته‌ایم. معاون محیط طبیعی و تنوع

زیستی سازمان حفاظت از محیط زیست در پاسخ به این سوال که در سال گذشته ۶ تالاب در لیست مونتر و قرار گرفته است، چه اقداماتی برای خروج این شش تالاب از این لیست شده است گفت: ما اقدامات مناسبی را انجام دادیم تا بتوانیم تالاب انزلی را از لیست مونتر و حذف کنیم همچنین با وزارت امور خارجه موضوعات دیپلماسی آب را پیگیری می کنیم و اتفاقات خوبی در این زمینه افتاده است و خوشبختانه همکاری و همگامی خوبی بین سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت امور خارجه و وزارت نیرو ایجاد شده و امیدواریم محصول خوبی داشته باشد. همچنین در زمینه دیپلماسی آب، وزارت امور خارجه با کشور افغانستان در حال چالش است و اگر قرار است مبادلات اقتصادی با کشور افغانستان داشته باشیم باید حق آبه تالاب هامون نیز مدنظر قرار گیرد. افغانستان نیز پذیرفته کارگروه مشترکی در چهار شاخه به مسئولیت وزارت امور خارجه تشکیل شود و ما سعی کردیم تمام مسائل از جمله امنیتی و اقتصادی را نیز به این کارگروه گره زده تا موضوع حق آبه تالاب هامون را راحت تر برطرف کنیم. همچنین در کنوانسیون رامسر نیز قرار است قطعنامه مشترکی با عراق منعقد شود و امیدواریم کشور ثالث یعنی ترکیه نیز با ما در این قطعنامه همکاری و همراهی داشته باشد. منبع: ایلنا

برنامه ششم توسعه جدی‌ترین مانع رفع مشکلات حوضه‌های آبریز است

دریاچه ارومیه قربانی ناهماهنگی دستگاهها

مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم پیوسته منابع آب حوضه‌های آبریز دریای خزر و دریاچه ارومیه با بیان این‌که عدم هماهنگی برنامه‌ها در سازمان‌های مختلف مشکل کل کشور در تمام حوضه‌های آبریز است، گفت: معتقدم مجموعه حاکمیت باید خود را تنظیم کند و برنامه‌های هم‌راستا داشته باشد. یکی از بارزترین مشکلات ما برنامه ششم توسعه است که سرفصل‌های محیط‌زیست و سرفصل‌های وزارت نیرو در بخش آب و سرفصل‌های جهاد کشاورزی در برنامه ششم توسعه به‌شدت باهم متضاد هستند. نمی‌توان هم اکوسیستم را حفظ کرد و هم با همین روش سنتی کشاورزی را توسعه داد. مرتضی موسوی درباره کاهش تراز دریاچه ارومیه با بیان این‌که تغذیه دریاچه ارومیه به دو صورت انجام می‌شود، گفت: بخشی از تغذیه دریاچه از طریق بارش‌های مستقیم بر سطح اکولوژیک دریاچه است که مقدار آن در سال‌های نرمال یک میلیارد و ۳۸۰ میلیون مترمکعب است و حدود ۳/۱ میلیارد مترمکعب به‌صورت جریان‌های سطحی و زیرزمینی وارد دریاچه می‌شود. او با بیان این‌که در سال‌های اخیر به‌ویژه سال گذشته بارش‌ها کاهش پیدا کرده است، توضیح داد: متأسفانه جریان‌های ورودی هم به دلیل برداشت‌های زیاد کاهش پیدا کرده است؛ یعنی برداشت در سطح حوضه آبریز دریاچه ارومیه به چند دلیل از جمله گسترش سطح زیر کشت، تغییر الگوی کشت و افزایش طرح توسعه منابع آب در این حوضه که با افزایش سدها و چاه‌هایی که در این منطقه احداث و حفر شده‌اند، باعث شده که جریانات ورودی به دریاچه کاهش پیدا کند. مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم پیوسته منابع آب حوضه‌های آبریز دریای خزر و دریاچه ارومیه گفت: در سال‌هایی که وضعیت خوب بود و بارش‌های مناسب داشتیم، حوضه آبریز دریاچه ارومیه ۳۸۵ میلی‌متر بارش داشت؛ اما در سال‌های کم‌بارش ۱۸ سال اخیر به‌ویژه سال گذشته بارش‌ها کاهش داشته و میانگین بارش ۳۸۵ میلی‌متری در دوره‌های پربارش به ۲۰۸ میلی‌متر در سال‌های کم‌بارش رسیده است. موسوی با بیان این‌که تراز نرمال دریاچه ارومیه یک‌هزار و ۲۷۴ متر است، گفت: متأسفانه در حال حاضر شرایط نرمال دریاچه به دلیل دخالت انسان به‌هم ریخته است. اگر انسان دخالت نمی‌کرد، دریاچه خود به خود وضعیت خود را در سال‌های پربارش و کم‌بارش متعادل می‌کرد؛ اما دخالت انسان در این چرخه باعث افزایش مصرف آب و موجب شده تراز دریاچه نسبت به سال گذشته ۲۵ سانتی‌متر کاهش داشته باشد. او با بیان این‌که انسجام در برنامه‌های اجرایی و دستگاه‌ها وجود ندارد، خاطرنشان کرد: در مجموعه حاکمیت اعم از قوه‌های مجریه، قانون‌گذاری و قضائیه باید جامعیتی وجود داشته باشد تا برنامه‌ها منطبق بر مصوبات پیش برود. در این‌جا نقش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بسیار پررنگ است و این سازمان باید برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی را با هم هماهنگ کرده و منطبق بر برنامه کلان کشور اعتبارات را تخصیص دهد. مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم پیوسته منابع آب حوضه‌های آبریز دریای خزر و دریاچه ارومیه با بیان این‌که باید بین سطوح ملی، استانی و محلی انسجام بیشتری داشته باشیم تا یک اتفاق بیفتد، تصریح کرد: مهم‌ترین موضوع برای رسیدن به تعادل در دریاچه ارومیه کاهش مصرف آب است و با توجه به این‌که کشاورزی در استان آذربایجان غربی بیش‌ترین سهم را در مصرف آب دارد، بحث معیشت جایگزین مطرح می‌شود. اگر می‌خواهیم مصرف آب را کاهش دهیم، باید اشتغال جایگزین برای کشاورزان منطقه ایجاد کنیم. موسوی با بیان این‌که عدم هماهنگی برنامه‌ها در سازمان‌های مختلف مشکل کل کشور ما در تمام حوضه‌های آبریز است، گفت: معتقدم مجموعه حاکمیت باید خود را تنظیم کند و برنامه‌های هم‌راستا داشته باشد. یکی از بارزترین مشکلات ما برنامه ششم توسعه است که سرفصل‌های محیط‌زیست و سرفصل‌های وزارت نیرو در بخش آب و سرفصل‌های جهاد کشاورزی در برنامه ششم توسعه به‌شدت باهم متضاد هستند. او ادامه داد: باید توجه کنیم که بارش‌های ما محدود است و باید برنامه‌ریزی‌هایمان سازگار با این بارش‌ها و رواناب‌ها باشد. اگر قرار باشد هر بخش، شهرستان و وزارتخانه‌ای برای خود برنامه‌ای بدون توجه به مسائل کلان کشور تدوین کند، بی‌شک با مشکلات اساسی مواجه شده و آشفته‌گی ایجاد می‌شود که به‌طور حتم بیش‌ترین ضربه به محیط‌زیست وارد می‌شود. مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم پیوسته منابع آب حوضه‌های آبریز دریای خزر و دریاچه ارومیه خاطرنشان کرد: کشورهای توسعه‌یافته و پرآب همیشه در برنامه‌هایشان برای استفاده از منابع آب تجدیدپذیر سقفی را قائل می‌شوند و این‌طور نیست که بی‌محابا از آب‌های تجدیدپذیر بهره‌برداری کنند، بلکه در عالی‌ترین سطح کشورشان سقفی برای استفاده از آب‌های تجدیدپذیر مشخص کرده و با ایجاد یک مکانیزم مشخص اجازه نمی‌دهند کسی بیش‌تر از این سقف استفاده کند. موسوی تأکید کرد: متأسفانه بیش از تحمل و ظرفیت حوضه‌های آبریز برنامه‌ریزی کردیم و باید برای امرار معاش این جمعیت راهکارهایی پیدا کنیم تا بتوانیم مصرف را کاهش

دهیم. بدون تعارف کاهش سطح زیرکشت و تغییر الگوی کشت به سمت استفاده از محصولات کم‌آب‌تر می‌تواند وضعیت حوضه‌های آبی کشور را بهبود دهد و نجات بخشد.

مسئولان خطر فرونشست زمین در استان‌های مختلف کشور را جدی بگیرند

پیداد زلزله خاموش

افزایش جمعیت و توسعه کشاورزی بدون وجود الگوی کشت از دلایلی است که منجر به برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی شده است؛ از این رو محققان سازمان زمین‌شناسی با تأکید بر این که بسیاری از دشت‌های کشور با مسأله فروچاله و فرونشست مواجه شده‌اند، معتقدند سه استان کرمان، اصفهان و فارس در وضعیت بحرانی قرار دارند. از فرونشست باعنوان زلزله خاموش یاد می‌شود. فرونشست عبارت است از: فروریزش یا نشست سطح زمین که به علت‌های متفاوتی در مقیاس بزرگ روی می‌دهد. عوامل متعددی در ایجاد این پدیده موثر است که از آن جمله می‌توان به انحلال، آب‌شدگی یخ‌ها و تراکم نهشته‌ها، حرکت آرام زمین و خروج گدازه یا عملیات انسانی نظیر معدن‌کاری یا برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی اشاره کرد. ایران نیز در سال‌های اخیر به دلیل کاهش بارندگی‌ها، افزایش جمعیت و توسعه فعالیت‌های کشاورزی با پدیده فرونشست و فروچاله مواجه است. در بین عوامل موثر در ایجاد فرونشست، برداشت بیش از حد مجاز منابع آب‌های زیرزمینی، ضخامت لایه رسوبی و ویژگی‌های مهندسی رسوبات از جمله عوامل اصلی ایجاد فرونشست در بیش‌تر دشت‌های ایران به‌شمار می‌رود. دشت‌های کبودآهنگ همدان، ورامین، نظرآباد، تهران، مشهد، نیشابور و همچنین دشت‌های استان‌های کرمان، اصفهان و قزوین از جمله مناطقی هستند که هم‌اکنون در شرایط بحرانی ایجاد فروچاله‌ها و فرونشست قرار دارند. به گفته شمشکی، مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، زیست‌محیطی و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تمامی دشت‌های مهم کشور که در آن‌ها آبخوان‌های مهمی وجود دارد در مرز هشدار قرار گرفته است و در صورت بی‌توجهی به آن تبعات سختی در انتظار کشور است. فرونشست و فروچاله امیر شمشکی با بیان این که فروچاله یکی از انواع فرونشست است، افزود: فرونشست به هر نوع حرکت رو به پایین سطح زمین که مولفه عمودی نسبت به مولفه افقی غالب باشد یا برعکس گفته می‌شود. این پدیده دارای انواع و اقسام مختلفی است. وی تکنوتیکی، فرونشست ناشی از فعالیت‌های بشر مانند ساخت تونل و هر عاملی را که باعث می‌شود سطح زمین به سمت پایین برود از جمله دلایل فرونشست زمین دانست و ادامه داد: فرونشست ناحیه‌ای، ناشی از برداشت بی‌رویه آب تنها در سازندهای آبرفتی مانند دشت‌های آبرفتی تهران، مشهد و قزوین مشاهده می‌شود. در صورتی که آب‌های زیرزمینی در مناطقی که داخل شکاف حفرات سنگی که مقاوم هستند، قرار گرفته باشند یا آبرفت‌های دانه درشت باشند، به‌گونه‌ای که دانه‌های زمین بتوانند وزن همدیگر را تحمل کنند، فرونشست رخ خواهد داد. شمشکی، با بیان این که فرونشست ناحیه‌ای در رسوبات ریزدانه آبرفتی که دچار افت شدید آب‌های زیرزمینی شده باشند، رخ می‌دهد، ادامه داد: در این رسوبات آبرفتی ریز دانه‌ای بخشی از وزن بالایی خاک توسط آب تحمل می‌شود و زمانی که این آب با هر روشی از میان حفرات خارج شود و به سطح زمین آورده شود، لایه‌های خاک در داخل زمین بر روی همدیگر فرو می‌ریزند تا فضای تخلخل‌های ایجاد شده، پر شود. وی دلیل این امر را ماهیت رسوبات ریزدانه‌ای مانند رس دانست که دانه‌ها وزن همدیگر را تحمل نمی‌کنند، از این رو فرو می‌ریزند و باعث می‌شود لایه ریز دانه با ضخامت ۲۰ تا ۳۰ متر فرو بریزد. شمشکی با تأکید بر این که فرچاله در سطح زمین و براساس بارگذاری‌ها چون ساخت سازه و به دلیل وزن اعمال شده بر روی خاک رخ می‌دهد، اضافه کرد: ولی در فرونشست معمولاً بارگذاری صورت نمی‌گیرد؛ بلکه با برداشت آب‌های ریززمینی صورت می‌گیرد و نیروی مقاوم رو به بالا کم می‌شود. سیستم‌های کارستیک و فرونشست وی آب کارستی را آب‌های موجود در غارهای زیر زمین دانست که در سازندهای آهکی وجود دارند و گفت: این نوع سیستم در کشور در جاهایی مانند غار کتله‌خور و علیصدر وجود دارد که در این سیستم به‌طور طبیعی پدیده توسعه سقف ایجاد می‌شود و وزن سنگ رسوبی که در سقف غارهای زیرزمینی ایجاد می‌شود به تدریج قابل تحمل خواهد بود؛ از این رو فرو می‌ریزد که به آن فروچاله می‌گویند که بر اثر فروریزش ناگهانی سقف غار شکل گرفته است. شمشکی با تأکید بر این که در بسیاری از دشت‌های جهان، به‌ویژه کشورهایی که دارای سنگ‌های آهکی انحلال‌پذیر هستند و بسیاری از جاها که منابع آبی آن‌ها از سیستم‌های کارستیک تأمین می‌شود این پدیده ایجاد خواهد شد، اضافه کرد: نمونه این پدیده در البرز به شدت کم‌تر وجود دارد؛ ولی در زاگرس شدت بیش‌تری دارد، به‌گونه‌ای که بسیاری از منابع آبی استان فارس یا در همدان از منابع کارستی تأمین می‌شود. مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، زیست‌محیطی و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در عین حال با بیان این که بشر با روش‌هایی باعث سرعت انحلال در لایه‌های رسوبی می‌شود، در این باره گفت: افزایش میزان گاز CO_2 به‌عنوان گاز گلخانه‌ای در سطح و بارش‌های اسیدی

و نیز وارد شدن فاضلاب به‌ویژه فاضلاب‌های صنعتی به آب‌های زیر زمینی موجب شد تا به میزان بسیار زیادی انحلال‌پذیری لایه‌های رسوبی افزایش یابد. وی گسترش دادن حفره‌های زیر زمینی به‌دلیل برداشت آب و انجام عملیات عمرانی را از دیگر عوامل فروریزش ناشی از فعالیت انسانی نام برد و خاطرنشان کرد: احیاء نشدن قنوات موجب می‌شود که در برخی از مناطق ریزش کند و آب در پشت آن انباشته می‌شود و از آن‌جایی که جنس خاک در وضعیتی است که وقتی در مواجهه با آب قرار می‌گیرند دچار فروریزش می‌شوند؛ از این رو بعد از مدتی این قنات از بخش‌های بالایی دچار ریزش خواهند شد. وی با بیان این‌که این وضعیت به‌ویژه در مناطقی که مدتی زمین‌های بایر یا زمین‌های کشاورزی بودند مشاهده می‌شود، اضافه کرد: به‌عنوان مثال می‌توان به جنوب تهران و بخش‌های عمده‌ای از ورامین اشاره کرد که دارای قنوات زیادی بوده است؛ ضمن آن‌که در سال‌های اخیر توسعه بسیاری یافته است و در برخی از مناطق قنات‌ها احیاء نشده است و ریزش می‌کنند. به‌گفته این محقق، بخش عمده‌ای دشت تهران پوشیده شده است از مناطق مسکونی و شهرهای مختلف و از سوی دیگر گسترش قناتی هم داریم که از آن‌ها نگهداری نمی‌شود و این در حالی است که قنات‌ها دارای پتانسیل ارزشمندی برای توسعه کشور در ۲۵۰۰ سال گذشته و عامل رشد و شکوفایی کشور بوده؛ ولی در حال حاضر مقاومت گذشته خود را از دست داده و عامل خطر شده است. فروریزش‌های اخیر تهران و سرعت فزاینده این پدیده در کشور شمشکی با اشاره به برخی از فروریزش‌های تهران در سال‌های اخیر گفت: ازجمله آن می‌توان به ریزش تونل خط شش متروی تهران اشاره کرد که این نوع فروریزش ناشی از ساخت تونل در جایی بوده است که پتانسیل ساخت تونل وجود ندارد؛ چراکه خاک آن از نوع ریزشی است و تمهیدات لازم برای ساخت تونل در آن دیده نشده بود و به ریزش سقف تونل منجر شد. مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، زیست‌محیطی و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور فروریزش منطقه شهران را از دیگر موارد فروریزش در تهران نام برد و افزود: دلیل فروریزش در این منطقه ساخت تونل بود و در آن زمان اعلام شد عملیات ساخت این تونل همانند سایر بخش‌ها بوده است؛ ولی مسأله اصلی این است که از نظر زمین‌شناختی در برخی از مناطق شرایط خاصی حکم فرما است و باید این شرایط خاص شناسایی و راهکارهای مناسب ساخت‌وساز در آن دیده شود. فرنشت در خیابان مولوی تهران شمشکی با تأکید بر این‌که سرعت فرونشست زمین در ایران بیش‌تر از سایر کشورها است، خاطرنشان کرد: پدیده فرونشست در همدان شهرت جهانی دارد؛ به‌گونه‌ای که در اکثر منابع بین‌المللی آمده است، علاوه‌بر آن رشد فزاینده این پدیده در سال‌های اخیر در استان‌هایی چون فارس و کرمان و دشت استهبان غیرقابل انکار است. وقتی آب‌های سطحی کفاف نیازهای کشاورزی را نمی‌دهد وی پمپاژ آب از سازندهای سخت را از دیگر عوامل فرونشست زمین در ایران نام برد و یادآور شد: مطالعات اخیر در دشت‌های استان فارس نشان می‌دهد که آب‌های آبرفتی در حال برداشت و بسیاری از کشاورزان اقدام به برداشت آب از نظام کارستی کردند و این امر به معنی آن است که میزان آب‌دهی آب‌های زیرزمینی آبرفتی کافی نبوده است؛ از این رو اقدام به پمپاژ آب از سازندهای سخت و سطوح پایین‌تر زمین شده است. شمشکی در این‌باره توضیح داد: در نظام کارستی آب با سرعت معینی عبور می‌کند و با برداشت آب در آن اعوجاج ایجاد می‌شود و به‌دلیل آن‌که آب در پایین دست با سرعت زیادی پمپاژ می‌شود برای جبران آب برداشته شده، آب با سرعت بیش‌تری جریان دارد. وی ادامه داد: به همین دلیل سطح تماس آب با دیواره سازند افزایش می‌یابد، در نتیجه انحلال‌پذیری سازند نیز بیش‌تر خواهد شد که این امر توسعه فروچاله را در پی دارد. به‌گفته این محقق سازمان زمین‌شناسی، این پدیده بیش‌تر در ایران مرکزی و زاگرس به‌دلیل وجود سازندهای موجود در این مناطق ایجاد می‌شود. اثرات فرونشست بر فعالیت گسل‌ها مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین‌شناسی، زیست‌محیطی و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با تأکید بر این‌که فرونشست بر روی فعالیت گسل‌ها اثری ندارد، گفت: هرچند فعالیت گسل‌ها می‌تواند بر ایجاد فرونشست اثرگذار باشد. وی با بیان این‌که در برخی مناطق ساختار گسل‌ها تعیین‌کننده نوع خاک خواهد شد، ادامه داد: این امر عامل اصلی فرونشست زمین نیست و مشکل اصلی آن‌جایی است که در منطقه‌ای که آب‌دهی مناسبی ندارد اقدام به کشت محصولات آبربر می‌شود. این مقام مسئول اضافه کرد: بسیاری از کشورهای چینی و هند که صادرات محصولات کشاورزی دارند، از آب‌های زیرزمینی برداشت نمی‌کنند. ولی در ایران حتی همان زمانی که رودها پرآب بودند، آب‌های سطحی کافی نبوده و به سمت احداث قنات حرکت کردیم. شمشکی با بیان این‌که آب‌های قنوات کافی نبوده و اقدام به برداشت آب‌های زیرزمینی شده است، اظهار کرد: حال این پرسش مطرح است که آیا محصولات کشت شده بر اساس نیازهای کشور است؟ باید گفت که خیر، چرا که از الگوی کشت تبعیت نمی‌کنیم و الگوهای فعلی متناسب با کشور و آب و هوای آن نیست. برای تأیید این گفته می‌توان به کشت محصولاتی اشاره کرد که درجایی کشت می‌شوند که به‌دلیل نبود مصرف‌کننده، تخریب می‌شوند. این امر ناشی از بی‌برنامگی در حوزه کشت محصولات کشاورزی است. وی با تأکید بر این‌که چنین رویکردی منجر به هدر رفت آب خواهد شد، ادامه داد: در حوزه آب هم اصطلاح آب تجدیدپذیر وجود دارد؛ ولی تجدیدپذیر بودن آب به معنی بازگشت دو تا سه سال نیست؛ بلکه برحسب نوع آبخوان‌ها چند ۱۰ سال تا چنددهزار سال زمان نیاز داریم تا آبخوان‌ها تجدید شوند. زنگ‌های هشدار که به‌صدا درآمده است شمشکی در پاسخ به این پرسش که کدام یک از دشت‌های ایران در وضعیت هشدار فرونشست قرار دارند، گفت: دشت‌های مرکزی و جنوب شرقی ایران که

آبخوان‌ها و آب‌های سطحی مهمی ندارد وضعیت متعادلی دارند؛ ولی از سوی دیگر همه دشتهایی که از آن‌ها به‌عنوان دشتهای مهم کشور یاد می‌شود با مشکل فرونشست مواجهند. وی دشتهای تهران، کرج، ورامین، هشتگرد، قزوین، مشهد، نیشابور، سبزوار، رفسنجان، کرمان و همدان را از جمله دشتهایی دانست که به دچار فرونشست شده‌اند و افزود: زمانی ما تصور نمی‌کردیم دشتهای استان فارس دچار فرونشست شوند؛ ولی امروزه بسیاری از دشتهای این استان به‌ویژه دشت استهبان و فسا با این پدیده مواجه هستند. شمشکی با اشاره به وضعیت فرونشست در دشتهای میناب و میاندواب که روزگاری مسأله آب برای آن‌ها دردسر آفرین بود، اظهار کرد: این دشتهای در سال‌های اخیر دچار کمبود آب و فرونشست و ترک سطح زمین شده‌اند. این محقق حوزه فرونشست تأکید کرد: به‌دلیل نوع خاک، پیچیدگی‌های در منطقه میناب استان هرمزگان وجود دارد؛ از این رو ممکن است ترک‌هایی که در این منطقه ایجاد شده مستقیماً ناشی از پدیده فرونشست نباشد و اظهار نظر کردن در این منطقه نیاز به مطالعات بیش‌تری دارد. وی با تأکید بر این‌که اکثر دشتهای ایران با شدت و ضعف‌های متفاوت دچار فرونشست زمین هستند، یادآور شد: کل دشتهای حاشیه ناحیه البرز از استان خراسان تا تبریز با درجات متفاوتی با پدیده فرونشست مواجه هستند.

۷۴ درصد منابع آب استان البرز به مصرف کشاورزی می‌رسد

کرج - خبرنگار اطلاعات: استاندار البرز گفت: با توجه به روند رو به رشد جمعیت و محدودیت سهم آب شرب استان، درخواست افزایش حقایق البرز در شورای اداری با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری مطرح شده است. نجفی با اشاره به اینکه نگرانی‌هایی در مورد تامین آب استان البرز وجود دارد، افزود: متأسفانه استان البرز در خشکسالی و کم‌بارشی شدید و تنش آبی مزمن قرار گرفته است. وی میزان آب مصرفی استان البرز را یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون متر مکعب اعلام کرد و گفت: از این میزان ۲۳ درصد معادل ۲۶۶ میلیون مترمکعب در بخش شرب و ۳ درصد معادل ۳۶ میلیون مترمکعب در بخش صنعت مصرف می‌شود و بیشترین آن در بخش کشاورزی با ۷۴ درصد معادل ۹۰۰ میلیون مترمکعب است.

دکتر نجفی همچنین گفت: سرانه مصرف آب در استان البرز و کشور نسبت به متوسط دنیا بسیار بالا است، ولی در مقابل میزان بارندگی‌های ایران ۴ برابر کمتر و معادل ۲۵۰ میلی‌متر مکعب است، ضمن آن که شاهد کاهش چشمگیر بارندگی‌ها در استان البرز بوده‌ایم. وی افزود: سرانه مصرف آب در کشور ما و بخصوص استان مهاجرپذیر و پرجمعیت البرز بسیار بالا است و ادامه این روند استان را با چالش‌های جدی مواجه خواهد کرد. استاندار البرز با تأکید بر لزوم تغییر الگوی مصرف آب در خانواده‌ها اضافه کرد: بر این اساس باید آموزش‌های لازم در دستور کار قرار گیرد و از ظرفیت کارشناسان در این خصوص بهره برده شود، تا با مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح این بحران را پشت سر بگذاریم.

وی گفت: در جلسه شورای اداری استان که با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری برگزار شد یکی از درخواست‌های مطرح شده افزایش حقایق استان از سدهای امیرکبیر و طالقان بود که در این مورد اهتمام و پیگیری ویژه‌ای خواهیم داشت. وی همچنین گفت: درصدد کاهش مصارف کشاورزی از منابع آبی استان و اختصاص این سهم به بخش شرب هستیم که در این خصوص نشست‌هایی در اسرع وقت برگزار خواهد شد. معاون امور عمرانی استاندار البرز نیز گفت که در نامه‌ای با امضای استاندار البرز به وزارت نیرو درخواست تخصیص هزار میلیون متر مکعب از آب سدها و هزار میلیون متر مکعب پساب به استان البرز مطرح شده است. خسرو ارتقایی با اشاره به اینکه از مجموع سدهای استان البرز حدود ۳۲۰ میلیون متر مکعب تهران و ۵۵ میلیون متر مکعب استان البرز برداشت آب دارد، افزود: از سد طالقان ۱۵۰ میلیون متر مکعب به تامین آب شرب اختصاص دارد که از این میزان ۳۵ میلیون متر مکعب به استان البرز و ۱۱۵ میلیون متر مکعب به استان تهران تعلق می‌گیرد. ارتقایی با تأکید بر لزوم افزایش سهمیه استان از منابع آب‌های سطحی، گفت: در آینده نزدیک با کمبود شدید آب مواجه خواهیم شد، بنابراین ضرورت دارد چاه‌های آبیاری فضای سبز که برای شرب مناسب است، به این امر اختصاص داده شود و نیز باید شرایطی در استان فراهم شود که پساب تصفیه شده جایگزین آبیاری فضای سبز و استفاده در صنایع شود. مدیریت بحران کمبود آب غلامرضا رضایی فرد، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان البرز هم در این نشست با اشاره به اینکه ضرورت دارد طی برنامه ریزی کوتاه مدت درصدد مدیریت بحران کمبود آب در ماه‌های آینده باشیم، افزود: اکنون ۹ شهر استان البرز تنش آبی دارد که می‌توان با اقدامات برنامه ریزی شده، آن را به ۳ شهر کاهش داد. وی با یادآوری این که: تا سال ۱۴۲۰ حدود ۴۵ میلیون متر مکعب کسری آب خواهیم داشت، گفت: در ۱۷ خرداد سال ۹۴ در شورای عالی آب اعلام کردند، شرکت آب و فاضلاب می‌تواند کسری آب خود از سد کرج را از سد طالقان برداشت کند. رضایی فر گفت: سالانه ۳۰ هزار انشعاب جدید در سطح استان البرز فروخته می‌شود که کسری‌های فراوانی را به همراه دارد. کاهش ۷۱ درصدی بارش‌ها در البرز مدیرکل هواشناسی استان البرز با بیان اینکه در مجموعه این استان در خشکسالی متوسط قرار دارد، گفت: در سال زراعی جاری در البرز نسبت به سال گذشته در مجموع ۷۱ درصد کاهش بارندگی داشتیم و میزان بارندگی نسبت به سال گذشته ۱۰۰ میلی‌متر کمتر بوده است. منصور رحمانیان در جلسه شورای حفاظت از منابع آب استان البرز با اشاره به نقشه خشکسالی استان، افزود: در دوره ۶ ماه امسال وضعیت بارندگی بسیار بد بوده است. سال گذشته بارش‌ها بیشتر بوده، ولی امسال به خصوص در ارتفاعات و به ویژه دیزین بارندگی به حداقل رسیده است. وی ادامه داد: در دوره ۲۴ ماهه به خشکسالی کشاورزی رسیده ایم. در اشتهارد خشکسالی متوسط و در طالقان و فردیس ۱۰۰ درصد خشکسالی شدید قرار داریم و تا پایان سال در کرج نیز خشکسالی شدیدتر خواهد شد. مدیرکل هواشناسی البرز اضافه کرد: امسال نسبت به زمستان گذشته در کم بارشی قرار خواهیم داشت و هم اکنون رتبه اول خشکسالی از لحاظ هواشناسی را در کشور

داشته‌ایم. رحمانیان این را نیز گفت که پیش بینی می‌شود در روزهای اخیر شاهد بارش‌های پراکنده در استان باشیم. مواجهه استان البرز با تنش مزمن آبی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان البرز گفت: اکنون ۵۴ درصد از دریاچه سد کرج و ۵۹ درصد سد طالقان پر شده که نسبت به سال گذشته ۵ و ۳ درصد کاهش داشته است. ۵۵ میلیون مترمکعب از ظرفیت سدها به البرز تعلق دارد که ۲۰ میلیون متر مکعب از سد کرج و ۳۵ میلیون متر مکعب از سد طالقان است. بهزاد پارسا افزود: میزان بارندگی‌های استان البرز در سال آبی امسال در دشت ۲۵۰ تا ۳۲۰ میلی‌متر، کوهپایه‌ها ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلی‌متر و در ارتفاعات ۳۰۰ تا ۸۰۰ میلی‌متر گزارش شده است. وی با بیان اینکه ۷۰ درصد منابع آب شهروندان استان البرز از منابع زیرزمینی تامین می‌شود، ادامه داد: کل ظرفیت آب استان هزار و ۲۶۲ میلیون متر مکعب آب‌های سطحی و ۷۵۵ میلیون متر مکعب آب‌های زیرزمینی است که از ۱۶ هزار و ۷۷۱ چاه، ۱۵۷ قنات و هزار و ۷۶۰ چشمه تامین می‌شود. پارسا گفت: از کل منابع آب استان حدود ۳۴ درصد به خارج از البرز و عمدتاً تهران منتقل می‌شود و تامین آب استان از طریق زیرزمینی در حدود ۸۲۳ میلیون متر مکعب و ۳۷۶ متر مکعب آب‌های سطحی صورت می‌گیرد. مدیرعامل آب منطقه‌ای البرز با اشاره به اینکه در دشت کرج با ۲۰ متر افت سطح آب‌های زیرزمینی مواجه هستیم، افزود: با روند کنونی سالانه ۶۸ میلیون متر مکعب بیلان منفی برداشت از منابع آب‌های زیرزمینی البرز را داریم. وی اضافه کرد: تا سال ۱۴۲۰ حدود ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار جمعیت برای استان البرز پیش‌بینی شده که با این روند تا پایان برنامه ششم توسعه ۴۵ میلیون متر مکعب کمبود تامین آب برای استان محاسبه شده است. پارسا افزود: حدود ۷۰۰ میلیون متر مکعب از منابع آبی استان البرز به استان‌های تهران و قزوین انتقال داده می‌شود که عدم تغذیه دشت‌های استان از روان آب‌ها را به‌همراه دارد. همچنین در ۴۰ سال گذشته سرانه آبی برای هر نفر ۷ هزار متر مکعب بود، اما این رقم اکنون به کمتر از هزار و ۸۰۰ متر مکعب کاهش یافته است و سرانه آبی برای هر نفر در البرز ۵۱۰ متر مکعب است که تنش مزمن آبی محسوب می‌شود. وی با اشاره به وضعیت تونل انتقال آب کرج به تهران، گفت: طبق تصمیم نهایی باید وضعیت رودخانه کرج در این خصوص مطالعه شود تا اگر بنا است حبابه بیشتری مطالبه شود، بر این اساس باشد.

کشاورزی بستر سلامت و امنیت غذایی

برای مشاهده شماره های قبل
به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

www.pr.maj.ir/boridehjarayed